

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1888

31

4-60

4565

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ—ԾԽԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ

ՀԱՅՈՑ

ՎԻՃԱԿԱՑՆ ՏՓԽԵԱՅ, ԵՐԵՒԱՆԱՅ, ԱՍՏՐԱԽԱՆԱՅ, ԱՐՑԱԽՈՅ ԵՒ
ՇԱՄԱԽՈՅ:

Հ ա ն դ ե ր ձ

ՊԱՏՃԷՆԻԻ ԿՈՆԴԱԿԻ Վ.Ն.ՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱԶԳԻՍ

ԵՒՍ ԵՒ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ ԱՐՐԵՆԱԼԷ Ի ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹԵՆԷ ՎԱՍՆ
ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ՅԻՋԵԱԼ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ

յԼնթացս 1886—87 ուսումնական ամի.

2001

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱԾՆԻ

ՌԵՍԼԷ—1888

52-1

50
464

6504 արհ

68

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ—ԾԻԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ
ՀԱՅՈՑ

370
2976-ՎԻ

ՎԻՃԱԿԱՑՆ ՏՓԽԵԱՅ, ԵՐԵՒԱՆԱՅ, ԱՍՏՐԱԽԱՆԱՅ, ԱՐՅԱԽՈՅ,
ԵՒ ՇԱՄԱԽՈՅ.

Հ ա ն դ ե ր ձ

ՊԱՏՃԷՆԻԻ ԿՈՆԴԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱԶԳԻՍ

ԵՒՍ ԵՒ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՐԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՔ ԵՐԱՐԵԱԼՔ Ի ՆՈՐԻՆ ՍՐՐՈՒԹԵՆԷ
ՎԱՍՆ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ՑԻՂԵԱԼ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ

յԼՆԹԱԾԻ 1886—87 ռԵՍՈԼՅԱԿԱՆ ԱՄԻ.

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐՐՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱԹՆԻ.

ՌՅԼԷ—1888

636

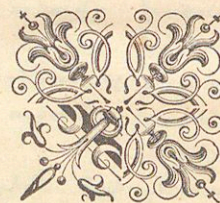
15693

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

Տ. Տ. ՄԱԿԱՐԱՅ

ՎԵՀԵՓԱՌ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԿԱՏԱՐ ԿԱԹՈՒՂՈՍՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԿԵՂԵՅԱԿԱՆ—ԾԽԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ ՀԱՅՈՑ

ԲԱՑԵԼՈՑ Ի ԹԵՄԻՆ ՀԱՅՈՑ ՏՓԻՍՈՑ ԵԸՆԹԱՅՍ 18⁸⁶/₈₇ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՄԻ.

ՏՓԻԽՍ.

Ա. Գայիսնեան օրհորդաց երկրասեան ուսումնարան.

Թիւ ի սմին Համօրէն աշակերտուհեաց են 125. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 9. Ազնուականաց 2. Աստիճանաւորաց 9. Վաճառականաց 78. Արհեստաւորաց 27: Ի սոցանէ թոշակատուք են 72. և ձրիավարք 53: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 36. յԲ-է յԴ. 21. յԴ-է յԴ. 17. Ի Դ-է յԵ. 10: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս31 և աւարտեալք 10:

Ուսուցիչք և Ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յետթիւնի.	Տարեկան ուսմ.	
				Բուր.	Կ.
1 Յարութիւն ա. քչն. Մանուկեան Սուղանա-ձեանց.	Ի Կարապետեան ուսում. Ախալցխայ ի 1839 ամի.	ՀՔրիստոնէական վարդապետութիւն.	3	ձրի	»
2 Արսէն քչն. Ղազարեան Բագրատունի.	Ի Խալիբ. ուսում. Թէոփոսի.	ՀԱղօթս և զՍրբազան պատմ. Ս. Գրոց.	10	300	»
3 Յովհաննէս Նազարեանց	Ի Ներսիսեան դպ.	Հայոց լեզու.	22	660	»
4 Մարիամ Ասլամազեան	Յիգական բարձր դպրութեան Ս. Պ. բուրգ.	ՀՌուսաց լեզու.	10	300	»
5 Եղիսարէթ Մանուշարեան.	Յիգական Գիմն. Տըփ-լիսի.	ՀՌուսաց լեզու.	12	300	»
6 Կատարինէ Սուղանա-ձեան.	Ի Ս. Գայիանեան օր. միջնակարգ ուսում.	Հայոց լեզու, զԹուաբանութիւն և զձեռագործութիւն.	16	300	»
7 Նատալիա Աղանդարեան	Ի Ս. Գայիանեան օր. միջնակարգ ուսում.	Հայոց լեզու, զգեղագրութիւն Հայոց և Ռուսաց և զձեռագործ.	16	300	»
8 Աննա Սուսանեան.	Յիգական դիմն. Տըփ-լիսի.	ՀՌուսաբանութիւն.	13	300	»
9 Աղէքսանդր Սիմէօնեանց.	Ի Ներսիսեան դպ.	Հպատմ. Հայոց և զաշխարհագր. Հայաստանի և ընդհ. պատմ.	10	300	»
10 Յարութիւն Ալիազեան.	Ի Կլասիկական գիմն. Տփլիսի.	ՀՊատմ. Ռուսաց և զԱշխարհագր. Ռուսաստանի.	10	300	»

11	Նունէ Փրիգոնեան.	Յիգական գիմն. Տըրի	զթուարան. և զոռու.		
		խիսոյ.	լեզու.	10	300
12	Պօղոս Սահակեան.	Ի հինգերորդ դասին.	զգեղագր. Հայոց և		
		ճեմարանի Ս. Էջմածնի.	Ռուսաց և զգծագր.	12	240
	Գէորգ Հաղինեան.	Ի հինգերորդ դասին.	զբնագիտութիւն.		
13		Ռէալական ուսում.		4	120
14	Եղիշէ Երզնկեան.	Ի Ներսիսեան դպ.	զերգեցողութիւն.	7	140
15	Նունէ Բողգանեան.	Ի մասնաւոր ուսումն.	Վերականգնող և գրա.		
		Եանսկոյ.	դարանապետութիւն.	—	240
16	Գայիանէ Բալանթա-	Ի Ս. Նունէի օր. ու.	կարգապահ վարժութիւն.		
	րեան.	սումն. Ռուսաց.		—	600
Գումար				155	4700

Բ. Մարիամեան—Յովնանեան օրիորդաց երկրասեան ուսումնարան, մերձ յանապատին կուսանաց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 179. յորոց որդիք հոգեւորականաց 9. Աղնուականաց 3. Աստիճանաւորաց 7. Վաճառականաց 101. Արհեստաւորաց 59: Ի սոցանէ Թոշակատուք են 38. և Զրիաւարժք 141: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 48. յԲ. Է յԳ. 18. յԳ. Է Դ. 18. Ի Դ. Է ԻԵ. 7. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 74. և Արձակեալք 14:

Ուսուցիչք և Ուսուցչուհիք:	Ո՛րք են ուսեալք:	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Արսէն քհնյ. Բաղրա-	Ի Խալիբ. ուսումն. Թէ.	զկրօնագիտութիւն Հա-		
	տունի.	ոգոսիոյ.	11	330
2 Վաղարոս քհնյ. Յով-	Ի Ժառանգ. ուսումն.	զերգեցողութիւն.		
	սէփեանց.	Ս. Էջմածնի.	6	120
3 Արշակ Վարդանեան	Ի Ներսիսեան դպ.	զԸնդհանուր աշխրհգր.		
	Սպարապետեանց.		2	60
4 Պօղոս Սահակեան Սա-	Ի հինգերորդ դասարանի	զՊատմութիւն Հայոց		
	հակեանց.	ճեմ. Ս. Էջմածնի.	8	210
5 Յովհաննէս Յարութիւ-	Ի Ներսիսեան դպ.	զՀայոց լեզու.		
	նեան Իւսուֆեանց.		12	360
6 Գարիա Յովհաննիսեան	Յիգական Գիմնազիոնին	զՌուսաց լեզու.		
	Արէշեանց.	Տփլիսոյ.	16	420
7 Եկատերինա Յովհան-	Ի Ս. Գայիանեան օրի-	զԹուարանութ. զՊատ		
	նիսեան Մուրատեանց.	որդաց միջնակարգ ու-		
		սումն. և յիգական զաշխարհագր. ուսուսա-		
		Գիմնազիոնի Տփլիսոյ.	12	360
8 Աղնիւ Ստեփանեան	Ի Մարիամեան Յովնա	զՀայոց լեզու և զգե-		
	Յակոբեանց.	նեան միջնկրդ. օր. ուսմ.	9	180

9 Աննա Սիմէօնեան Բա-	Ի Նոյն ուսումն.	զԹուարանութիւն.		
	մոյեանց.		9	180
10 Վարդարա Գաբրիէլեան	Ի Նոյն ուսումն.	զԳծագր. և զգեղագր.		
	կուլիջանեանց.		9	180
11 Նինա Սարգսեան Ղա	Ի Նոյն ուսումն.	զԹուարանութիւն և		
	լումեանց.	զերգեցողութիւն.	9	180
12 Վարդարա Նազարեան	Ի մասնաւոր ուսումն.	զԶեւագործութիւն.		
	Նազարեանց.	տիկին Փալլի.	15	360
13 Յովհաննէս Գէորգեան	Ի Ներսիսեան դպ.	Տեսուչ և ուսուցիչ բը-		
	Զիգիանեանց.	նագիտութեան Հայոց		
		լեզուի.	12	1800
Գումար				130 4740

Գ. Թանդոյեան օրիորդաց երկրասեան ուսումնարան ի գաւրի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ կուկիոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 147. յորոց որդիք հոգեւորականաց 9. Աղնուականաց 6. Աստիճանաւորաց 6. Վաճառականաց 71. Արհեստաւորաց 46. Երկրագործաց 9: Ամենեքեան ճրիաւարժք. Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 11. յԲ. Է յԳ. 28. յԳ. Է Դ. 11. Ի Դ. Է ԻԵ. 16. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 81:

Ուսուցիչք և Ուսուցչուհիք:	Ո՛րք են ուսեալք:	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Յովհաննէս քհնյ. Մար-	Ի Ներսիսեան դպ.	զՎրօնագիտութիւն.		
	տիրոսեան.	Ի 1868 ամի.	8	160
2 Ներսէս Մելիքեանց.	Ի Նոյն դպ. Ի 1861	զՀայոց լեզու և վարէ		
		ամի. զպաշտօն տեսչի.	12	550
3 Օր. Նատալիա Աիշա-	Ի չորրորդ դասարանի	զՌուսաց լեզու.		
	րումեանց.	յիգական գիմնազիոնի.	18	300
4 Օր. Բալի Ղազարեան.	Յիգական Գիմնազիոնի.	զՌուսաց լեզու (ի տե-		
		ղի առաջնոյն).	18	300
5 Օր. Նունէ Սմբատեան.	Ի Ս. Գայիանեան միջ-	զՀայոց լեզու, զթուա-		
	նակարգ ուսումն.	բանութ և զճեւագործ.	18	300
6 Օր. Հուշանիկ Տէր	Յիգական Գիմնազիոնի	զԹուարանութիւն և		
	Յովսէփեան.	զգծագրութիւն.	18	300
7 Պօղոս Սահակեան.	Ի հինգերորդ դասին.	զԳեղագրութիւն և ըզ		
	ճեմարանի Ս. Էջմ.	գծագրութիւն.	6	120
8 Միքայէլ Հալամեանց.	Ի Ներսիսեան դպ.	զերգեցողութիւն.	8	160
Գումար				106 2190

7. Ս. Մարիամեան օրհորդաց միդասեան ուսումնարան, ի գաւթի Հորաշէն Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 86. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 4. Աստիճանաւորաց 4. Վաճառականաց 22. Արհեստաւորաց 56: Ամենեքեան ձրիավարք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 32. յԳ. 5. յԴ. 1: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 48. Արձակեալք 5:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յեօթնեկի.		Տարեկան ուսճիւղ.	
			Ը	Գ	Ը	Գ
1 Յովհաննէս քհն. Մարտիրոսեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1863 ամի.	Ի զԿրօնագիտութիւն.	6	120		
2 Յովհաննէս Յարութիւնեան Իւսիւֆեանց.	Ի Նոյն դպ. ի 1879 ամի.	Ի զՀայոց լեզու.	18	360		
3 Պօղոս Աւետիքեան Հասան - Ջալալեանց.	Ի Էջազկան ուսումն. ի 1885 ամի.	Ի Ռուսաց լեզու.	15	312		
4 Միքայէլ Գորգեան Հալամեանց.	Ի Ներսիսեան դպրանոցի ի 1884 ամի.	Ի Երգեցողութիւն.	6	120		
5 Օր. Աննա Գասպարեան Սահակեանց.	Ի Ս. Գայիանեան միջ. նախարգ ուսում. ի 1883	Ի Ռուսաց լեզու. և զգծագր.	12	300		
6 Օր. Սուրիա Ստեփանեան Յովհաննիսեանց.	Ի Նոյն ուսումն ի 1883	Ի Ռուսաց լեզու. և զճեւագործութիւն.	16	180		
7 Օր. Մարիամ Աստուածատրեան Աստուածատրեանց.	Ի Նոյն ուսումն. ի 1882 ամի.	Ի զՀայոց լեզու. և զճեւագործութիւն.	16	180		
Գումար			89	1572		

8. Օրհորդաց միդասեան ուսումնարան Իշխանուհոյ Կիրակոսի ի գաւթի Ս. Աւետեաց եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 32. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 1. Ազնուականաց 3. Աստիճանաւորաց 1. Վաճառականաց 11. Արհեստաւորաց 16: Ամենեքեան ձրիավարք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 16. յԳ. 5. յԴ. 7. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 9:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յեօթնեկի.		Տարեկան ուսճիւղ.	
			Ը	Գ	Ը	Գ
1 Գէորգ քհն. Գնունի.	Ի Ներսիսեան դպ. 1860 ամի.	Ի Կրօնագիտութիւն.	6	120		
2 Տ. Մարիամ Պատկեիչ.	Թինստիտուտի Ռուսաց 1850 ամի.	Ի լեզու Ռուսաց և զվայելչագրութիւն.	10	200		
3 Օր. Աննա Խարազեանց.	Ի Մարիամեան Յովնան ուսումն. 1883.	Ի Մարիամեան Յովնան ուսումն. 1883.	16	100		
4 Օր. Սօնա Ահարոնեան.	Ի Ս. Գայիանեան ուսումնարան.	Ի Ս. Գայիանեան ուսումնարան.	13	100		
Գումար			45	520		

9. Հոյն եկեղեցւոյ տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 26. Հոգեւորականաց 1. Ազնուականաց 2. Աստիճանաւորաց 1. Վաճառականաց 9. Արհեստաւորաց 13: Ամենեքեան ձրիավարք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 13. յԳ. 5. յԴ. 3: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 8. Արձակեալք 2:

Ուսուցիչք:	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յեօթնեկի.		Տարեկան ուսճիւղ.	
			Ը	Գ	Ը	Գ
1 Գէորգ Կուզանեանց.	Ի Վրասթական Գիմնզ.	Ի լեզու Ռուսաց.	12	240		
2 Սարգիս Աստուածատրեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1874.	Ի լեզու Հայոց և լրջ. թուարանութիւն.	15	300		
3 Սարգիս Տ. Մարկոսեանց.	Ունի զվայական ձայնագրութեան.	Ի լեզու Հայոց և լրջ. թուարանութիւն.	4	50		
Գումար			31	590		

10. Հայուհեաց բարեգործական ընկերութեան օրհորդաց միդասեան ուսումնարան ի գաւթի Ս. Նշան եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 39. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 1. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 21. Արհեստաւորաց 14. Երկրագործաց 1: Ամենեքեան ձրիավարք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԴ. 15. Աւարտեալք 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 11. և Արձակեալ 1:

Ուսուցիչը և ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Փիւղաւ յետնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուր.	Կ.
1 Օր. Վառվառէ Զոհ. րարեան.	Ի մասնաւոր ուսումն.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ. և վարէ զպաշտօն աւագ վար ժուհւոյ.	18	600	"	"
2 Օր. Սարրա Ղազարեան.	Թիգական գիմն. 1881.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ և ըզթուաբան.	9	300	"	"
3 Օր. Մարիամ Զամոյեան.	Թիգական գիմն. 1881.	ՂԵԳՈՒ ՈՒՍԱՅ.	5	100	"	"
4 Օր. Վարվառէ Միրիմանեան.	Ի մասնաւոր ուսումն.	ՂԵԳՈՒ ՈՒՍԱՅ.	3	ձրի	"	"
5 Աղէքսանդր Սիմէօնեան.	Ի ներսիսեան դպ.	ՂԵԳՈՒ Հ. և ղթուաբ.	7	180	"	"
6 Նիկողայոս Գրիգորեան.	Ի ճեմարանի ճարտարապետաց (ВЪ СТРОИТЕЛЬНОМЪ ИНСТИТУТѢ) 1884.	ՂԳԺԱԳՐ. և ղնկարչու.	4	ձրի	"	"
7 Գրիգոր քհն. Էրիմաշանեան.	Ի ներսիսեան դպ.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	4	80	"	"
8 Եղնիկ քհն. Երզնկեան.	Ի նոյն դպ.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	1	ձրի	"	"
Գումար			51	1260	"	"

Ը. Հաւարարու Էջմիածնեցոյ Ս. Գեորգ եկեղեցոյ օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 78. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 1. Աստիճանաւորաց 3. Վաճառականաց 43. Արհեստաւորաց 31. Ի սոցանէ են Թոշակատուք 68: Զրիաւարժք 10. Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 34. յԳ. 16. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 28:

Ուսուցիչը և ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Փիւղաւ յետնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուր.	Կ.
1 Գեորգ Տ. ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	Ի ներսիսեան դպ. 1885.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ. ղթուաբ.	24	300	"	"
2 Ստեփաննոս քհն. Սամուէլեանց.	Ի Խալիբեան. ուսումն. 1872.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	4	74	"	"
3 Նունէ Խուստեանց.	յՈւսումն. ուսաց Ս. Նունէի 1865.	ՂԵԳՈՒ ՈՒՍԱՅ.	8	160	"	"
4 Նատալիա Սարգսեանց.	Ի Մարիամեան Յովնան ուսումն. 1882.	ՂԳԺԱԳՐ. և ղճեռագոր.	7	160	"	"
5 Սրբուհի Օդեանց.	Ի նոյն ուսումն. 1882.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	3	105	"	"
Գումար			46	799	"	"

Կուկիոյ Հորաշէն Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 68. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 1. Վաճառականաց 33. Արհեստաւորաց 27. Երկրագործաց 7: Ի սոցանէ Թոշակատուք են 38. և ձրիաւարժք 30: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԳ. 14. Աւարտեալք 7. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 28:

Ուսուցիչը:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Փիւղաւ յետնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուր.	Կ.
1 Գիւտ քհն. Աղանեանց.	Ի ներսիսեան դպ. 1873.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	14	238	"	"
2 Արտաշէս Մատինեանց.	Ի նոյն դպ. 1878.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ և ՈՒՍ.	9	153	"	"
3 Դանիէլ Տ. Զաքարեանց.	Ի նոյն դպ. 1878.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	12	204	"	"
4 Եղիշէ Թուրքեզեանց.	Ի վեցերորդ դաս. ուսաց Գիմնազիոնի.	ՂԵԳՈՒ ՈՒՍԱՅ.	12	204	"	"
5 Սարգիս Աստուածատրեանց.	Ի ներսիսեան դպ. 1873.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ. և ղճեռագոր.	11	187	"	"
6 Յովհաննէս Գալստեանց.	Ի ճեմարանի Ս. Էջմիածնի 1886.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	9	153	"	"
7 Սարգիս Տ. Մարկոսեանց.	Ուսեալ է ի ներսիսեան դպ. և ունի ղվկայական ձայնագր.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	6	102	"	"
Գումար			73	1241	"	"

Կաթողիկէ Ս. Գեորգ եկեղեցոյ միդասեան տղայոց ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 51. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 1. Աստիճանաւորաց 1. Վաճառականաց 17. Արհեստաւորաց 32: Ի սոցանէ Թոշակատուք են 41. և ձրիաւարժք 10: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 11. յԳ. 20. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 19. Արձակեալ 1:

Ուսուցիչը:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Փիւղաւ յետնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուր.	Կ.
1 Ստեփաննոս քհն. Սամուէլեանց.	Ի Խալիբ. ուսումնարան 1886 ամի.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	4	44	"	"
2 Գրիգոր քհն. Մատինեանց.	Ի չորրորդ դասարանի ներսիսեան դպ.	ՂԵԳՈՒ ՀԱՅՈՅ.	4	36	"	"

3 Գրիգոր Խոջաէնիա- թեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1882	ՂԼեզու Հայոց և ըզ- թուարան.	21	520	»
4 Գեորգ Կուզանեանց.	Ի Կլասիքական Գիմն.	ՂԼեզու Ռուսաց.	9	180	»
5 Յովհաննէս Մկրտչեան Գալստեանց.	Ի Ճեմարանի Ս. Էջ- միածնի 1885.	ՂԵրգեցողութիւն, ըզ- վայելչագր. և զգծագր.	13	260	»
Գումար			51	1040	»

Ջրկինանց Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ տղայոց մի-
դասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են
24. յորոց որդիք Ազնուականաց են 1. Վաճառականաց 6. Արհեստաւորաց
17: Ամենեքեան ձրիավարժք: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 22 Ար-
ձակեալք 2:

Ուսուցիչք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ու- սուցանեն:	Թիւ դաս- թիւնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	
1 Յովնէփ Արղութեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1883	ՂԼեզու, Հայոց ղթուա- րան. զվայելչագր. և զերգեցողութիւն.	14	204	»
2 Գեորգ Կուզանեանց.	Հրամանաւ Նորին Վե- հափառութեան.	ՂԳծագրութիւն.	2	84	»
Գումար			16	288	»

Տափի-քաղի Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ միդասեան տը-
ղայոց ուսումնարան, որ գտանի ի գաւթի Հաւրա-
քարու Շաւքոռեցւոց եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն ա-
շակերտաց են 89. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 3. Աստիճանաւորաց
1. Վաճառականաց 40. Արհեստաւորաց 45: Ի սոցանէ թոշակատուք են 84.
և ձրիավարժք 5: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 25. յԳ. 17.
Աւարտեալք 10: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 36. Արձակեալ 1:

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ու- սուցանեն:	Թիւ դաս- թիւնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	
1 Դպիր Արշակ Գէմու- րեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1879	ՂԱրրաղան պատմ. և զգծագր.	17	525	»
2 Դպիր Մելքիսեդեկ Տ. Պետրոսեանց.	Ի Նոյն դպ. 1882.	ՂԹուարան. և զվայել- չագրութիւն.	19	475	»

3 Արտաշէս Մատինեանց	Ի Նոյն դպ. 1872	ՂԼեզու Հայոց.	12	300	»
4 Պօղոս Հասան - Զա- լալեանց.	Ի րէալական ուսումն. 1885.	ՂԼեզու Ռուսաց.	18	540	»
5 Իանիէլ Տ. Զաքարեանց	Հրամանաւ Նորին Վե- հափառութեան կրդեալ.	ՂՎայելչագր. և զեր- գեցողութիւն.	10	250	»
Գումար			76	2090	»

ԱԽԼՅԻՒ.

Եղիաւքեան օրիորդաց երկրասեան ուսումնա-
րան, Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 424. յորոց որդիք
հոգեւորականաց են 6. Աստիճանաւորաց 9. Վաճառականաց 100. Արհես-
տաւորաց 309: Ամենեքեան ձրիավարժք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժան-
մանէ յԲ. 109. յԳ. 67. յԴ. 45. ի Դ. 19: Մնացեալք
ի նախկին բաժանմունս 140. Աւարտեալք 11. Արձակեալք 33:

ԵԻ

Կարապետեան երկրասեան տղայոց ուսումնա րան:
Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 428. յորոց որդիք հոգեւորականաց
են 8. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 66. Արհեստաւորաց 322. Երկ-
րագործաց. 30: Ամենեքեան ձրիավարժք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ
յԲ. 117. յԳ. 60. յԴ. 41. ի Դ. 31. Աւարտեալք 21.
Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 135. Արձակեալք 23:

Ուսուցիչք և Ու- սուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ու- սուցանեն:	Թիւ դաս- թիւնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	
1 Գալուստ Տ. Մկրտչեան	Ի Ճեմարանի Ս. Էջ- միածնի.	ՂՊատմ. Հայոց և ըզ- մնական պատմ.	16	1100	»
2 Արրահամ քհն. Ղազա ղեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1867	ՂԿրօնագիտութիւն.	29	520	»
3 Կարապետ Մալխասեան	Ի Ճեմարանի Ս. Էջ- միածնի 1883.	ՂԲժողոր առարկայս ա նախակրթարանի.	21	420	»
4 Հեղինէ Տ. Խաչատրեան	Եկեղեցւոյ 1881.	ՂՎայելչագրութիւն.	7	220	»
5 Մարիամ Ալբերդեան.	Ի Նոյն ուսումն. 1884.	ՂԶեռագործութիւն.	12	180	»
6 Խաչատուր Զիլինկեր- եան.	Ի Ճեմարանի Ս. Էջմ. 1883.	ՂԼեզու Հայոց.	24	600	»

7	Սեդրակ Տէր Կարապետեան.	Ի Լազար. Ճեմարանի զԼեզու Ռուսաց.	Մոսկուայի 1882.	22	440
8	Աղէքսանդր Բախչինեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1886	զԳծագր. և զՎայելչոր	21	420
9	Արշակ Կարապետեան.	Ի նոյն դպ. 1885.	զԹուարանութիւն.	24	480
10	Հերմոնէ Աղաջանեան.	Եւդիսարէթեան ուսումն. 1879.	զԱռարկայս առաջիննա նախակրթարանի.	18	240
11	Հոդակաթ Պետրոսեան.	Ի նոյն ուսումն. 1880	զԱռարկայս առաջ. նախակրթարանի.	18	160
12	Աննա Բայրութեան.	Ի նոյն ուսումն. 1881	զԱռարկայս առաջ. նախակրթարանի.	18	160
13	Բագրատ Այվազեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1882	զԸնդհ. աշխարհագր. և զԹուարանութ.	26	520
14	Մելքոն Ճաճիկեան.	Ի նոյն դպ. 1885.	զԱմենայն առարկայս ա. նախակրթարանի.	21	420
15	Արշակ Թադէոսեան.	Ի նոյն դպ. 1885.	զԱմենայն առարկայս ա. նախակրթարանի.	21	420
16	Երուանդ Լալայեան.	Ի նոյն դպ. 1885.	զԼեզու Հայոց և զընական պատմ.	26	520
17	Գէորգ Աղասեան (Հանգուցեալ)	Ի Գիմնազ. Երևանայ (ուսուցչին իրաւամբ)	զԼեզու Ռուսաց և ըզպատմ. և զաշխարհգր. Ռուսաստանի.	24	609
18	Տիգրան Վերանեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1885	զԱմենայն առարկայս ա. նախակրթարանի.	19	380
19	Յարութիւն Մարաղեանց	Ի նոյն դպ. 1884.	զԼեզու Հայոց.	26	480
20	Յարութիւն Տ. Մկրտչեան.	Ի նոյն դպ. 1885.	զԼեզու Հայոց և զգծագրութիւն.	16	320
21	Գէորգ Պետրոսեան.	Ի քաղաքային դպ. Ախլալայ 1886.	Վերակացու.	—	120
22	Կոստանդին Տ. Ջաքարեան.	Եւսուցչական Սեմի Նարիայի Երևանայ 1886	զԼեզու Ռուսաց և ըզպատմ.	25	600
23	Ստեփաննոս Բօլորիսով	Ի Էսալական ուսումն.	զԼեզու Ռուսաց և ըզպատմ.	27	360
24	Պօղոս Կարապետեան	Ի Կարապետեան ուսումն. Ախլալայ 1186.	Վերակացու.	—	180
Գումար				461	9860

ԱՐԱՆՔԱՆԿ ՔԱՆԱԳ.

Ս. Սանդիստեան օրիորդաց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 82. յորոց որդի հօգեւորականի է 1. Աղնուականաց 2. Աստիճանաւորաց 3. Վաճառականաց 42. Արհեստաւորաց 33. Երկրագործի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 53. և ձրիավարք 29. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 29. յԳ. է յԴ. 17. Մնացեալք ի նոյն բաժանմունս 29. Արձակեալք 7.

Ս. Մեսրոպեան տղայոց երկդասեան ուսումնարան:

Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 118. յորոց որդիք հօգեւորականաց են 8. Աղնուականի 1. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 23. Արհեստաւորաց 82. Երկրագործաց 3. Ի սոցանէ են թոշակատուք 70. և ձրիավարք 48. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 53. յԳ. է յԴ. 10. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 55.

Ուսուցիչք. և ուսուցչուհիք.	Ուր են ուսեալք.	Զոր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսմի.
1 Յովհաննէս քհ. Բալաքչեան	Երկրագործական ուսումն. Ախլալայ. 1860.	զԿրօնագիտութիւն.	10	150
2 Օր. Հուշանիկ Մամիկոնեան.	Եւդիսարէթեան ուսումն. Ախլալայ 1879.	զԼեզու Հայոց և զվահագր. և զգծագր.	21	300
3 Օր. Յոֆիա Յովհաննէս.	Ի Ս. Սանդիստ. ուսումն. զԵրուանդ. և թուա.	բանութ.	20	300
4 Խաչատուր Դիւանեանց	Ի Ներսիսեան դպ. 1879	զՌուս. լեզու և զգծագր.	28	600
6 Արշակ Միլասեանց.	Ի նոյն դպ. 1886.	զԼեզու Հ. զԹուարան. և զվայելչագր.	28	415
7 Տիգրան Տօնականեանց.	Ունի զվկայական ձայնագրութեան.	զԵրգեցողութիւն.	10	240

Գումար 117 / 2005

ՍՈՒՐԱՄ.

Ռիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 26. յորոց որդիք Վաճառականաց են 22. Արհեստաւորաց 2. Երկրագործաց 2. Ի սոցանէ են թոշակատուք 21. և ձրիավարք 5. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 13. Աւարտեալք 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 7:

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 30. յորոց որդիք Վաճառականաց 23. Արհեստաւորաց 4. Երկրագործաց 3. Ի սոցանէ են թոշակատուք 25. և ձրիավարք 5. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 15. Աւարտեալք 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 7. Արձակեալք 3:

Ուսուցիչը և ուսուցչուհիք.	Ո՞ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիչ զաս. լեթթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.
			Բուր.	Գ.
1 Զաքարիա Սրկ. Առիւծեանց.	Ի Ժառանգ. դպ. Ս. Էջմիածնի 1869.	Ղերօնագիտութիւն.	4	120
2 Սմբատ Մէհրաբեան.	Ի Ներսիսեան դպ. և Ղլեզու Հ. զթուարան. Ի Ճեմարանի 1886.	և Ղլայելչագր. զԼեզու Ռուս. զԹու. րան. զգծագր. և զձեռագործ.	23	300
3 Սաթմեհիկ Քոյեաճեան.	ՅԻգական Գիմնազիոնի Տփլիսոյ 1884.		21	400
Գումար			48	820

ԳՈՒՐԱՅԻՍ.

Օրիորդաց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 49. յորոց որդի Աղնուականի է 1. Վաճառականաց 23. Արհեստաւորաց 25. Ի սոցանէ են թոշակատուք 28. և ձըրիաւարժք 21: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 22. յԲ. է յԳ. 17. Մընացեալք ի նախկին բաժանմունս 10:

եւ

Տղայոց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 32. յորոց որդիք Աղնուականաց են 2. Վաճառականաց 22. Արհեստաւորաց 8. Ի սոցանէ են թոշակատուք 12. և ձըրիաւարժք 20: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 20. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 12:

Ուսուցիչ և ուսուցչուհի.	Ո՞ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Քիչ զաս. լեթթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.
			Բուր.	Գ.
1 Յովհաննէս քհն. Ամիրաղեանց.	Ի Ներսիսեան դպ.	Ղերօնագիտութիւն. և Ղլեզու Հայոց.	24	500
2 Օր. Նատալիա Օհանեանց.	ՅԻգական Գիմնազիոնի Տփլիսոյ.	Ղլեզու Ռուս. զԹու. րան. և զձեռագործ.	24	800
Գումար			48	1300

ՄԻՅԵՐԱ ԳԻՒՂ (ի Սուխուժեան շրջանի)

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 60. Ամենեքեան որդիք Երկրագործաց են և ձըրիաւարժք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 24. յԲ. է յԳ. 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 21. Արձակեալք 10:

Ուսուցիչ:	Ո՞ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիչ զաս. լեթթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.
			Բուր.	Գ.
1 Յակոբ Սողոմոնեն. Մուրադեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1884	ՂԱմենայն առարկ. նախադրեալք.	24	400
Գումար			24	400

ԳՈՒՆԵՐ

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 16. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 2: Ամենեքեան ձըրիաւարժք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 7. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 8. Արձակեալ 1:

Ուսուցիչք.	Ո՞ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիչ զաս. լեթթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.
			Բուր.	Գ.
1 Սարգիս քհն. Երիցեանց	Ի Ներսիսեան դպ.	Ղերօնագիտութիւն.	2	ձրի
2 Յովակիմ Մնացականեան.	Ի Ճեմարանի Ս. Էջմիածնի.	Ղլեզու Հ. զթուարան. զերգեցող. զգծագր. և Ղլեզու Ռուս.	22	320
Գումար			24	320

ՇՈՒՂԱԲԵՐ ԳԻՒՂ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 111. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Աղնուականաց 2. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 6. Արհեստաւորաց 23. Երկրագործաց 76. Ի սոցանէ են թոշակատուք 103. և ձըրիաւարժք 8. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 22. յԲ. է յԳ. 48. Աւարտեալք 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 48. Արձակեալք 14:

Ուսուցիչ ք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիւլ դաս. յեօթնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուք.	Կ.
1 Իսահակ քհ. Իսահակեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1871	Հնրօնագիտութիւն և զՎայելչագր.	20	200	»	
2 Գրիգոր Յարութիւնեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1871	ՀԼեզու Հայոց և Ռուս. և թուաբանութիւն.	38	400	»	
3 Սմբատ Տ. Սարգսեան.	Ի նոյն դպ. վեցերորդ. դասարանի.	ՀԼեզու Հ. զթուաբան. զգծագր. և զերգեցող.	20	200	»	
Գումար			78	800	»	

ԴԻԼԻՉԱՆ ԳԻՒՂ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 28. յորոց որդի Աստիճանաւորի է 1. Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 6. Երկրագործաց 11. Ի սոցանէ են թոշակատուք 26. և ձրիաւարժք 2. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 20. յԲ. է յԳ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 2:

Ուսուցիչ ք:	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. յեօթնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուք.	Կ.
1 Ստեփաննոս Տէր Յովհաննիսեան Մամեանց.	Ի ճեմարանի Ս. Էջմիածնի ի 1883.	ՀԱմենայն առարկ. նախակրթարանի.	26	400	»	
Գումար			26	400	»	

ՔԱՐՎԱՆՍԱԴ ԳԻՒՂ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 94. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 8. Վաճառականաց 13. Արհեստաւորաց 7. Երկրագործաց 66. Ամենեքեան թոշակատուք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 55. Աւարտեալք 26. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 8. Արձակեալք 5.

Ուսուցիչ ք:	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. յեօթնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուք.	Կ.
1 Մերուց քհ. Էտիկեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1883	ՀԱմենայն առարկայս. նախակրթարանի.	24	150	»	
Գումար			24	150	»	

ԴԱՆԱ ԳԻՒՂ Ի ԼՈՌԻ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 20. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 3. Ազնուականաց 7. Երկրագործաց 10. Ամենեքեան թոշակատուք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 17. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 3:

Ուսուցիչ ք:	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. յեօթնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուք.	Կ.
1 Յակոբ Խերողինեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1884	ՀԱմենայն առարկ. նախակրթարանի.	24	300	»	
Գումար			24	300	»	

ԹԵԼԱՐ.

Օրիորդաց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 78. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 4. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 54. Արհեստաւորաց 19. Ի սոցանէ են թոշակատուք 68. և ձրիաւարժք 10: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 21. յԲ. է յԳ. 21. յԳ. է ի Դ. 10. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 20. Արձակեալք 6:

և

Տղայոց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 63. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 46. Արհեստաւորաց 12. Երկրագործաց 2. Ի սոցանէ են թոշակատուք 60 և ձրիաւարժք 3: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 27. յԲ. է յԳ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 19. Արձակեալք 5.

Ուսուցիչ ք և Ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիւլ դաս. յեօթնեկի:	Տարեկան ուսճիկ:	Բուք.	Կ.
1 Ստեփաննոս քհ. Տէր Սահակեան	Ի Ծխ. ուսում. Թեւոթեմ.	Հնրօնագիտ. և զերգեցողութիւն.	16	120	»	
2 Գրիգոր Խալաթեան.	Ի Ներսիսեան դպ.	ՀԼեզու Ռ. և թուաբ.	24	500	»	
3 Մարիամ Ղուբալեան.	յՈւսում. Ս. Նունէի Տփիսիոյ.	ՀԼեզու Ռ. և զձեռագործ.	20	360	»	
4 Կատարինէ Ղուբալեան	Ի Ս. Մարիամեան ուսում. Տփիսիոյ.	Հերգեցող. և վարէ ըզպաշտօն վերականգնչուց.	2	120	»	
5 Երուանդ Ապրիկեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1882	ՀԼեզու Հայոց.	24	400	»	
Գումար			86	1500	»	

ՅԻՒՆԱԼԱԿԱՆ ՓԻՒՂ.

Օրինորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համարէն աշակերտուհեաց են 28. Ամենեքեան որդիք Վաճառականաց. Ի սոցանէ են թոշակատուք 18. և ձրիավարժք 10. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 16. յԲ. 5. յԳ. 3. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 5. Արձակեալք 4:

Ուսուցիչք. և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1 Սահակ քհն. Խաթա	Ի Ներսիսեան դպ. 1874	զԿրօնագիտ. և զԵրգեցողութ.	4	120
2 Բարսեղ քհն. Տէր Աբրահամեանց.	Ի Նոյն դպ. 1873.	զԼեզու Ռ. և զՎայելչագր.	6	50
3 Օր. Վարվառէ Լազարեանց.	Ի Ս. Գայիանեան միջ. ուսում. Տփլիսոյ 1884	զԼեզու Հ. զԹուարան. զՎայելչագր. զգծագր. և զձեռագործ.	16	240
Գումար			26	410

ԶԱՔԱՐԱԼԱ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համարէն աշակերտաց են 43. յորոց որդիք Վաճառականաց 26. Արհեստաւորաց 17. Ի սոցանէ են թոշակատուք 34. և ձրիավարժք 9: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 13. յԲ. 5. յԳ. 3. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 27:

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1 Սեդրակ քհն. Տէր Մարտիրոսեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1862	զԿրօնագիտութիւն.	4	120
2 Թադէոս Առուսեանց.	Ի Նոյն դպ. 1884.	զԼեզու Հ. զԹուարան. զԵրգեցող. և զՎայելչագր.	24	450
Գումար			28	570

ԴԱՆՁԱԿ ՔԱՂԱՔ.

Օրինորդաց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համարէն աշակերտուհեաց են 122. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 8. Աստի-

Վաճառականաց 54. Արհեստաւորաց 44. Ի սոցանէ են թոշակատուք 73. և ձրիավարժք 49. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 31. յԲ. 5. յԳ. 26. յԳ. 5. յԴ. 18. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 44. Արձակեալք 3:

և

Տղայոց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համարէն աշակերտաց են 102. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 7. Աստիճանաւորաց 3. Վաճառականաց 25. Արհեստաւորաց 63. Երկրագործաց 4. Ի սոցանէ են թոշակատուք 35. և ձրիավարժք 67. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 23. յԲ. 5. յԳ. 17. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 58. Արձակեալք 4:

Ուսուցիչք. և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1 Մկրտիչ քհն. Տէր Յովսէփեանց.	Ի Վանս Գանձասարայ.	զԿրօնագիտութիւն.	10	250
2 Յովհաննէս Հասպաղեանց.	Ի Ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	զԼեզու Հայոց և զգծագրութ.	24	550
3 Յովհաննէս Ամիրխանեանց.	Ի Ներսիսեան դպ.	զԼեզու Հայոց և Ռուս. և զԹուարան.	24	540
4 Աւետիս Հաստաւարեանց.	Ի Ժառանգ դպ. Ս. Էջմ.	զԵրգեցողութիւն.	18	450
5 Յարութիւն Գանիէլեանց.	Ի Գա. Հուշար.	Վերակացու.	—	240
6 Օր. Սոփիա Վալուխեանց.	Ի Ս. Գայիանեան միջ. ներգ. ուսում. Տփլիսոյ	զԼեզու Հ. զԹուարան. զգծագր. և զձեռագործ.	24	500
Գումար			100	2530

ԶԱՐԴԱՔԱՆ ՓԻՒՂ.

Տղայոց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համարէն աշակերտաց են 43. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Երկրագործաց 41. Ի սոցանէ են թոշակատուք 38. և ձրիավարժք 5: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 30. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 13:

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1 Գրիգոր Մանասեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1884	զԱմենայն առարկ. նախկին թարանի.	24	300
Գումար			24	300

ԳՕՐԻ ՔԱՂԱՔ.

1. **Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 38. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 24. Արհեստաւորաց 11. Ամենեքեան ձրիալարժք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 17. յԳ. 5. Աւարտեալք 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 11:

Եւ

1. **Տղայոց միդասեան ուսումնարան:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 54. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 32. Արհեստաւորաց 14. Երկրագործաց 5. Ամենեքեան ձրիալարժք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 16. յԳ. 14. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 23. Արձակեալ 1.

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զմր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս. յետմեկի.	Տարեկան ուսճիկ.	Գումար.
1 Սահակ քչ. Տէր Մի.	Ի ներսիսեան դպ. 1879	Հնրօնագիտութիւն. և զեր-նասեանց.	14	252	»
2 Գրիգոր Խիթարեանց.	Ի նոյն դպ. 1878.	ՀԼեզու Հ. զթուարան. և զգեղարուութիւն.	24	480	»
3 Արշակ Արշակունի.	Ի նոյն դպ.	ՀԼեզու Հ. և զթուար.	24	150	»
4 Սողոմոն Տէր Յարութիւնեանց.	յՈւսուցչական Ուսում. Գօրւոյ 1882.	ՀԼեզու Ռուսաց.	3	ձրի	»
5 Օր. Անաստասիա Խիթարեանց.	ՅԻգական Գիմնազիոնի Տփխիսոյ. 1882.	ՀԼեզու Ռուս. զգեղա-զրութ. և զձեռագործ.	18	324	»
6 Օր. Մարիամ Զաղոնեանց.	ՅՕրիորդաց Պրոգիմնզ. Գօրւոյ 1885.	ՀԼեզու Ռ. և զգեղա-զրութիւն.	18	120	»
Գումար			101	1326	»

ՍՂՆԱԻ ՔԱՂԱՔ. *)

1. **Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 58:

Եւ

1. **Տղայոց միդասեան ուսումնարան:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 53:

*) 26ն հասուցեալ մանրամասն տեղեկութիւնք այսոցիկ ուսումնարաց:

Ուսուցիչք. և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զմր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յետմեկի.	Տարեկան ուսճիկ.	Գումար.
1 Սարգիս ա. քչ. Տէր Ստեփանեան.	Ի ներսիսեան դպ.	Հնրօնագիտութիւն.	4	120	»
2 Զաքար Ումիկեանց.	Ի նոյն դպ.	ՀԼեզու Հ. և Ռուսաց.	24	720	»
3 Յովհաննէս Զէյրան. Խանե.	Ի նոյն դպ.	ՀԹուարան. զվայելչա-զրութ. և զերգեցող.	12	240	»
4 Եղիօտրէթ Տէր Մովսիսեանց.	յԻգական Գիմնազիոնի Բիշնեու.	ՀԼեզու Ռ. զթուարան. և զձեռագործ.	24	500	»
Գումար			64	1580	»

ԱԻԱԼՔԱՂԱՔ ԳԻՒՂ.

1. **Տղայոց միդասեան ուսումնարան:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 35:

Ուսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զմր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս. յետմեկի.	Տարեկան ուսճիկ.	Գումար.
1 Գէորգ Մուրատեանց.	Ի ներսիսեան դպ. 1884	ՀԱմենայն առարկ. նախակրթարանի.	24	400	»
Գումար			24	400	»

Թ. ըստ կարգի	Ուսումնարանի և Հոգաբարձուք նոցին.	Արդիւնք պահպան- ութեան ուսումնա- րանաց.	Ծ ա խ ք.			
			Մ ու մ ք		Ծ ա խ ք.	
			Բ.	Կ.	Բ.	Կ.
Ս Փ Խ Ի Ս.						
Ու. ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿ. Մասնարդեանց	Ս. Գէորգ Ե.	Մասնարդեանց				
ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Լնարեալ և հաստատեալ ի Հոգեւոր	կեղեցւոյ տո				
	ի խնամութենէ խնամակալք. և վար	կօսիք դրամն.				
	Հական անդամք.	գլխոյ և թոշա				
		կադրամք աշա				
		կերտուհեաց.	6580	88	4700	1862 11 6562 11
Բ. ՄԱՐԻԱՄԵԱՆ—ՅՈՂԱՆԵԱՆ Օ	Տուրք Հիմ-	Տուրք Հիմ-				
ՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ	նադրին.	նադրին.				
ՆԱՐԱՆ, ՄԵՐԶ ՅԱՆԱՊԱՏԻՆ						
ԿՈՒՍԱՆԱՅ.			6622	4	4740	1910 88 6650 88
	Հիմնադրին և Տեսուչն ձեմարանի					
Գ. ԹԱՆԴՈՅԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿ	Մասն արդեանց	Մասն արդեանց				
ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ի ԳԱԻ	Թանգ. Եկե	Թանգ. Եկե				
ԹԻ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵ	ղեցւոյ.	ղեցւոյ.				
ՑԻՈՅ ԿՈՒԿԻՈՅ.			2326		2190	30 2220
	Գրիգոր Գոլոշեան,					
	Յովսէփ Աշխարումեանց,					
	Աղէքսանդր Տաշարեանց,					
	Շաքար Նուրալեանց.					
Դ. Ս. ՄԱՐԻԱՄԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻ	Մասնարդեանց	Մասնարդեանց				
ԴԱՍԵԱՆ ՈՍՈՒՄՆԱՐԱՆ, Ի ԳԱԻ	Եկեղեցւոյ.	Եկեղեցւոյ.				
ԹԻ ՆՈՐԱՇԻՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱ						
ԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.			1800		1572	228 1800
	Ա. Բիշմիրեանց,					
	Մ. Թամամշեան,					
	Բ. Հասան—Ջալալեան,					
	Կ. Յարութիւնեան.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ	Տուրք	Տուրք				
ՆԱՐԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՈՅ ԿԻՐԱԿՈ	Հիմնադրին.	Հիմնադրին.	1200		1110	90 1200
ՎԱՅԻՒ Ի ԳԱԻԹԻ Ս. ԱԻԵՏԵԱՅ						
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.						
Չ. ՆՈՅՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏՂԱՅՈՅ ՄԻ						
ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.						
	Հիմն. Իշխնհի. Սօֆիա Կիակովնայն					

Ե. ՀԱՅՈՒՀԵԱՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ	Մասնարդեանց				
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻ	Եկեղեցւոյ և				
ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ի ԳԱԻ	տուրք ընկե-				
ԹԻ Ս. ՆՇԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.	րութեանն.	2000	1260	740	2000
	Հայուհեաց բարեգործական ըն-				
	կերութիւնն Տֆիխոյ.				
Բ. ՀԱԻԼԱԲԱՐՈՒ ԷՋՄԻԱԾՆԵՑԻՈՅ	Մասնարդեանց				
Ս. ԳԵՈՐԳ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՕՐԻՈՐ-	Եկեղեցւոյ և				
ԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Թոշակադրամք	1300	799	501	1300
	Ներսէս Ա. քչկ. Արովեանց,				
	Յարութիւն Տէր Ղառնդեանց,				
	Գէորգ Յակովբեանց				
	Յարութիւն Ասրիեանց				
Զ. ԿՈՒԿԻՈՅ ՆՈՐԱՇԻՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱ					
ԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏՂԱՅՈՅ					
ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		1460	1241	219	1460
	Գիւտ քահանայ Աղանեանց,				
	Նիկողայոս Գրիգորեան.				
	Մովսէս Դոնդարեան.				
	Եսայիա Աբրահամեանց.				
Դ. ԿԱԹՈՂԻԿԵ Ս. ԳԵՈՐԳ ԵԿԵՂԵ					
ՑԻՈՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՏՂԱՅՈՅ ՈՒ					
ՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		1250	1040	210	1250
	Երեսփոխան Եկեղեցւոյ.				
Զ. ԶՐԿԻՆԱՆՑ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵ					
ՂԵՑԻՈՅ ՏՂԱՅՈՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ					
ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		500	288	212	500
	Ներսէս քչկ. Տ. Բարսեղեանց,				
	Յովսէփ Ստեփանեան Անանեան,				
	Մովսէս Մարկոսեան Յարութիւնեան.				
	Գէորգ Լուարսարեան Կուղա-				
	նեանց.				
Զ. ՏԱՓԻ. ԹԱՂԻ Ս. ԳԵՈՐԳ ԵԿԵՂԵ					
ՑԻՈՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՏՂԱՅՈՅ ՈՒ					
ՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ի ԳԱԻԹԻ ՀԱԻԼԱ					
ԲԱՐՈՒ ՀԱՄՔՈՒԵՑԻՈՅ ԵԿԵՂԵ					
ՑԻՈՅ.		3160	2090	590	3000
	Երեսփոխան Եկեղեցւոյ.				
	Ա Ի Լ Յ Ի Ա.				
Զ. ԵՂԻՍԱԲԵԹԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ					
ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.					

ԵՒ					
ժԴ	ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՏԸ- ՂԱՅՈՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Արդեամբ եկեղեցւոյ:	12000	9860	2140 12000
	Համազասպ Մենտեան:				
	Սարգիս Մինասեան:				
	Յարութիւն Սիրունեան:				
	Յովհաննէս Նալբանդեան:				
ժԵ	ԱԽԱԼՔԱԼԱԿ ՔԱՂԱՔ. Ս. ՍԱՆԴԻՏԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	"	2800	2005	795 2800
ԵՒ					
ժԶ	Ս. ՄԵՍՐՈՎԱԲԵԱՆ ՏՂԱՅՈՑ ԵՐԿ- ԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	"			
	Զայրմայր Առուանեան:				
	Մհարի. Յովհան. Տ. Կիրակոսեան:				
	Արտաշէս Օհանջանեան:				
	Սարգիս Յարութիւնեան:				
Ս Ո Ւ Ր Ա Մ.					
ժԷ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	1800	820	980 1800
ԵՒ					
ժԸ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"			
	Յովսէփ Ա. քհնյ. Առիւծեան:				
	Փարսադան Գերձեկեանց:				
	Ռոստոմ Փառոյեանց:				
Ք Ո Ւ Թ Ա Յ Ւ Ս.					
ժԹ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ ՆԱՐԱՆ.	"	1844	1300	544 1844
ԵՒ					
Ի.	ՏՂԱՅՈՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ ՆԱՐԱՆ.	"			
	Էստատէ Գրիգոր. Զարեքեանց:				
	Յովսէփ Միքայէլ. Մուրատեանց				
	Նիկողայոս Գրիգ. Ուլուխանեան				
	Իլան Զորարիչ Գլխեանեան:				
ՄԻՅԵՐԱ ԳԻԻԴ.					
ԻԱ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	475 90	400	75 90 475 90
	Երեցիոհան եկեղեցւոյ:				

Դ Ո Ւ Շ Լ Թ.					
ԻԲ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ ՆԱՐԱՆ.	Մասնարդեանց եկեղեցւոյ և Թոշակագրամբ	350	320	30 350
	Սարգիս քահանայ Երիցեան:				
	Յարութիւն Մարտիրոսեան:				
	Անդրէաս Յովհաննիսեան:				
ՇՈՒԼԱԽԻՐ ԳԻԻԴ.					
ԻԳ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	2037 44	800	650 85 2450 85
	Պօղոս քահանայ Իսահակեան:				
	Երեցի. Աւետիք Մեհրաբեան:				
	Աղաջան Բարձրանեանց:				
ԳԻԼԻՋԱՆ ԳԻԻԴ.					
ԻԴ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	600	400	200 600
	Գրիգոր Ասլանեանց:				
	Մովսէս Շաքարեանց:				
ՔԱՐՎԱՆՍԱՐԱ ԳԻԻԴ.					
ԻԵ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	350	150	200 350
	Քահանայն և երեցիոհան եկե- ղեցւոյն:				
ԳՍԵՂ ԳԻԻԴ Ի ԼՈՒԻ.					
ԻԶ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	247	300	"
	Թադէս քհնյ. Թումանեանց:				
	Յովհաննէս քհնյ. Մամիկոնեան				
	Երեցի. Մնցկն. Յովհաննիսեան				
	Մեհրաբ Թումանեանց:				
Թ Է Լ Ա Ի.					
ԻԸ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒ- ՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	"			
ԵՒ					
ԻԹ	ՏՂԱՅՈՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	5075	1500	1000 2500
	Գասպար Մղրսեանց:				
	Եագոր Տէր Սարգսեանց:				
	Բաղդասար Բաղդոյեանց:				
	Միքայէլ Թադէոսեանց:				

ՅԻՒՆԱԿԱԼ ԳԻՒՂ.					
1.Ձ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Մասնարդեանց եկեղեցւոյ և Թոշակադրամք	500	410	90 500
	Սահակ քահանայ Խախանեան. Տիգրան Տ. Ստեփանեան. Սաչինո Մուրատեան.				
ԶԱԲԱԹԱԼԱ.					
1.	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		1142	570	546 80 1116 80
	Սեդրակ քհնյ. Տ. Մարտիրոսեան Լայրապետ Տ. Թադէոսեանց. Գրիգոր Յարութիւնեանց. Լայրում Լայրումեան.				
ԳԱՆՁԱԿ ԳԱՂԱՔ.					
1.Ա	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		2594	2530	54 2584
	ԵՒ				
1.Բ	ՏՂԱՅՈՑ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
	Գրիգոր քահանայ Թումանեան. Ղահրաման Յովհաննիսեան. Մկրտիչ Ափանսեան. Յովսէփ Մելիք-Բէգլարեան.				
ԶԱՐԴԱԽԼՈՒ ԳԻՒՂ.					
1.Գ	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		360	300	60 360
	Մակար քհն. Տ. Ստեփաննոսեան Թանան Մարգարեան. Մակար Տ. Ստեփաննոսեան.				
ԳՕՐԻ ԳԱՂԱՔ.					
1.Դ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		1827 35	1326	501 35 1827 35
	ԵՒ				
1.Ե	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
	Ստեփաննոս Աւագ քհնյ. Տէր Ստեփաննոսեան. Գէորգ Ռոմանեան. Բժիշկ Ջաքարիւ Տ. Մինասեան Գրիգոր Բէժանեան Դաւթեանց.				

ՍՂԱԽ ԳԱՂԱՔ.					
1.Զ	ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Մասնարդեանց եկեղեցւոյ և Թոշակադրամք	2200	1580	420 2000
	ԵՒ				
1.Ը	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
	Ստեփան Գրիգորեան Մելիք Նուբարեանց. Արմենակ Արտեմեան Գիւղարեան Սարգիս Յակովբեան Լղրպետ. Գասպար Մկրտչեան Տ. Ստեփաննոսեանց.				
ԱԽԱԼՔԱԼԱԿ ԳԻՒՂ.					
1.Ը	ՏՂԱՅՈՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.		500	400	100 500
	Յովհաննէս Ա. Տ. Գալստեան. Գրիգոր քհնյ. Տ. Գէորգեան. Երեցիոխ. Մովսէս Գեօղալեան Խէչոյ Յարութ. Աւետիքեանց.				

Ը Ն Դ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Պ Ա Տ Կ Ե Ր

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

Եկեղեցական—Ժխական ուսումնարանաց քեմիկն Հայոց Վրաստանի եւ Իմերեթի քաղերոց յընթացս 18⁸⁶/₈₇ ուսումնական տաի:

Քանի՞ են ուսումնարանք					Բաժանմունք			Թիւ դասուց յեօթնեկի:	Թիւ աշակերտաց և աշակերտուհեաց			Յորմէ՞ կոչմանէ են աշակերտք և աշակերտուհիք.						Թոշակատուք.	Զբիւթոշակք.	Գ ու լ մ ր.	Փոխադրեալք ի յաջորդ քա- ժանմուննս.	Մնացեալք ի նոյն բաժանմուննս.	Աւարտեալք.	Արձակեալք.	Գ ու լ մ ր.	Ուսուցիչք և Ուսուցչուհիք.				Ո՞ւր են ուսեալք.					Տարեկան Մուտք.		Տ ա ր Ե կ ա ն ծ ա խ ք.						Մ ա ն օ թ ո ՚ լ ի ՚ ն.							
Տղայոց		Օրիորդաց			Տղայոց.	Օրիորդաց.	Գ ու լ մ ր.		Ի հոգեւոր.	Յազնուական.	Յաստիճանաւոր.	Ի վաճառական.	Յարհետաւոր.	Յերկրագործ.	Գ ու լ մ ր.	Քաջանալք.	Ուսուցչիչք.									Ուսուցչուհիք.	Գ ու լ մ ր.	Ի ձեւմարանի Ս. Եփրեմեանի.	Ի հոգեւոր գործոց.	Ի պետական ու- սումնարանս.	Ի վերջումն ուսուց- չանոց.	Առ մասնաւոր ան- ձինս.	Գ ու լ մ ր.	Րումիլ.	Կողմէ.	Րումք.	Կ.	Րումք.	Կ.	Րումք.	Կ.									
Երկրասեան	Միջասեան	Երկրասեան	Միջասեան	Գ ու լ մ ր.				Տղայոց.										Օրիորդաց.	Գ ու լ մ ր.	Ի հոգեւոր.	Յազնուական.	Յաստիճանաւոր.	Ի վաճառական.	Յարհետաւոր.	Յերկրագործ.																	Գ ու լ մ ր.	Քաջանալք.	Ուսուցչիչք.	Ուսուցչուհիք.	Գ ու լ մ ր.	Ի ձեւմարանի Ս. Եփրեմեանի.	Ի հոգեւոր գործոց.	Ի պետական ու- սումնարանս.	Ի վերջումն ուսուց- չանոց.
5	17	8	8	38	35	39	74	2090	1500	1533	3033	108	31	71	1101	1386	336	3033	1119	1914	3033	1713	1070	105	115	3033	26	80	48	154	12	100	31	2	6	154	64,895	26	16,001	*	14,167	39	60,468	39	1. Ընդհանուր թիւ աշակերտելոց երկ- սեռից ուսումնարանաց Հայոց Սղեմա քա- ղաքի և տղայոց ուսումնարանի Ախուլքա- լակ գեղջ է 196. որ չէ մեծեալ յայտա- ընդհանուր թիւ աշակերտելոց՝ (3033) վասն պակասութեան այլոց մանրամասն տեղեկութեանց: 2. Թիւ յԲ. բաժանմանէ յԳ. փոխա- դրեալ աշակերտաց տղայոց ուսումնարանի Հուլաէր գեղջ է 18 և ոչ 48: 3. յԵրկրասեան օրիորդական ուսում- նարանի Պանձակ քաղաքի՝ օրիք աստի- ճանաւորաց են 16, որ ի տպագրութեան սխալմամբ թողեալ է ի բաց:					

Գրքի անունը	Գրքի համարը	Գրքի տեսակը	Գրքի արժեքը		Գրքի արժեքը		Գրքի արժեքը		Գրքի արժեքը		Գրքի արժեքը	
			Դրամ	Կոպեկ	Դրամ	Կոպեկ	Դրամ	Կոպեկ	Դրամ	Կոպեկ	Դրամ	Կոպեկ
1	1234	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
2	1235	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
3	1236	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
4	1237	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
5	1238	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
6	1239	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
7	1240	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
8	1241	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
9	1242	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
10	1243	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
11	1244	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
12	1245	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
13	1246	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
14	1247	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
15	1248	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
16	1249	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
17	1250	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
18	1251	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
19	1252	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
20	1253	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
21	1254	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
22	1255	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
23	1256	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
24	1257	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
25	1258	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
26	1259	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
27	1260	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
28	1261	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
29	1262	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
30	1263	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
31	1264	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
32	1265	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
33	1266	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
34	1267	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
35	1268	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
36	1269	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
37	1270	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
38	1271	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
39	1272	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
40	1273	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
41	1274	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
42	1275	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
43	1276	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
44	1277	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
45	1278	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
46	1279	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
47	1280	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
48	1281	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
49	1282	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
50	1283	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
51	1284	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
52	1285	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
53	1286	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
54	1287	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
55	1288	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
56	1289	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
57	1290	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
58	1291	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
59	1292	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
60	1293	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
61	1294	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
62	1295	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
63	1296	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
64	1297	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
65	1298	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
66	1299	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
67	1300	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
68	1301	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
69	1302	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
70	1303	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
71	1304	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
72	1305	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
73	1306	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
74	1307	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
75	1308	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
76	1309	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
77	1310	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
78	1311	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
79	1312	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
80	1313	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
81	1314	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
82	1315	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
83	1316	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
84	1317	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
85	1318	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
86	1319	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
87	1320	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
88	1321	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
89	1322	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
90	1323	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
91	1324	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
92	1325	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
93	1326	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
94	1327	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
95	1328	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
96	1329	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
97	1330	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
98	1331	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
99	1332	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00
100	1333	Գրք	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00	1000	00

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ — ԾԻԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ ՀԱՅՈՑ.

ԲԱՑԵԼՈՑ ԻԹԵՄԻՆ ՀԱՅՈՑ ԵՐԵՒԱՆԱՑ ԹԵՂԵԿԱՑՈՒՄ 1886 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՄԻ.

Ա. Մ. Գալիանեան օրհորդաց դպրոց Երեւան քաղաքի:

Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 118. յորոց օրդիք հոգեւորականաց են 8. Աստիճանաւորաց 22. Վաճառականաց 67. Արհեստաւորաց 21. Ի սոցանէ են թողակատուք 98. Լ ճրիւղարժք 20. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 26. յԳ. 14. Մնացեալք ի նախկին բաժանմանէ 69. Արձակեալք 9:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք:	Ո՞ւր են ուսեալք.	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Ք/ւ. դաս.	Տարեկան ուսուց.	
			յեօթնեկի.	Բուր. Գ.	
1 Գարեգին քչ. Խաչատրեանց.	Ի Հոգեւոր Թեմ. դպ. Հ. Երեւան քաղաքի ի 1875 ամի.	Կրօն և Երգեցողութ.	6	96	•
2 Աննա Մէլիք-Աղամալեանց.	Երեստիտուտին Ռուսաց, որ ի Տփլիս 1886.	Ռ. լեզու, վայելչագր. Ռ. և Գծագրութիւն.	19	360	•
3 Յովհաննէս Յովհաննիսեան.	Երկրորդ լսարանի ճեմարանի Ս. Էջմ. 1886.	Հայոց լեզու և վայելչագրութիւն.	22	300	•
4 Եղիսաբէթ Տէր Մարութեանց	Ի Հոփսիմեան դպ. Ռ. որ Երեւան	Հեռագործ. և է դաստիարակուհի Ա. մասին Ա. դաստան.	6	240	•
5 Մարիամ Աղաջանեանց	Ի Ս. Գայիան. մշնկրդ. դպ. Հ. և ի Պրոգրիմնչ. Ռ. Երեւանյ 1882—86.	Թուարան. և է դաստիարակուհի Բ. մասին Ա. դաստան.	13	180	•
6 Սողոմոն Սարգսեանց.	Ի Թեմ. դպ. Հ. և յուսուցչական Սեմինարի. ալի Ռ. որ Երեւան ի 1879 և 1886.	Ռուսաց լեզու և է քարտուղար դպ.	5	300	•
7 Աշիկէն Աստուածատրեանց.	Ի Ս. Գայիանեան միջ. և միայն դաստիարանակարգ դպ. Հ. որ Երեւան ի 1883 ամի.	է միայն դաստիարակուհի Գ. մասին Ա. դաստան.	•	ձրի	•
Գումար			71	1476	•

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՊՈՒՆ.

Արդարեան օրիորդաց դպրոց: Թիւ իսմին համօրէն աշակերտուհեաց են 186. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 9. Ազնուականաց 2. Աստիճանաւորաց 3. Վաճառականաց 89. Արհեստաւորաց 80. Երկրագործաց 3: Ի սոցանէ են թոշակատուք 105. և ձրիավարք 81: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ 68. յԲ. Է յԴ. 43. յԴ. Է ի Դ. 15: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 60:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Կարապետ Զաւարեանց.	Երկրաշափական ուսում. ի 1862 ամի.	ՂԹ ուսարանութիւն.	20	960
2 Օր. Վատարինէ Բեան դարեանց.	Երկրութեան օր. ուսում. ի 1887.	ՂԼեզու Է. զվայելչագրութ. և զձեռագործ.	30	450
3 Կարապետ Առաքելեանց.	Ի Վիճակային Հոգեւորդպ. Աղէքսանդ. 1877.	ՂԼեզու.	10	150
4 Յարութիւն Տէր Սարգսեանց.	Ի Վիճակային Հոգեւորդպ. Աղէքսանդրապօլու.	ՂՎայելչագր. և զգծագրութիւն.	13	195
5 Երուանդ Ղազարեանց.	Ի Ներսիսեան դպ 1885.	ՂԼեզու Է. և Ռ.	18	270
6 Օր. Մարիամ Նաւասարդեանց.	Ի Հոռիփսիմեան Ռ. օր. ուսում. Երեւանյ 1883.	ՂԼեզու Ռուսաց.	24	234
7 Արշակ Բրդեանց.	Ի Ճեմ. Ս. Էջմ. 1884.	ՂԵրգեցողութիւն.	10	150
8 Օր. Թագուհի Սէյլա նեանց (վարժուհի).	Երկրութեան Օր. ուսում. ի 1884.	ՂԶեռագործութիւն.	1	
9 Օր. Հայկանոյշ Յովհաննեանց (վարժուհի).	Երկրութեան Օր. ուսում. ի 1884.			
Գումար			126	2409

Արական դպրոց Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ Հայոց: Թիւ իսմին համօրէն աշակերտաց են 303. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 10. Վաճառականաց 87. Արհեստաւորաց 181. Երկրագործաց 24: Ի սոցանէ են թոշակատուք 233 և ձրիավարք 69: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 95. յԲ. Է յԴ. 66. յԴ. Է ի Դ. 50. ի Դ. Է ի Ե. 11: Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 80. Արձակեալ 1:

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Սերոբէ քհ. Գիւլու. յանց.	Ի Հոգեւոր դպ. Հայոց Աղէքսանդրապօլու.	ՂԵրանագիտութիւն.	12	180
2 Արիստակէս քհ. Նալբանդեանց.	Ի Նոյն դպ.	ՂԶայնագրութիւն.	2	30
3 Պաիր Մկրտիչ Արաքա չեանց.	Ի Նոյն դպ. ի 1885.	ՂԵրանագիտութիւն.	4	60
4 Արշալոյս Մխիթարեան.	Ի Ներսիսեան դպ. 1879.	ՂՀայոց և զՌ. լեզու.	26	415
5 Սկրտիչ Տէր Մարտիրոսեանց.	Ի Նոյն դպ. 1882.	ՂԹ ուսարան. զՀ. և Ընդ. պատմ. և զՀ. աշխրհգր.	24	385
6 Նիկողայոս Ղարաբե- չեանց.	Ի Գիւղանաեան միջնակարգ դպ. Ուսման լիցիւն. Ռուսաց ի 1883.	ՂԼեզու. զաշխարհագր. և զպատմ. Ռ. և զԵրանագիտութիւն.	16	245
7 Խոսրով Միրզայեանց.	Ի Ռէալ. ուսում. Տըփ-լիսեանց.	ՂՌուսաց լեզու.	24	360
8 Մակար Տէր Սարգսեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1872.	ՂՎայելչագր. Է. և Ռ. և զգծագրութիւն.	23	350
9 Համբարձում Նիկողոսեանց.	Ի Նոյն դպ. 1885.	ՂԹ ուսարան. և զՀ. լեզու և զԵրգեցող.	20	219
10 Արամ Տէր Գրիգորեանց.	Ի Նոյն դպ. 1886.	ՂՀ. լեզու. զգծագր. և զԵրգեցող.	28	405
11 Վերակացու՝ Աղէք. սանդր Մխիթարեանց.	Ի Հոգեւոր դպ. Հայոց Աղէքսանդրապօլու.		—	180
Գումար			179	2829

Սահակաւոր շեան Օրիորդաց միդասեան դպրոց Աղէքսանդրապօլու: *)

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Եսարով քհ. Գիւլու. եանց.	Ի Հոգ. դպ. Է. Աղէք. սանդրապօլու ի 1867.	ՂԵրան. զՀ. լեզու և զԵրգեցողութիւն.	18	270
2 Իրիցուհի Զարուհի Իսկուճեանց.	Ի Հոգ. Օր. դպ. Հայոց Վ. Ագուլեանց ի 1870.	ՂԶեռագործ. զԹճագր. և զՀ. վայելչագր.	12	180
3 Արամ Բարայեանց.	Ի 5-րդ դաս. Լազա-րեան ճեմ. 1882.	ՂՌ. լեզու և զվայելչագր.	8	120

(*) Ուսումնարանն բացեալ է ի վերջին աւուրս ուսումնական տարիչընանի. վասն որոյ պակասին մանրամասն տեղեկութիւնք:

4 Զոհրար Ստեփանեանց.	Ի 6րդ դաս. ձեմ. զՀ. լեզու և զթուա		
	Ս. Էջմ. Ի 188 յ.	բանութիւն.	14 210
5 Արշակ Չիլիկեանց.	Ի 6րդ դաս. ձեմ. Ս. զՀ. լեզու և զթուա.		
	Էջմիածնի Ի 1886.	բանութ.	10 150
		Գումար	62 930

ՆՈՐ-ԲԱՅԱԶԻՏ ՓԱՂԱՔ.

6. **Ս. Հոփսիկեան օրիորդաց երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 74. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 7. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 33. Արհեստաւորաց 4. Երկրագործաց 29. Ի սոցանէ են թոշակատուք 56. և ձրիավարք 18. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 16. յԳ. 12. յԴ. 5. ի Ե. 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 37:

2. **Ս. Մեսրոփեան երկրասեան արական դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 129. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 6. Վաճառականաց 17. Արհեստաւորաց 16. Երկրագործաց 90. Ի սոցանէ են թոշակատուք 94 և ձրիավարք 35. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 30. յԳ. 17. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 82:

Աւտուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Ձեռն առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ համարի.	Տարեկան ուշաց.
1 Սարգիս Փիլոսոփեանց.	Ի Թեմ. դպ. Երևանայ	Կրօն, զգայելիչագր. և զգծագրութ.	24	300
2 Սարգիս Կարապետ Տէր Յովակիմեանց.	Առ Արէլ Արքեպիսկոպ. Մխիթարեանց 1873.	Զայոց լեզու, զթուա. բան և զերդեցող.	27	275
3 Ղուկաս Մալինցեանց.	Ի գիմնազ. Երևանայ	Զթուա և լեզու.	24	300
4 Տիկին Հռչանիկ Մալինցեանց.	Ի Միջնկրգ. դպ. Ս. Գա. յիմնէ Երևանայ 1884.	ԶՀ. լեզու, զթուա և զձեռագործ.	25	200
		Գումար	100	1075

ՎԵՐԻՆ ԱԳՈՒԼԻՍ.

6. **Օրիորդաց երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 92. յորոց որդիք Ազնուականի է 1. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 66. Արհեստաւորաց 17. Երկրագործի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 57. և ձրիավարք 35. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 22. յԳ. 15. յԴ. 10. ի Ե. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 34. Արձակեալք 5:

6. **Արական երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 104. յորոց որդիք Վաճառականաց 67. Արհեստաւորաց 25. Երկրագործաց 12. Ի սոցանէ են թոշակատուք 66. և ձրիավարք 38. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 30. յԳ. 13. յԴ. 7. ի Ե. 4. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 41. Արձակեալք 9:

ԻՊԴԻՐ ՊԵՂԱ.

6. **Օրիորդաց միդասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 27. յորոց որդիք հոգեւորականի է 1. Ազնուականաց 2. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 13. Արհեստաւորաց 3. Երկրագործաց 7. Ի սոցանէ են թոշակատուք 24 և ձրիավարք 3. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 17. յԳ. 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 5:

6. **Արական երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 104. յորոց որդիք հոգեւորականաց 2. Ազնուականաց 2. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 40. Արհեստաւորաց 14. Երկրագործաց 45. Ի սոցանէ են թոշակատուք 90 և ձրիավարք 14. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 27. յԳ. 13. յԴ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 52. Արձակեալք 6: *

ԿԱՐՍ ՓԱՂԱՔ.

6. **Շուշանիկեան օրիորդաց երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 95. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Աստիճանաւորաց 4. Վաճառականաց 42. Արհեստաւորաց 47. Ի սոցանէ են թոշակատուք 80 և ձրիավարք 15. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 27. յԳ. 18. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 45. Արձակեալք 5:

6. **Ս. Լուսաւորչեան արական երկրասեան դպրոց:** Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 233. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 8. Աստիճանաւորաց 5. Վաճառականաց 70. Արհեստաւորաց 137. Երկրագործաց 13. Ի սոցանէ են թոշակատուք 210 և ձրիավարք 23. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 59. յԳ. 21. յԴ. 13. ի Ե. 8. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 111. Արձակեալք 21:

(*) Մանրամասն տեղեկութիւնք ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց երկսեռից դպրոցաց Վերին Ազնուից և Իգդիրի շէն հաղորդեալք:

Ուսուցիչ և ուսուցչուհիք:	Ո՞ր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս- ի թիւները:	Տարեկան ուսման ընդհանր.
1 Մինաս քհ. Տէր Պետրոսեանց.	Ի Վանական դպ. Հառիճոյ ի 1860.	Հնչոն.	16	320
2 Գրիգորիս Երզնկեանց.	Ուսուցչական ճեմ. Ս. Պարրոզայ ի 188	Հնչոն.	20	800
3 Ստեփան Տէր Անտոնեանց.	Ի Գրգ դասարանէ ճեմ. Ս. Էջմիածնի ի 1878.	Հնչոն և ըզ- րու թիւն.		
4 Սարգիս Բօթանճեանց.	Ի նախկին յերեքդասեան դպրոցէ Կարուց ի 1882.	Զորեցողութիւն.	27	360
5 Տիկին Ըղակաթ Ըա- հնեանց.	Ի նախկին Արղուծեան օր. դպ. Աղէքսանդ- րայօլու ի 1883.	Հնչոն և զգրութիւն վարէ նաև զպաշտօն վերականգնողութեան.	14	300
6 Օր. Եւփիմէ Սանոյ- եանց.	Սաացեալ է տնային կրթութիւն յԱղէք- սանդրապօլ քղքի.	Հնչոն և զճեռա- գործ.	13	200
7 Արշակ Նադիրեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. 1885	Հնչոն և զմանկան պատմ. և զթուարան.	12	150
8 Գրիգոր Բաճաթեանց.	Ի Վլադիկաւկազի յերկ- րաչափ. ուսում. ի 1878	Հնչոն և զգծագր.	27	500
9 Խաչատուր Մառնիկ- եանց.	Ի Գրգ դասարանէ Վա- րապետեան դպ. Ախալ- ցխոյ ունի զվկայական ուսուցչի տարրական ու- սումն. առեալ ի ման- կապարտական ժողովոյ քղքին ուսումն. Ա. Հէքսանդրայօլու ի 1885	Հնչոն և զվայելչագր. զն. և զվայելչագր.	3	ձրի
10 Սարգիս Մուրայանց.	Ի Գրգ դասարանէ լսա- րանին Մէքթէպի Սուլ- թանի. Կ. Պօլսոյ ի 1885	Հնչոն և զգծագր. աշխարհագր.	26	450
		Գումար	171	3260

ՆՊՐՔ — ՔԱՂԱՔԱՄԱՍՆ ԵՐԵՒԱՆԱՅ.

Ս. Հողակաքեան օրիորդաց միդասեան դպրոց:

Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 36. յորոց որդիք վաճառականաց են 6. Արհեստաւորաց 23. Երկրագործաց 7. Ի սոցանէ են թոշակատուք 25 և ձրիավարժք 11: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 18. յԳ. 5. յԴ. 16. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունիս 7. Արձակեալք 5.

և

Արակաւ միդասեան դպրոց:

Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 44. յորոց որդի Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 9. Արհեստաւորաց 20. Երկրագործաց 14. Ի սոցանէ են թոշակատուք 40 և ձրիավարժք 4: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 18. յԳ. 5. յԴ. 13. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունիս 7. Արձակեալք 6:

Ուսուցիչ ք.	Ո՞ր են ուսեալք:	Զոր առարկայ ուսուցանեն:	Թիւ դաս- ի թիւները:	Տարեկան ուսման ընդհանր.
1 Վահան քհ. Տէր Յովհաննիսեան Վաչէեանց	Ի Հոգ. դպ. Ս. Էջմ. ի 1865.	Հնչոն յերկոսին բաժ. զհ. լեզու և զվայելչ հ. յԲ. բաժանման.		
2 Յովհաննէս Յովհաննի- սեան.	Ի ճեմարանի Ս. Էջմ. ի 1886.	Հնչոն և զգծագր. յԱ. բա- ժանման.	24	400
3 Արամ Յակովբեան.	Ուսուցչական Սեմինա- րիայի Ռ. Երեւանայ 1886	Հնչոն և զգծագր. յերկոսին բաժանմունիս.	12	88
4 Բագարատ Վարդապե- տեան.	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի ի 1886.	Հնչոն և զվայելչագր. հ. յԱ. բաժանման.	30	300
5 Օր. Վատարինէ Յովհաննիսեան.	Ի Ս. Գալիանեան հայ- օր. դպ. Երեւանայ 1884	Հնչոն և զճեռագործ. յամենայն բաժանմունիս.	15	88
		Գումար	93	996

ԱՇՏԱՐԱԿ ԳԻՒՂ.

Արակաւ միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 80. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 4. Վաճառականաց 3. Արհեստաւորաց 6. Երկրագործաց 67. Ի սոցանէ են թոշակատուք 62 և ձրիավարժք 18. Ամենեքեան մնացեալք ի նախկին բաժանմունիս. Արձակեալք 6:

Ուսուցիչը:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիչ զատ. յեօթնէկի:	Տարեկան ուճիկ:
			Բուք.	Գ.
1 Յովհաննէս Փարլան.	Ի Երգ դասարանի ճեմ. Ս. Էջմ. Ի 1883.	Գրօն, զՀ. լեզու, զերգեցող. և զվայելչ. Հ.	30	300
2 Արիստակէս Մանասէ.	Ի Երգ դասարանի Կլա սիքական գիմնազիոնին Երևանայ Ի 1886.	Գր. լեզու, զթուաբ. զվայելչագր. Ռ. և զգծագրութ.	29	270
Գումար			59	570

ՉԻԿԻԱՄԼԱՌ ԳԻՒՂ.

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ՊԱՐՈՆԵՆ: Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 60. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 9. Աստիճանաւորաց 2. Վաճառականաց 2. Արհեստաւորաց 3. Երկրագործաց 44. Ի սոցանէ են թոշակատուք 55 և ձրիավարժք 5. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 16. յԲ. է յԳ. 11. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 33:

Ուսուցիչը:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիչ զատ. յեօթնէկի:	Տարեկան ուճիկ:
			Բուք.	Գ.
1 Գ. րդ. աստիճանաւոր Յովհաննէս Մեղրեան.	Ի Ժառանգաւորաց. դպ. Ս. Էջմ.	Գրօն, զՀ. լեզու, զերգեցողութիւն և զվայելչագրութիւն.	25	200
2 Վաղարշակ Տէր Ստեփաննէս.	Ի Նոյն. դպրանոցի.	Գրութ. զՌ. լեզու, զվայելչագր. և զգծագրութիւն.	27	200
Գումար			52	400

ՀԻՆ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆ ՔԱՂԱՔ.

ՕՐԻՈՐՈՂԱՆԻ ՊԱՐՈՆԵՆ: Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 39. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 4. Աստիճանաւորաց 6. Վաճառականաց 22. Արհեստաւորաց 6. Երկրագործի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 28 և ձրիավարժք 11. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 20. յԲ. է յԳ. 8. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 10. Արձակեալ 1:

և

ԱՐԱԿՈՆ ՄԻՊԱՍԵԱՆ ՊԱՐՈՆԵՆ: Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 47. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 22. Արհեստաւորաց 16. Երկրագործաց 7. Ի սոցանէ են թոշակատուք 34 և ձրիավարժք 13. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 15. յԲ. է յԳ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 19. Արձակեալ 1:

Ուսուցիչը և ուսուցչուհիք:	Ո՛ւր են ուսեալք:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն:	Քիչ զատ. յեօթնէկի:	Տարեկան ուճիկ:
			Բուք.	Գ.
1 Սարգիս քհն. Տէր Իսա.	Աշակերտեալ է զանազան անձանց.	Գրօն, զերգեցող. և զգծագրութիւն.	23	100
2 Տիկին Հռիփսիմէ Տէր Մկրտչեան.	Ի Մի. դպ. Ագուլեաց շէնքագործ. և զթուա- և ունի վկայագիր ձեռնութիւն.	Գր. լեզու, զթուաբ. և զգծագրութեան յարհեստագործական կառավարութեանէ Տըփիսեաց.	8	250
3 Միքայէլ Սահակեան.	Ի Ներսիսեան ազգային հոգ. դպ. Ի 1884.	Գր. լեզու և զթուաբանութիւն.	17	400
4 Գրիգոր Կակոյեան.	Ի Երրորդ դասարանէ Նոյն դպ. Ի 1865.	Գր. լեզու, զթուաբան. և զՀ. վայելչագր.	22	150
5 Բաղդան Բաղդադեան.	Ի Արքունի և Ի Հոգեւոր դպ. Ընդհոյ.	Գր. լեզու, զթուաբան. և զՌ. վայելչագր.	24	100
6 Կարապետ Առաքելեան.	Ի քաղաքին. արքունի դպ. Հ. Նախիջևանի և ունի վկայագիր ուսուցչութեան Ի 25. Էն Մայիսի 1883 հմր. 111	Գր. լեզու, զթուաբան. և զՌ. վայելչագր.	24	60
7 Կարապետ Բոչարեան.	Ի Բ. դպ. դասարանէ ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	Վերակացու.		60
Գումար			118	1120

ԱՍՏԱՊԱՏ ԳԻՒՂ.

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ՊԱՐՈՆԵՆ: Թիւ Ի սմին համօրէն աշակերտաց են 66. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 8. Արհեստաւորաց 10. Երկրագործաց 47. Ի սոցանէ են թոշակատուք 60 և ձրիավարժք 6. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԲ. է յԳ. 15. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 30. Արձակեալք 2:

Ուսուցիչը.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս- թիւ թիւերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Արրահամ քչ. Զալա- լեանց.	Ի Վանս Նախաժկայի Ս Ստեփաննոսի Դարա- շամայի 1874.	Ղերօնագիտութիւն և զերգեցողութիւն.	8	ձրի
2 Աւետիք Տէր Արրա- համեան Զալալեանց.	Ի Կարմիր վանս Ս. Ստե- փաննոսի գաւառին Հ. Նախիջևանայի 1869.	ՂՀ. լեզու, զթուարան. և զվայելչագր. Հ.	26	200
3 Արսէն Տէր Իսահակեան Սաղաթէլեանց.	Ի քլ. քլն. դպ. Ռ. Հ. Նախիջևանայի 1886	ՂՌ. լեզու, զգծագր. և զվայելչագր Ռ.	21	150
Գումար			55	350

ՋԵԱՔԵՐԴ ԳԻՒՂ *

Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակեր-
տաց են 26. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Երկրագործաց 25. Ի սոցանէ են
թոշակատուք 25 և ձրիավարժ 1. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 5.
յԲ. է յԳ. 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 12:

ՇԻՄԱՀՄՈՒՏ ԳԻՒՂ.

Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակեր-
տաց են 13. յորոց որդի Վաճառականի է 1. Երկրագործաց 12. Ի սոցանէ
են թոշակատուք 12 և ձրիավարժ 1. Ամենեքեան մնացեալք ի նախկին
բաժանմունս:

Ուսուցիչը.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս- թիւ թիւերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Մկրտիչ ա քչ. Իսա- հակեանց.	Ի Գաւառական արքունի Ղերօն. սւսումն. Նախիջևանի.		2	ձրի
2 Կարապետ Արզարեանց	Ուսեալ առ զանազան անձինս.	ՂՀայոց լեզու և նմին վերաբերեալս.	18	113
3 Թադէոս Աւետեանց.	Ուսեալ է ի Ներսիսեան Հոգ. դպ.	ՂՌ. լեզու և զթուա- րանութիւն.	15	60
Գումար			35	173

(*) Մանրամասն տեղեկութիւնք ուսուցչաց միդասեան դպրոցի սորին չեն հա-
ղորդեալք:

ԹՄԱՌԻՆ ԳԻՒՂ.

Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակեր-
տաց են 18. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Երկրագործաց 17. Ի սոցանէ
են թոշակատուք 17 և ձրիավարժ 1. Փոխադրեալ յԱ. բաժանմանէ յԲ. 7.
յԲ. է յԳ. 2. Մնացեալ ի նախկին բաժանմունս 1. Արձակեալք 8:

Ուսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս- թիւ թիւերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Զովհաննէս Տէր Դրի- գորեանց.	Ի Ճեմարանի Ս. Էջմ. 1882	ՂԱմենայն առարկայս	50	200
Գումար			50	200

ՅՂՆԱ ԳԻՒՂ.

Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակեր-
տաց են 40. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 12. Ար-
հեստաւորաց 5. Երկրագործաց 20. Ամենեքեան թոշակատուք են. Փոխա-
դրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 11. յԲ. է յԳ. 6. Մնացեալք ի նախկին բա-
ժանմունս 15. Արձակեալք 8:

Ուսուցիչը.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս- թիւ թիւերի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Վասակ Մկրտչեանց.	Ի Թեմական դպ. Հայոց ՂՀ. լեզու, զթուարան Երեւանայի 1879.	Ղերօն և զվայելչագր. Հ.	26	250
2 Բագրատ Ատամանեանց	Ի Լազարեան ճեմարանի ՂՌ. լեզու, զերգ, զգր. և ունի զվայական ուս- ուցչութեան ի Ռ. Սե- մինարեայէն Երեւանայ.	ճագր. և ՂՀ. և Ռ. վա- յելչագրութիւն.	24	250
Գումար			50	500

ՁՈՒՂԱՅ ԳԻՒՂ.

Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակեր-
տաց են 40. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 2. Երկրա-
գործաց 37. Ի սոցանէ են թոշակատուք 36 և ձրիավարժք 4. Փոխադրեալք
յԱ. բաժանմանէ յԲ. 20. յԲ. է յԳ. 10. Մնացեալք ի նախկին բաժան-
մունս 10:

Ուսուցիչ:	Ո՛ւր է ուսեալ:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. թիւը	Տարեկան ուսճիւկ.
1 Աւետիք Տէր Արար.	Ի Բաղաբական ուսումն. Հ. Նախիջևանի.	ՂԱմենայն առարկայս	26	150
Գումար			26	150

ՆԵՐՔԻՆ ԱԳՈՒԼԻՍ.

1. **Օրիորդաց միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 31. յորոց որդիք Վաճառականաց են 27. Արհեստաւորի 1. Երկրագործաց 3. Ամենեքեան թոշակատուք են. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 9. յԲ. է յԳ. 4. Աւարտեալք 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 9:

և

2. **Արական միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 40. յորոց որդի Ազնուականի է 1. Վաճառականաց 33. Արհեստաւորի 1. Երկրագործաց 5. Ամենեքեան թոշակատուք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 10. յԲ. է յԳ. 7. Աւարտեալք 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 15. Արձակեալք 2:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Քիւլ դաս. թիւը	Տարեկան ուսճիւկ.
1 Աղէքսանդր Երնջակեանց.	Ի Ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	ՂԿրօն զՀ. լեզու, զերգեցող և զվայելչագր.	25	300
2 Եփրեմ Դաւթեան.	Ի Խալիպեան ուսումն. նարանի.	ՂԲ. լեզու, զթուարան. և զգծագրութիւն.	25	260
3 Մարիամ Համբարձումեան.	յՕրիորդական ուսումն. Վերին Ագուլեաց.	Ղ2եռագործութիւն (կարգապահ)	6	120
Գումար			56	680

ՏՆԱԿԵՐՏ ՊԻՒՂ.

1. **Արական միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 24. յորոց որդիք Վաճառականաց են 11. Արհեստաւորաց 5. Երկրագործաց 8. Ամենեքեան թոշակատուք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 12.

Ուսուցիչ:	Ո՛ւր է ուսեալ:	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. թիւը	Տարեկան ուսճիւկ.
1 Արամ Տէր Մարգարեանց.	Ի Բաղաբային արքունի. Ղ. Հ. Նախիջևանի.	ՂԱմենայն առարկայս	26	180
Գումար			26	180

ԶԱՋԻՈՎ ՊԻՒՂ.

1. **Արական միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 31. յորոց որդի Վաճառականի է 1. Երկրագործաց 30. Ի սոցանէ են թոշակատուք 29 և ձրիավարք 2. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 12. յԲ. է յԳ. 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 7. Արձակեալք 7:

Ուսուցիչ:	Ո՛ւր է ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ:	Քիւլ դաս. թիւը	Տարեկան ուսճիւկ.
1 Ստեփաննոս Տէր Սաեփաննոսեան.	Ի Բաղաբական ուսումն. Հ. Նախիջևանի.	ՂԱմենայն առարկայս.	26	180
Գումար			26	180

ՄԵՍ ՂԱՐԱԹԻԼԻՍԱՅ ՊԻՒՂ.

1. **Օրիորդաց միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 33. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 6. Վաճառականաց 20. Արհեստաւորաց 2. Երկրագործաց 5. Ի սոցանէ են թոշակատուք 26 և ձրիավարք 7. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 27. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 6:

և

2. **Արական միդասեան դպրոց:** Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 114. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 6. Ազնուականի 1. Առաքանաւորի 1. Վաճառականաց 21. Արհեստաւորաց 15. Երկրագործաց 70. Ի սոցանէ են թոշակատուք 82 և ձրիավարք 32. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 41. յԲ. է յԳ. 25. Աւարտեալք 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 33. Արձակեալք 3.

Ուսուցիչը.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս- յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ
			Թուր.	Կ.
1 Արսէն քհն. Տէր Սի- մէօնեանց.	Ուսեալ առ մասնաւոր անձինս.	Կրօնագիտութիւն.	10	200
2 Համբարձում Ստամ- բուլցեանց.	Ի Երզ դասարանէ ճե- մարանի Ս. Էջմ.	Հայոց լեզու և զգծա- գրութիւն.	30	300
3 Խորէն քհն. Խանզա- տեանց.	Ի Ներսիսեան դպ. Տըր- խոսու.	Գրութեանութիւն	20	280
4 Անուշաւան Տէր Մատ- թէոսեան.	Ի քղքէն. դպ. Աղէք- սանդրապօլու ունի վը- կայական ուսուցչու- թեան.	Գրութեան լեզու և ըզ- գեղագրութիւն.	23	252
5 Միքայէլ Տէր Յարու- թիւնեանց.	Ունի վկայական ձայ- նագրութեան.	Գրութիւն Հայոց.	19	270
6 Տիկին Գայիանէ Ստամ- բուլցեանց.	Առ մասնաւոր անձինս.	Գեղարարութ. (վարէ և զպաշտօն վերակացու- թեան.	6	200
Գումար			106	1502

ԱՂԲԻԼԻՍԱՅ ԳԻՒՂ.

10. Արսկան միդասեան դպրոց: Թիւ իսմին համօրէն աշակեր-
տաց են 38. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 3. Երկրագործաց 35. Ի սո-
ղանէ են թոշակատուք 3. ձրիավարժք: 35. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմա-
նէ յԲ. 7. յԲ. 5. յԳ. 1. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 30:

Ուսուցիչը և ու- սուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուս- ուցանեն.	Թիւ դաս- յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ
			Թուր.	Կ.
1 Խաչատուր քհն. Տէր Գե- րգեանց	Ի Ս. վանս Հառիճոյ ի 1875.	Կրօն և զձայնագրու- թիւն.	10	80
2 Սարիբէգ Տէր Յակով- բեանց.	Ի քղքէն. դպ. Աղէք- սանդրապօլ. քաղաքի.	ՀՀ. զմ. լեզուս զթուա- բան. և զվայելչ.	17	180
Գումար			27	260

ՀԱՄԱՄԼԻ ԳԻՒՂ.

18. Արսկան միդասեան դպրոց: Թիւ իսմին համօրէն աշակեր-
տաց են 30. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 5. Արհեստաւորաց 5. Երկ-
րագործաց 20. Ի սոցանէ են թոշակատուք 6 և ձրիավարժք 24. Ամենեքեան
մնացեալք ի նոյն բաժանմունս. Արձակեալք 6:

Ուսուցիչը.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուս- ուցանեն.	Թիւ դաս- յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ
			Թուր.	Կ.
1 Աւագ քհն. Տէր Սիմէօ- նեանց.	Ի Ներսիսեան դպ.	Կրօն և զՀ. լեզու.	24	"
2 Գրիգոր Բարշամեանց.	Ի քղքէն. դպ. Աղէք- սանդրապօլու.	Հմ. լեզու և զմնա- ցեալ առարկայս.	30	200
Գումար			54	200

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ.

19. Օրիորդաց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ իսմին հա-
մօրէն աշակերտուհեաց են 40. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 2. Աստի-
ճանաւորաց 5. Վաճառականաց 26. Արհեստաւորաց 7: Ի սոցանէ են թո-
շակատուք 36 և ձրիավարժք 4: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 10.
յԲ. 5. յԳ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 18:

և

20. Տղայոց երկդասեան ուսումնարան: Թիւ իսմին համօրէն
աշակերտաց են 110. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 7. Աստիճանաւորի
1. Վաճառականաց 17. Արհեստաւորաց 42. Երկրագործաց 43: Ի սոցանէ
են թոշակատուք 100 և ձրիավարժք 10: Փոխադրեալք են յԱ. բաժան-
մանէ յԲ. 26. յԲ. 5. յԳ. 27. յԳ. 5. ի Դ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժան-
մունս 40. Արձակեալք 5:

Ուսուցիչը և ու- սուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուս- ուցանեն.	Թիւ դաս- յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ
			Թուր.	Կ.
1 Եփրեմ Սարկաւագ Սու- բիասեանց.	Ի Ժառանգ. դպ. Ս. Էջ- միածնի.	Կրօնագիտութիւն և Հայոց լեզու.	14	ձրի
2 Վահան Մամիկոնեան.	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	Զերգեցողութիւն.	8	ձրի

3	Արևի թնագուլ Ալէքսան-նեանց.	Ի նոյն ճեմարանի.	զՀայոց լեզու.	6	ձրի	"
4	Յարութիւն Արրահա-մեան.	Ի նոյն ճեմարանի.	զԹուարան. զՀ. լեզու և զգծագրութիւն.	24	200	"
5	Կարապետ Տէր Գրի-գորեանց.	Սրբ. գիմնազ. Երևա-նայ.	զՌուսաց լեզու և զգը-ծագրութիւն.	24	200	"
6	Աւետիս Կափանջեանց.	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	զԿրօնագիտութիւն և զվայելչագրութիւն.	12	60	"
7	Տիկին Աննա Աստա-պատեանց.	Առ մասնաւոր անձինս.	զՉեռագործութիւն և զվերակացութիւն.	6	100	"
8	Օր. Մանիա Անտօնեան	Ի Ծխակ. դպ. Վաղար-շապատայ.	զՉեռագործութիւն և զվերակացութիւն.	6	50	"
9	Օր. Վիրգինէ Համ-քորեանց.	Ի Հռիփ. օր. ուսումն.	զՌուս. լեզու. և զվա-րուսաց Երևանայ.	16	105	"
10	Օր. Հուշանիկ Համ-քորեանց.	Ի Ծխակ. դպ. Վաղար-շապատայ.	զՀայոց լեզու և զթուա-րանութիւն.	21	105	"
Գումար				137	820	"

Ի ԱՆՆԱԿԱՆ ԳԻՒՂ.

1. Արական միդրասեան դպրոց: Թիւ իսմին համօրէն աշակեր-տաց են 38. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Աստիճանաւորի 1. Վաճա-ռականաց 5. Արհեստաւորաց 5. Երկրագործաց 26. Ի սոցանէ թոշակատու 1 և ձրիալարժք 37. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 12. յԲ. է յԳ. 17. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 8:

Ուսուցիչ.	Ո՞ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ու- սուցանէ.	Քիւղաս. թիւն.	Տարեկան ուճիկ.
1 Վահան Տէր Յովսէ- փեան Մինասեանց.	Ի ճեմարանի Ս. Էջ- միածնի.	զԱմենայն առարկայս.	30	300
Գումար			30	300

Ուսումնարանք և Հագարձուք նոցին.	Արդիւնք պահպա- նութեան ուսումնա- րանաց:	Ծ ա խ ք.			
		Մ ու լ ա թ.		Ռ. ու ճ ի կ ք ուսուցչաց եւ ուսուց- չուհեաց	
		Բ.	Կ.	Բ.	Կ.
ԵՐԵՒԱՆ.					
Ա. Ս. ԳԱՅԵԱՆԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Եկեղեցական արդեամբք	2929	6	1476	960
Առաքել Ափրիկեան. Արշակ տէր Մարուգեանց. Միքայէլ Աթանասեան. Զաքարիա Գէորգեան. Համբարձում Եղիազարեանց.					
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼ.					
Բ. ԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	"	2997	30	2409	588
ԵՒ					
Գ. ԱՐԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ՓԸՐ- ԿԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՅՈՑ.	"	6080	60	2829	326
Սարգիս Խոյնցեանց. Արամ Մատակեանց. Յակովբ Ագուլեանց. Աղաբէգ Զանլաթեանց. Գրիգոր Վերիլեանց.					
Դ. ՍԱՀԱԿԱՆՈՒՇԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ՆՇԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՅՈՑ.	"	971	40	930	41
Պետրոս Չիթոզեանց. Զոհրապ Կոստանեանց. Մհեր. Կարապետ Իզգրաշեանց. Յարութիւն Յարութիւնեանց.					
ՆՈՐ ԲԱՑԱԶԻՏ.					
Ե. Ս. ՀՈՒՓՍԻՄԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿ ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	"				

2. Ս. ՄԵՍՐՈՎՊԵԱՆ ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿ- ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ. Գրիգոր քհն. Բաքիրեանց. Զոհրապ Աղամեանց.		2197 23	1075	983 48	2058 48
վերին ԱԳՈՒԼԻՍ. Է. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Գեր. Գրիգոր Եպս. Աղափի- րեանց. Երեցփոխան Աւետիս Մնացա- կանեանց. Սարգիս Հախնաղարեանց.					
Ը. ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Գեր. Գրիգոր Եպս. Աղափի- րեանց. Երեցփոխան Աղէքսանդր Յա- կովբեանց. Աղէքսանդր Տէր Մկրտչեանց.		5430	»	»	5430 9
ԻԳԴԻՐ ԳԻՒԴ. Թ. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ ՆԱՐԱՆ. ԵԻ					
Յ. ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Սամուէլ քհն. Սողոմոնեանց. Երեցփոխան Ղարիպ մհի. Գրի- գորեան. Աստիճանաւոր Գրիգոր տէր Թով մասեան.		2287 20	»	»	1936 28
ՂԱՐՍ ՔԱՂԱՔ. ՀՈՒՀԱՆԻԿԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿ- ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ. ԵԻ					

Ք. Ս. ԱՌԻՍԱԻՈՐԶԵԱՆ ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿ- ԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ. Գէորգ Աղնաւորեանց Մովսէս Տէր Սարգսեանց Դաւիթ Միրիմանեանց. Աւետիս Սաֆարեանց. Սարգիս Մրուջեանց.		4101 5	3260	»	533 65	3793 65
ՆՈՐՔ. ՔԱՂԱՔԱՄԱՍՆ ԵՐԵՒԱՆԱՅ. Վ. ՀՈՂԱԿԱԹԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՈՒ- ՍՈՒՄՆԱՐԱՆ. ԵԻ						
Վ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Գրիգոր Ամիրեանց Յովհաննէս Դալստեանց. Պապին Օհանպապեան. Թէոս Խաչատրեանց.		1565 46	996	»	571	1567 82
ԱՇՏԱՐԱԿ ԳԻՒԴ. Վ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Սարգիս քհն. Բղնունի. Երեցփոխան Դովթաթ Սուքիա- սեանց Յակովբ Աղամեանց. Բէզլար Հուսիսեանց. Ռուստամ Տէր Յովհաննիս- եանց.		472 50	570	»	»	570
ՉԻԿԴԱՄԼՈՒ ԳԻՒԴ. Վ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ. Սիմէոն քհն. Տէր Պետրոսեանց Երեցփոխան մհի. Այվաղեան. Արշակ Վարդանեան.		262 60	400	»	»	400 65
ՀԻՆ-ՆԱԽԻՉԵԻԱՆ. Վ. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.						

ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Մկրտիչ քհ. Տէր Սարգսեան. Երեցփոխան Կարապետ Խաչատրեան. Կարապետ Աղամեանց. Գրիգոր Տէր Բաղդասարեանց. Սարգիս Սարգսեան.		1353 60	1120	241 41	1361 41
ԱՍՏԱՊԱՏ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Ստեփաննոս քհ. Տէր Գրիգորեան. Երեցփոխան Գրիգոր Կարապետեան. Միրզայ Օրդուեան.		411 89	350	50 59	400 59
ՋՆԱԲԵՐԴ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Ղևոնդ քհ. Խաչատրեան. Մարութ Բէգլարեան. Հայրապետ Վարդանեան.		108 60	108 60		
ՇԽՄԱՀՄՈՒՏ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Մկրտիչ աւագ քհ. Իսահակահեանց. Երեցփոխան Մկրտիչ Մելիք-Պետրոսեան. Յովհաննէս Գէորգեան.		180 85	173	785	180 85
ԹՄԲՈՒԼ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Ստեփաննոս քհ. Դուռնայեանց. Երեցփոխան Եղգար Օջաղեանց. Թադէոս մհի. Հաջաղեանց.		221 8	200	31 6	231 6

ՅՂՆԱ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Բաղդասար քհ. Քրեյչեանց. Երեցփոխան Սաղաթիէլ Սաղաթիէլեանց. Զաքարիա Բունիաթեանց.		508 28	500	828	508
ՋՈՒԴԱ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Վրթանէս քհ. Տէր Պողոսեանց. Երեցփոխան Ռուստամ Մատթէոսեանց. Գալուստ Մելիք-Ստեփանեան.		185	150	41	191
ՆԵՐՔԻՆ ԱԳՈՒԼԻՍ. ԵՊ. ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Յակովբ քհ. Տէր Անդրէասեանց. Երեցփ. Պողոս Աղամալեանց. Մինաս Նունուշեանց.					
ՏՆԱԿԵՐՏ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Ստեփաննոս քհ. Տէր Յովհաննիսեանց. Երեցփ. Գաապար Իսաղուլեանց. Ծառուր Խաչատրեանց.		180	180		180
ՋԱՀՈՒԿ ԳԻՒԴ. ԵՊ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ. Կարապետ քհ տէր Գալստեանց. Աստուածատուր տէր Մարտիրոսեանց. Սարգիս տէր Գալստեանց.		202 85	180	22 85	202 85

ՄԵԾ ՂԱՐԱՔԻԼԻՍԱ.					
18	ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»			
ԵԻ					
2.	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»	1683	1 1502	81 52 1583
Խորէն քչ. Խանդատեանց.					
Երեցի. Աստուածատուր Գէորդեան.					
Սօսի Արսենեան.					
ԱՂՔԻԼԻՍԱ ԳԻԻՂ.					
19	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»	263	260	260
Խաչատուր քչ. Տէր Գէորդեանց.					
Երեցի. Վարդան Իսկեանդարեանց.					
Յարութիւն Յակովբեան.					
ՀԱՄԱՄԼԻ ԳԻԻՂ.					
19.	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»	416	200	45 245
Աւագ քչ. տէր Սիմէօնեանց.					
Երեցի. Պետրոս Աճառեանց.					
Դանիէլ Տէր Յովսէփեանց.					
ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ.					
19.	ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»			
ԵԻ					
19	ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»	1271 22	820	461 71 1284 71
Գրիգոր քչ. տէր Գրիգորեանց.					
Երեցի. Յովակիմ Զաքարեանց.					
Աստիճանաւոր Վահան Օհանջանեանց.					
Կարապետ Գառնեանց.					
Մկրտիչ Ենգիբարեանց.					
ԽԱՆԼԸՂԼԱՐ ԳԻԻՂ.					
20.	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	»	»	»	»
Եղիշէ քչ. Թարգմարեանց.					
Երեցի. Ահարօն Մուրատեանց.					
Այվազ մէջ. Բարայեան.					

Թիւ րում կարգի.

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ—ԾԽԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ ՀԱՅՈՑ.

ԲԱՑԵԼՈՑ Ի ԹԵՄԻՆ ՀԱՍՈՑ ԱՍՅՐԱԽԱՆԻ ՅԸՆԹԱՑՍ 18⁸⁶/₈₇ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՄԻ.

ԱՄՏՐԱԽԱՆ. *)

Ա. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին հա-
 խօրէն աշակերտուհեաց են 74. Ի սոցանէ են թոշակատուք 19 և ձրիա-
 վարժք 55. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 4. յԲ. է յԳ. 14. յԳ. է
 ի Դ. 8. ի Դ. է ի Ե. 6. Աւարտեալք 11. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս
 9. Արձակեալք 2.

ԵԻ

Բ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համո-
 խօրէն աշակերտաց են 10. Ամենեքեան ձրիավարժք. Փոխադրեալք յԱ. բա-
 ժանմանէ յԲ. 4. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 6:

Լսուցիչք և ու- սուցչուհիք.	Ո՞ւր են ուսեալք.	Զմր առարկայ ու- սուցանեն:	Թիւ դաս- յօթիքի.	Տարեկան ուճիկ.	
				Բութ.	Կ.
1 Թագէոս քհ. Կործե- նեանց.	Ի Հոգ. դպրոցի Աստ- րախանայ.	Չկրօն և երգեցողու- թիւն.	11	280	»
2 Չորս աստիճանաւոր Ա. ուսքել Իլեազեանց.	Ի Նոյն դպ. ունի նաև վկայական ուսուցչութ.	Չկրօն և թուաբանու- թիւն.	6	120	»
3 Օր. Գայիանէ տէր Խաչատրեանց.	Սարհատական դպ. Ա. խլցնոյ. ունի զվկայական.	ՉԵՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.	6	600	»
4 Տ. Կատարինէ Վարդա- նեանց.	Ի Մարիամեան օրիորդաց Մարզարանի Աստրինյ.	ՉԼԵՂՈՒ ՌՈՒՍԱԿ	12	240	»
5 Օր. Մարիամ Մարու- թեանց.	Առ ոսոս մասնաւոր ան ձի. ունի զվկայական յարհեստական վարչու- թենէ Աստրախանայ.	ՉԿԱՐ և ձև.			
6 Օր. Գլաֆիրայ Վօլիօ- նակի.	Ի Բարձրագոյն դասըն- թաց Ս. Պետրբուրգայ	ՉԼԵՂՈՒ, զպատմ. և զաշխարհագրութ. Ռ.	18	540	»
7 Օր. Աննա Պօպովեանց Աստրախանայ.	Ի Հոգ. օրիորդաց դպ. Աստրախանայ.	ՉԲՈՂՈՐԱՌԱՐԿԱՅ Ի ՆԱ- խակրթնի բաց ի կրօնէ	18	300	»
8 Աուսքել Վարդանեանց	Ի ձեմ. Ս. Իջմիածնի.	ՉԸՆԴՀԱՆՈՒՐ և զՀայոց պատմ. զաշխարհագր. և զվկայելագրութիւն.	23	620	»

(*) Յորմէ կոչմանէ լինելն աշակերտաց և աշակերտուհեաց սոցին չէ հաղորդեալ:

9	Յօնան Դաւթեանց.	Ի 6 ըդ դասարանէ ներսիսեան Հոգեւոր դպրոցի.	զԼեզու Հայոց.			
10	Պօղոս տէր Պօղոսեանց	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	զԼեզու Հ. և զԹուար.	12	600	»
			Գումար	139	4100	»

ՂԱՂԱՐ.

Գ. Օրիորդաց երկրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 70. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 5. Աղանականի 1. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 5. Երկրագործաց 48. Խոցանէ են թոշակատուք 21 և ձրիավարժք 49. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 23. յԳ. 5. յԴ. 14. յԵ. ի Դ. 13. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 20:

ԵԻ

Դ. Արական երկրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 108. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 5. Վաճառականաց 3. Արհեստաւորաց 6. Երկրագործաց 94. Խոցանէ են թոշակատուք 21 և ձրիավարժք 87. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 49. յԳ. 5. յԴ. 14. յԵ. ի Դ. 8. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 27. Արձակեալք 10:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.	Բուր.	Կ.
1 Խորէն քհ. Ղարդան.	Ի ներսիսեան Հոգ. դպրոցի զՎկայական.	զՆրօն և երգեցողութիւն.	22	340	»	»
2 Յարութիւն Այվազեանց	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	զԼեզու Հ. և զԹուար.	20	800	»	»
3 Գէորգ Մկրտումեանց.	Ի ներսիսեան Հոգ. դպրոցի.	զԼեզու Հայոց.	24	550	»	»
4 Յարութիւն Մէհրաբեանց.	Ի Լազարեան ճեմ. և յԱ. դասընթացի Համալսարանին Խարկովայ. ուսնի զՎկայական Համալսարանի.	զԼեզու Ռուսաց և ըզթուարանութիւն.	22	500	»	»
5 Յովհաննէս Քուլուբէ.	Ի Հոգ. դպր. Ստաւրապոլայ և ի Գիմնազիոնի տեղւոյն. ուսնի զՎկայական ուսուցչութեան.	զՎայելչագրութիւն և զգծագրութիւն.	21	410	»	»
6 Տ. Նունէ Անանեանց	Ի Գայիանեան Հոգ. դպր. Տիփլիսոյ.	զԼեզու Հայոց և ըզթուարանութիւն.	24	560	»	»

7 Օր. Սոփիա Արէշեանց.	Սորիորդաց դպր. Ղարայ և յԱղէքսանդրեան օրիորդաց ուսումնարանի Ստաւրապոլայ. ուսնի զՎկայական.	զԼեզու Ռուսաց.				
8 Տ. Թամար Վաճկաճեանց.	Առ մասնաւոր անձինս.	զՁեռագործութիւն.	17	360	»	»
			11	220	»	»
			Գումար	161	3770	»

ՄԱՂԴԱԿ. *)

Ե. Օրիորդաց միդրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 60. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 2. Երկրագործաց 45. Ամենեքեան ձրիավարժք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 25. յԳ. 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 25. Արձակեալք 5:

ԵԻ

Զ. Արական միդրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 70. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 3. Վաճառականաց 5. Արհեստաւորաց 9. Երկրագործաց 53. Ամենեքեան ձրիավարժք: Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 30. յԳ. 4. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 18. Արձակեալք 18:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսճիկ.	Բուր.	Կ.
1 Գարրիէլ աւագ քհ. Տուրիայեանց.	Ի Հոգ. դպրոցի Ղարայ.	զՆրօն.			»	»
2 Խորէն քհ. Շահինեանց	Առ մասնաւոր անձինս.	զԵրգեցողութիւն.			»	»
3 Օր. Վարդուհի Քուլուբէ.	Ի Գայիանեան դպրոցի Տիփլիսոյ.	զԼեզու Հ. զգծագր. և զթուարանութիւն.			»	»
4 Արշակ Ագապեանց.	Ստաւրապոլայի ճեմ. Տիփլիսոյ. ուսնի զՎկայական ուսուցչի քաղաքական ուսումնարանի.	զԼեզու Ռ. և զթուարանութիւն.			»	»
5 Սարգիս Մելքումեանց.	Ի ներսիսեան Հոգ. դպր. Ղարայ և զԹուար.	զԹուարանութիւն, զՀ. լեզու, զգծագրութիւն և զՎայելչագրութիւն.			»	»

(*) Թիւ դասուց և քանակութիւն ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց սոցին չեն հաշորդեալք:

ԱՐՄԱՌԻՐ. *)

Ե. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 72. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 51. Երկրագործաց 20. Ի սոցանէ են թոշակատուք 65 և ձրիաւարժք 7. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 31. յԲ. է յԳ. 17. Աւարտեալք 5. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 19.

ԵԻ

Ը. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 30. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 4. Արհեստաւորի 1. Երկրագործաց 22. Ի սոցանէ են թոշակատուք 12 և ձրիաւարժք 18. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 18. յԲ. է յԳ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 6:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Քիւղամ. թիւ.	Տարեկան ուսճիւղ.	Գումար.
1 Տիգրան Սէֆերեանց.	Ի ճեմ. Ս. Էջմիածնի.	զՀ. լեզու և զԿրօն.	25	»	»
2 Պետր Եօսիպովիչ Սօբօնիցկի.	ՍԱրքունի ուսումնարան. ունի զվկայական ուսուցչութեան.	զԼեզու Ռ. և զգծագրութիւն.	20	»	»
3 Նիկողայոս Զիգիանեան.	Ի Ներսիսեան Հոգ. դպ.	զԹուարանութիւն.	17	»	»
4 Օր. Մարիամ Մակարեանց.	Ի Գայիանեան օր. դպ. Տփլիսոյ.	զԼեզու Հ. զԿրօն, ձեռագործ և երգեցող.	27	»	»
5 Տ. Եւդոկիա Սերգեեան.	Առ Մանուկ անձինս.	զԼեզու Ռ. և գծագրութիւն.	19	»	»
Գումար			108		

ԵԿԱՏԱՐԻՆՈՂԱՐ.

Թ. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 15. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 12. Արհեստաւորի 1. Երկրագործի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 11 և ձրիաւարժք 4. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 10. յԲ. է յԳ. 2. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 3:

ԵԻ

Ճ. Արական միդասեան դպրոց: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 15. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 8. Արհեստաւորաց 5. Երկրագործի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 8 և ձրիաւարժք 7. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 13. յԲ. է յԳ. 2:

(*) Քանակութիւնը ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց սոցին չեն հաղորդեալք.

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Քիւղամ. թիւ.	Տարեկան ուսճիւղ.	Գումար.
1 Սերովբէ աւագ քՏ. Լազարեանց.	Ի Հոգ. դպ. Աստրախանայ.	զԿրօն.	6	260	»
2 Մկրտիչ Կաւասարց.	Ի Ներսիսեան Հոգ. դպ.	զՀ. լեզու, թուարանութիւն զՀ. գեղագրութիւն և երգեցող.	29	700	»
3 Սոստանտին Էնդէկա.	ՍԱրքունի բնակարանի մէջ. զԼեզու և զվկայական լեզուի Կերչ քղքի. գրութիւն Ռ. և ըզ. և ունի զվկայական ուսուցչութեան.	զԹուարանութիւն.	20	500	»
4 Ստէնիոս Ուբաշևսկի.	ՍԱրքունի ուսումնարան.	զԹուարանութիւն.	2	180	»
Գումար			57	1640	»

ՎԼԱԴԻԿՈՎ ԿՆՍ.

Ճ. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 27. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 16. Ի սոցանէ են թոշակատուք 14 և ձրիաւարժք 13. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 11. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 16:

ԵԻ

Ը. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 37. յորոց որդիք Վաճառականաց են 13. Արհեստաւորաց 18. Երկրագործաց 6. Ի սոցանէ են թոշակատուք 20 և ձրիաւարժք 17. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 31. Արձակեալք 6:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ.	Քիւղամ. թիւ.	Տարեկան ուսճիւղ.	Գումար.
1 Պետրոս քՏ. Կուշիկեանց.	Ի Ներսիսեան Հոգ. դպ.	զԿրօն.	4	200	»
2 Արտաշէս Վլասիսեան.	Ի Լազարեան ճեմ. Յակովբեանց.	զԼեզու Հ. և Ռ. ըզ. թուար. վայելչագրութիւն և զգծագրութիւն.	22	600	»
3 Օր. Վառվառէ Ներսիսեան Մնացականեանց.	Ի Մարիամեան Յովնան օր. ուսումնարանի Տփլիսոյ.	զՀ. լեզու, թուարանութիւն, վայելչագրութիւն և զձեռագործ.	16	400	»

4	Օր. Մարիա Կիրիլլովնա Միլոսերդովնա	Սուրբ Երանիկան գիմն. զԼեզու Ռ. և գծա- նա Միխայիլովնա	նաղ. Վլադիկովկասու. գրութիւն.	6	180
Գումար				48	1380

ՍՏԱՎՐԱՊՈՐՏ.

Օրհորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին հա- մարէն աշակերտուհեաց են 12. յորոց որդիք Վաճառականաց են 11. Ար- հեստաւորի 1. Ի սոցանէ են թոշակատուք 7 և ձրիավարժք 5. Փոխադը- րեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 7. յԳ. 1. Աւարտեալք 3. Մնացեալ ի նախկին բաժանման 1:

ԵՒ

Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համա- րէն աշակերտաց են 16. յորոց որդի հոգևորականի է 1. Վաճառականաց 15. Ի սոցանէ են թոշակատուք 11 և ձրիավարժք 5. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 9. յԳ. 4. Աւարտեալք 2. Մնացեալ ի նախկին բա- ժանմանս 1:

Աւսուցիչք և ու- սուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զմր առարկայ ու- սուցանեն.	Թիւ դաս- յե օթիկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1	Գէորգ քհ. Զաքար- Ի Հոգևոր դպ. Վրդ- զԿրօն և զերգեցողու- անց.	լարայ.	8	ձրի
2	Աղէքսանդր Յակով- Ի Ներսիսեան Հոգևոր զԼեզու Հ. զվայելչա- բան Լազարեանց.	դպրոցի.	22	650
3	Օր. Եղիսաբէթ Կարա- յՕլգեան իգական գիմ- զԼեզու և զվայելչա- պետեան Դուլիէթեանց.	նաղիւնի Ստաւրապօլայ. գրութիւն Ռ. զթուա- բա. և զձեռագործ.	22	280
Գումար				52 939

Ս. ԻՄՁ ՔԱՂԱՔ.

Օրհորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին հա- մարէն աշակերտուհեաց են 28. յորոց որդի հոգևորականի է 1. Վաճառա- կանաց 8. Արհեստաւորի 1. Երկրագործաց 18. Ի սոցանէ են թոշակատուք 11 և ձրիավարժք 17. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 14. յԳ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմանս 5. Արձակեալք 3:

Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համա- րէն աշակերտաց են 57. յորոց որդիք Վաճառականաց 10. Արհեստաւորաց 18. Երկրագործաց 29. Ի սոցանէ են թոշակատուք 8 և ձրիավարժք 49. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԳ. 8. Մնացեալք ի նախ- կին բաժանմանս 21. Արձակեալք 9. *)

Աւսուցիչք և ու- սուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալ.	Զմր առարկայ ու- սուցանեն.	Թիւ դաս- յե օթիկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1	Գէորգ քհ. աէր Մել- Ի Հոգ. դպրոցի Վրդ- զԿրօն.	լարայ.	"	"
2	Գրիգոր Խոջամիրեանց.	Ի 6րդ դասարանի Ներ- զԼեզու Հ. կրգեցող- սիսեան դպ.	զվայելչագր. և զգծա- գրութիւն.	"
3	Զաքարիա Գրիգորի- Ի 5րդ դասարանի գիմ- զԼեզու և զվայելչագր. սեանց.	նաղիւնի Ստաւրապօլայ. Ռ. և զթուարանութ.	"	"
4	Տ. Սրբուհի Խոջամիր- Ի Մարիամեան Յովնա- զՀ. լեզու, զթուարա- եանց.	նեան օր. Միջնակարգ նութիւն, զվայելչագր. ուսումն. Տփիսխոյ.	զգծագրութիւն, զեր- գեցող. և զձեռագործ.	"
5	Օլգա Սերերբերեանիկովա- յԻգական գիմնադիւնի Ստաւրապօլայ.	զԼ. լեզու և զվայել- չագրութիւն	"	"

ԵԳԵՍԻԱՅ.

Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համա- րէն աշակերտաց են 50. յորոց որդիք հոգևորականաց են 2. Վաճառակա- նաց 4. Երկրագործաց 44. Ի սոցանէ են թոշակատուք 38 և ձրիավարժք 12. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 8. յԳ. 2. Աւարտեալ 1. Մնա- ցեալք ի նախկին բաժանմանս 34. Արձակեալք 5:

Աւսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զմր առարկայ ու- սուցանէ.	Թիւ դաս- յե օթիկի.	Տարեկան ուսձիկ.
1	Կարապետ քհ. Վլա- Ի Ժառանգ. դպ. Ս. Էջ- զՀ. և զՌ. լեզու, ըզ- սեանց.	թուարանութիւն, ըզ- Կրօն, զերգեցողութիւն և զվայելչագրութիւն.	24	300
Գումար				24 300

(*) Թիւ դասուց և քանակութիւնը ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց սոցին չեն հաշորդեալք.

ԹԵՄԻ ԽԱՆ ՇՈՒՐԱՅ.

Արախան միդասեան ուսումնարան: Թիւ իսմին համօ-
տաց են 14. յորոց որդիք հոգեորականաց են 2. Աստիճանաւորի 1. Ար-
հետաւորաց 11. Ամենեքեան ճրիւղարժք. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ
յԲ. 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 5:

Ուսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալ.	Զօր առարկայ ու- սողացանեն.	Քիւ ղաւ. յեթնեկի.	Տարեկան ուսմիկ.
1 Գեորգ քհ. Փարեմու.	Ի Հոգ. դպ. Ղլլարայ.	զԿրօն.	2	ձրի
2 Պօղոս Մօլախայեանց.	Ս. Ղալաբեան գաւա- ռային դպ. Աստրա. խանայ.	զՀ. և զՌ. լեզու, ըզ- թուարտնութիւն, զվա- յելչադր. զերգեցող. և զգծագրութիւն.	22	250
Գումար			24	250

Տարեկան ուսմիկ.	Քիւ ղաւ. յեթնեկի.	Զօր առարկայ ու- սողացանեն.	Ո՛ւր են ուսեալ.	Ուսուցիչք.
250	22	զՀ. և զՌ. լեզու, ըզ- թուարտնութիւն, զվա- յելչադր. զերգեցող. և զգծագրութիւն.	Ս. Ղալաբեան գաւա- ռային դպ. Աստրա. խանայ.	2 Պօղոս Մօլախայեանց.
250	22	զՀ. և զՌ. լեզու, ըզ- թուարտնութիւն, զվա- յելչադր. զերգեցող. և զգծագրութիւն.	Ս. Ղալաբեան գաւա- ռային դպ. Աստրա. խանայ.	1 Գեորգ քհ. Փարեմու.
250	22	զՀ. և զՌ. լեզու, ըզ- թուարտնութիւն, զվա- յելչադր. զերգեցող. և զգծագրութիւն.	Ս. Ղալաբեան գաւա- ռային դպ. Աստրա. խանայ.	2 Պօղոս Մօլախայեանց.

Ուսումնարանք և Հոգաբարձուք նոցին.	Արդիւնք պահպա- նութեան ուսումնա- րանաց:	Մ ա խ ք.			
		Մ ու լ ա ղ		Ուսմիկ ուսուցչաց եւ ուսուց- չուհեաց	
		Բ.	Կ.	Բ.	Կ.
ԱՍՏՐԱԽԱՆ.					
Ա. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԻՆԱՍԵԱՆ ՌԻ. ՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	Եկեղեցական արդեամբք.				
Բ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.					
Բժիշկ Աղեքսանդր Զաքար- եան Մարդուզեանց. Կարօպետ Սիմէօնեան Սօքո- լեանց. Յովհաննէս Գրիգորեան Սողոմ- ոնեանց. Յովհաննէս Գրիգորեան Սար- գսեանց. Սիմէօն Մարտիրոսեան Պօպո- ղեանց. Բժիշկ Սիմէօն Մովսիսեան Պօ- պողեանց.		5764	95	4100	137 27 5470 27
ԵԿԱՏԵՐԻՆՕՂԱՐ.					
Գ. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	Եկեղեցական արդեամբք.				
Դ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.					
Պետրոս Յովակիմեան Կարա- սուրեանց. Ղազարոս Ասլանեան Թորոս- եանց. Մկրտիչ Գեորգեան Խոջեանց. Յովհաննէս Ծերունեան Թամա- զեանց. Յովհաննէս Գեորգեան Բաղչա- սարայեանց. Յակոբ Պօղոսեան Միհանա- ճեանց.		2856	46		2458 41

ՎՋԼԱՐ.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒՆԵՐԱՆ.	493887	3770	114122	491122
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
Բժիշկ Ռոմանոս Միշկելեանց. Բժիշկ Գեորգ Կաճկաճեանց. Աստուածատուր Կաճկաճեանց. Սիմէօն Իզմիրեանց. Յովհաննէս Քուչուրէկեանց. Մեղքոն Մամաջանեանց.					
ՄՈՋԴՈՎ.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՆԵՐԱՆ.				
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	422420		421688	
Մակար Յովհաննիսեան. Ուլուխանեանց. Գրիգոր Խաչատրեան Լիսիցեանց Յովհաննէս Յարութիւնեան Գանձուկեանց. Յովհաննէս Յակոբեան Ուլուխանեանց. Խաչատուր Պօղոսեան Գանձուկեանց. Կարապետ Յովհաննիսեան Եարալեանց.					
ԱՐՄԱԻՐ.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՆԵՐԱՆ.				
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	278260		322639	
Ղուկաս Ագիմեանց. Գեորգ Ասլանեանց. Պօղոս Շիրինեանց. Մեղքոն Սեֆերեանց. Գեորգ Ալաշկերտեանց. Առաքել Դաւթեանց.					

ՎԼԱԳԻԿԱՎԱՍ.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՆԵՐԱՆ.				
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	192054	13800	54297	192282
Սարգիս Կիրակոսեանց. Յովհաննէս Տէրտէրեան. Յովհաննէս Մամուլեանց. Գրիգոր Բաթուլեանց. Վարդան աէր Աստուածատուրեանց. Պօղոս Լիսիցեանց.					
ՍՏԱԻՐԱՊՈԼ.					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՆԵՐԱՆ.				
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	137952	93094	42594	135594
Գեորգ քհն. Ջաքարեաց. Երեմի. Դաւիթ Բարդուղիմէոսեան Պօպովեանց. Գեորգ Սաղաթիկեան Թիւթիւնեանց. Մարտիրոս Յովհաննիսեան Գիւլնազարեանց. Քերովքե Կարապետեան Տիտրեանց.					
ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԳԱՂԱՔ. *)					
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄՈՒՄՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՆԱՐԱՆ.	ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
Գեորգ քհն. Աղայեանց. Կարապետ Քովսայեանց. Հայրապետ Ունանեանց. Յակովբ Ռամազանեանց. Մեսրոպ Լազարեանց. Յովնան Աղայեանց.					

(*) Ջմուրից և զճախուց սոցին չեն հաղորդեալք տեղեկութիւնք.

ԵՊԵՍԵԱ.

ՅԵ ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-
ՆԱՐԱՆ.

Վարապետ քչ. Վլասեանց.
Երեցի. Վարապետ Աւագջան-
եանց.

Մխիթար Օհանեան Մուրա-
եանց.

ԹԷՄԻՐ-ԻԱՆ-ՇՈՒՐԱՅ. *)

ՅԸ ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-
ՆԱՐԱՆ.

Պետրոս Սարգսեանց.
Յարուծիւն Պետրոսեանց.
Դրասան Վարդանեանց.
Մատթէոս Օրբելեանց.
Սարգիս Քալանթարեանց.
Համբարձում Տուրփայեանց.

331 80 300 67 30 367 30

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ

(*) Զմեյ և զճախույ սորին չեն հաշուցեալ տեղեկութիւնք.

զմեյի տեղեկութիւն քաջաբարեւ ձեռն անցնալով ընդանալ (*)

Թիւ րոտ կարգի

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ — ԾԻՍԱԿԱՆ ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ ՀԱՅՈՑ.

ԲԱՑԵԼՈՑ Ի ԹԵՄԻՆ ՀԱՍՈՑ ԱՐՑԱԽՈՑ ԵՐԵՎԱՆ 18⁸⁶/₈₇ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՄԻ.

ՇՍԻՇԻ ՔԱՂԱՔ.

Ա. Օրիորդ. Մարիամ եան երկրասեան ուսումնարան:

Իւ. Իսմին Համօրէն աշակերտուհեաց են 165. յորոց որդիք Հոգեւորականաց են 5. Աղնուականաց 31. Աստիճանաւորի 1. Վաճառականաց 112. Երջեւորաւորաց 16. Իսոցանէ են Թոշակատուք 137 և ձրիաւարժք 28. Խոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 77. յԲ. 5 յԳ. 19. յԳ. 5 ԻԴ. 17. ԻԴ. 5 ԻԵ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 43. Արձակեալք 3:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՞ւր են ուսեալք.	Ձոր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յետքննելի.	Տարեկան ուսմ. Բուր. Դ.
1 Աղէտանդր քհ. բաղդասարեան.	Ի Թեմ. Հագ. դպրոց	Չուշույ.	12	150
2 Գարեգին քհ. Թովհաննիսեան.	Ի Ժառանգ. դպրոցի Ս. Էջմ.	ՉԵՐԳԵՅՈՂՈՒԹԻՒՆ.	8	60
3 Մովսէս Սամուէլեան.	Ի Խայրեան աղգ. Հոգեւոր ուսում. Ի Համալսարանի և ի բաղմարուեստեան ճեմ. Յիւրիսու և ի բարձրագոյն երկրագործական ճեմ. Փարիզու.	ՉԵՐՆԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ.	2	ձրի
4 Գարրիէլ Ղուկիբեօխ-ժայեան.	Ի Թեմ. Հոգ. դպ. Շուշույ.	ՉԼԵՂՈՒ. ՉԿԱՄԱԲ. ՉԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ և ՉԹՈՒԱՐ.	24	500
5 Նարինան Փիրումեան.	Ի Վլասիկ. գիմնազիոնի Տփլիսոյ.	ՉԼԵՂՈՒ. ՉԿԱՄԱԲ. և ՉԱՇԽԱՐՀԱԳՐ. ՈՒՍ.	14	400
6 Օր. Կատարինէ Մելիք Սարգսեանց.	Ի Գայիանեան օր. ուսումն. Տփլիսոյ.	ՉԼԵՂՈՒ և ՉԹՈՒԱՐ.	22	500
7 Օր. Բալասանում Առաքելեանց.	Ի Գիմնազ. Տփլիսոյ.	ՉԼԵՂՈՒ ՉԱՇԽԱՐՀԱԳՐ. ԸՆԴՀ. և ՉԹՈՒԱՐ.	20	500
8 Օր. Գալիլա Յովակիմեան.	Ի Պետական օր. ուսումն. Շուշույ.	ՉՆԿԱՐՇՈՒԹԻՒՆ, ՉԳԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ և ՉՎԱՅԵԼՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.	6	300

9 Տ. Ջարուհի Արզուման-Առ մասնաւոր անձինս. զՉեռագործու թիւն.	12	400	»
Գումար	120	2810	»

ՎԱՐԱՉԱՐՈՅՆ ԳԻՒՂ

Բ. Ս. Գրիգորեան Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 57. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 5. Ազնուականաց 2. Վաճառականի 1. Արհեստաւորաց 12. Երկրագործաց 37. Ի սոցանէ են թոշակատուք 54 և ձրիավարժք 3. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԲ. 5 յԳ. 10. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 28.

Ուսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսձիւ.
1 Պետրոս տէր Յովհան-Ի Թեմական դպ. Հայոց զԱմենայն առարկայս.	Հուշույ.		36	360
Գումար			36	360

ՀԱԳՐՈՒԹ.

Գ Ս. Թարգմանչաց Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 34. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 6. Ազնուականաց 2. Վաճառականաց 2. Արհեստաւորաց 10. Երկրագործաց 14. Ի սոցանէ են թոշակատուք 30 և ձրիավարժք 4. Փոխադրեալք են յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԲ. 5 յԳ. 15.

Ուսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսձիւ.
1 Ստեփաննոս Ստեփան-Ի Ճեմ. Ս. Էջմիածնի զԲոլոր առարկայս.			30	105
Գումար			30	105

ԹԱՂԱՍԻ ԳԻՒՂ.

Դ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 60. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Ազնուականաց 11. Վաճառականաց 4. Արհեստաւորաց 4. Երկրագործաց 40. Ի սոցանէ են թոշակատուք 50 և ձրիավարժ 10. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 10. յԲ. 5 յԳ. 30.

Ուսուցիչ.	Ո՛ւր է ուսեալ.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսձիւ.
1 Մովսէս Բաբայեան.	Ի ներսիսեան հոգ. դպ. Տփլիսոյ, ունի զՎկայական.	ԶԲոլոր առարկայս.	30	315
Գումար			30	315

ՆԱԽԻԹ.

Ե. Մարիամեան օրիորդաց միդասեան ուսումնարան ի գաւթի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 69. յորոց որդի հոգեւորականի է 1. Ազնուականաց 4. Աստիճանաւորաց 9. Վաճառականաց 16. Արհեստաւորաց 16. Երկրագործաց 23. Ի սոցանէ են թոշակատուք 58 և ձրիավարժք 11. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 31. յԲ. 5 յԳ. 13. Աւարտեալք 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 13:

ԵԻ

Զ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 102. յորոց որդի հոգեւորականաց են 10. Ազնուականաց 5. Աստիճանաւորաց 4. Վաճառականաց 13. Արհեստաւորաց 32. Երկրագործաց 38. Ի սոցանէ են թոշակատուք 76 և ձրիավարժք 26. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 35. յԲ. 5 յԳ. 17. Աւարտեալք 8. Մնացեալ ի նախկին բաժանմունս 25. Աւարտեալք 17:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. յեօթնեկի.	Տարեկան ուսձիւ.
1 Սիմէօն քհն. տէր Պօ. Վռ. մասնաւոր անձինս. զԿրօն.			8	ձրի
2 Գրիգոր Կարախանեանց.	Ի Լազարեան ճեմ.	ԶՌ. լեզու.	15	700
3 Ներսէս Դաւթեանց.	Ի ներսիսեան հոգ. դպ.	ԶՀ. լեզու և գծագր.	27	600
4 Գրիգոր Եարալեանց.	Ի Նոյն դպ.	ԶԲուսման. երգեցող. և վոյելչագրութիւն.	26	500

5	Սրբուհի Ումիկեանց.	Ի Գայիանեան օր. դպ. զՀ. լեզու, զԹուար. երգեցող. և զձեռագործ			
		Ի բոլոր բաժանմունս.	20	600	»
		Գումար	96	2400	

ԵԻԺ ԳԻԻՂ.

Է. Ս. Մեսրոպեան միդասեան ուսումնարան: Թիւ Ի
ամին Համօրէն աշակերտաց են 60. յորոց որդի որդիք Հոգեւորականաց են
2. Վաճառականաց 2. Երկրագործաց 56. Իսոցանէ են թոշակատուք
59 և ձրիավարժ 1, Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 15. յԳ. Է յԴ. 17.
Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 27. Արձակեալ 1:

	Ուսուցիչք.	Ո՞ւր են ուսեալ.	Զոր առարկայ ուսուցանեն.	Յիշ. դաս. յիշողութի.	Տարեկան ռաճիկ.	
					Ընդ.	Կ.
1 Սարգիս Աւետիսեան	Ի Ներսիսեան հոգ. դպ.	Զ Ամենայն առարկայս.		44	600	»
Բամալեանց.	Տփխիսոյ.			44	600	»
				Գումար	44	600

ՎԱՐԴԱՇԵՆ.

Բ. Ս. Սահակեան Վիդաւեան ուսումնարան ի դարձի

Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ: Թիւ ի սմին համօրէն աշա-
կերտաց են 74. յորոց սրբիք հոգեւորականաց են 7. Վաճառականաց 4.
Արհեստաւորաց 29. Երկրագործաց 34. Ի սոցանէ են թոշակաւորք 8 և
ձրիալարժք 66. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԲ. է յԳ. 9. Ա.
ւարտեալք 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 26. Արձակեալք 14:

Ուսուցիչ.	Ո՞ր է ուսեալ.	Զմբ առարկայ ուսուցանէ.	Փիւ դաս. յետքներ.	Տարեկան ուսմէկ
			Ընդամ.	Գ.
1 Վարդան Յովհաննիսեան Ենիկողոպեանց.	Աւարտեալ է իւրըքին. ուսումն. Սղնալ քղքի և յԱղէքսանդրեան ուսուցչ. ինստիտ Տիփլիսոյ	Է. լեզու, Ռ. լեզու, թուարան. գծագր. և երգեցողութիւն.	31	600
2 Մելիք Սահակեան Սըլտիրեանց.	Ուսեալ է յուսուցչական Սեմինարիային Գորւոյ.	Է. լեզու, Ա. բաժանմ. կրօն, վայելչագր. գրծագր. և երգեցող.	19	180
		Գումար	50	780

ՄԱՌԼՔԱՆ-ՆՈՒԻՒ ԳԻՒՂ.

Սրական միդասեան ուսումնարան: Թիւ իսմին համօ-
ւէն Աշակերտաց են 34. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Երկրագործաց
32. Ամենեքեան Թոշակատուք: Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 24.
Ինացեալք ինախկին բաժանմունս 7. Արձակեալք 3:

Ուսուցիչ.		Ո՞ր է ուսեալ.	Զոր առարկայ ուսուցանէ.	Կիցայի տղայի ֆ.	Կիցայի տղայի ֆ.
1	Գալուստ Գալստեան Ի. Գրքին. արքունի ուսուցիչ.	Մարտիրոսեանց. սումն. Նուխոյ.	Համեայն առարկայս.	24	300
			Գումար	24	300

ԱՄԻՐՉԱՆ ԳԻՒՂ.

2. Արական միության Ս. Գեորգեան ուսումնարան:
Ժիւ ի սմին Համօրէն աշակերտաց են 38. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 5.
Արհեստաւորաց՝ 2. Երկրագործաց 31. Ամենեքեան թոշակատուք. Փոխա-
լրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 12. յԳ. 5. յԴ. 9. Մնացեալք ի նախկին
բաժանմունս 17:

Ուսուցիչ.	Ո՞ր է ուսեալ.	Զոր առարկայ ուսուցանէ.	Թիւ դաս. յիշարկի.	Ցարեկան ոսճիկ.	
				Դուր.	Կ.
Պատուական Յովսէ. Ի Թեմական. Հոգ. դպ.	Զ Մանայն առարկայս	Երկուսին բաժանմունս	44	300	>
Իւան Յովհաննիսեանց. Շո. շէջ.	Գումար		44	300	>

Ուսումնարանի և Հոգաբարձուի անունը	Արդիւնք պահպան- ութեան ուսումնա- րանաց:	Ս ը լ մ ք	Ծ ա խ ք.			
			Ռոճիկը ուսուցչաց և ուսուց- չուհիաց	Ձանա- ղանք	Իւմար.	
		Ը. Կ.	Ը. Կ.	Ը. Կ.	Ը. Կ.	Ը. Կ.
ՇՈՒՇԻ ՔԱՂԱՔ. *)						
Ա. ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.	Եկեղեցական արդեամբ.	3465	2810	655		3465
ՎԱՐԱՋԱԲՈՅՆ ԳԻՒՂ.						
Բ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.		360	360			360
ԳՐԻԳՈՐ ՔՏ. տէր Յովհաննիս- տեանց. Երեցի. Աւագ Պետրոսեան. Ասրի Ղուկասեան.						
ՀԱԴԻՈՒԹ.						
Գ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.		105	105			105
Սահակ ՔՏ. տէր Ոսկանեանց. Երեցի. Գրիգոր Հայրապետեան Ջարգեարեանց. Խորհրդադիշ Աղաբէկեան Լա- լայեանց.						
ԹԱՂԼԱՐ.						
Դ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.		315	315			315
Պետրոս ՔՏ. տէր Դանիէլեանց. Երեցի. Աւետիս Բէջանեանց. Վարապետ Բարաշեանց.						
ՆՈՒԽԻ:						
Ե. ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.						
ԵԻ						
Զ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ- ՆԱՐԱՆ.						
		5448 76	2400	1337 77		3733 77

(*) Կառավարի Հոգաբարձութեամբ թեմական Հոգ. դպրանոցի տեղւոյն.

Ը Ն Դ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Պ Ա Տ Կ Ե Ր

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

Եկեղեցական—Ժիւսկան ուսումնարանաց քեւիկն Հայոց Արցախոյ՝ թացեղոց յընթացս 18⁸⁶/₈₇ ուսումնական տմի:

Քանի՞ են ուսումնարանք.					Բաժանմունք			Թիւ դասուց յեօթնեկի.	Թիւ աշակերտաց և աշակերտուհեաց.			Յորմէ կոչմանէ են աշակերտք և աշակերտուհիք.						Փոխակատուք.	Զրիակալութք.	Գ ու լ մ ր.	Փոխադրեալք ի յաջորդ բաժանմունս.	Մնացեալք ի նոյն բաժանմունս.	Աւարտեալք.	Արձակեալք.	Գ ու լ մ ր.	Ուսուցիչք և Ուսուցչուհիք.				Ո՞ւր են ուսեալք.						Տարեկան Մուտք.		Տ ա Ր Է Կ ա ն ծախք.						Մ ա Ն Օ Ր Ո Ւ Ն Ն.
Տղայոց.	Սրիորդաց.			Գ ու լ մ ր.	Տղայոց.	Սրիորդաց.	Գ ու լ մ ր.		Ի Հոգևոր.	Երկրորդական.	Երկրորդականոր.	Ի Վաճառական.	Երկրորդականոր.	Երկրորդականործ.	Գ ու լ մ ր.	Փահանայք.	Ուսուցիչք.									Ուսուցչուհիք.	Գ ու լ մ ր.	Ի ձեւմարանի Ս. Եղիշիւածնի.	Ի Հոգևոր դպրոցս.	Ի պետական ու- սումնարանս.	Երկրորդական ուսուց- չանոցս.	Աւարտեալք ան- ձնս.	Գ ու լ մ ր.	Ընդամեն.	Ի ուղիք.	Կողմէ.	Ընդամեն.	Ի ուղիք.	Կ.	Ընդամեն.	Ի ուղիք.	Կ.	Ընդամեն.	
Երկրորդական.	Միջական.	Երկրորդական.	Միջական.																																									
8	1	1	10	15	6	21	474	459	234	693	44	55	14	154	121	305	693	544	149	693	443	186	26	38	693	3	14	5	22	1	12	5	2	2	22	12,266	61	7970	2446	90	10,416	90	Սրբազան Սրբազան ուսումնարանէն նուիրոյ աւարտեալք են աշակերտք 8 և արձակեալք 17.	

Կող. Սեկր. Գրիգոր Մարգարեանց.				
Կող. աստ. Դավիթ Մարգարեանց.				
Քննիչ Յակովբ տէր Խաչատրեանց.				
Խաչատուր Խոջամիրեանց.				
Աղէքսանդր Նասիրեանց.				
Նիժ.				
Է. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ.	864	17	600	220 55 820 55
Սարգիս ք. Խամայեանց.				
Երեցի. Թովմաս Ճատանեանց.				
Մովսէս Բալբէլեանց.				
ՎԱՐԴԱՇԷՆ.				
Ը. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ.	954	54	780	114 44 894 44
Յարութիւն ք. Թարխանեանց.				
Երեցի. Պետրոս Խաչատրեանց.				
Յարութիւն Մնացականեանց.				
ՍՈՒԼԹԱՆ ՆՈՒԽԻ.				
Թ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ.	406	14	300	106 14 406 14
Ա. Ետիս ք. տէր Իսրայէլեան.				
Երեցի. Ղպիր. Գրիգոր տէր Իսրայէլեանց.				
Յարութիւն Յովհաննիսեանց.				
ԱՄԻՐՎԱՆ.				
Ժ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԴԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ-ՆԱՐԱՆ.	348	300	13	313
Խաչան Յակովբեան Յարութիւնեանց.				
Գեորգի. Պետրոսեան Մովսիսեանց.				

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԾԽԱԿԱՆ — ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ ՀԱՅՈՑ.

ԲԱՑԵԼՈՑ Ի ԹԵՄԻՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՄԱՌԻՈՑ ԵԸՆԹԱՑՍ 18⁸⁶₈₇ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՄԻ.

ՇԱՄԱԽԻ.

ա. Օրիորդաց միդրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 36. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 3. Աստիճանաւորաց 5. Վաճառականաց 22. Արհեստաւորաց 4. Երկրագործաց 2. Ի սոցանէ թոշակատուք են 32 և ձրիավարժք 4. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 17. յԲ. է յԳ. 16. Մնացեալ ի նախկին բաժանման 1. Արձակեալք 2:

ԵՒ

բ. Արական երկրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 86. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 2. Աստիճանաւորաց 5. Վաճառականաց 28. Արհեստաւորաց 27. Երկրագործաց 24. Ի սոցանէ թոշակատուք են 65 և ձրիավարժք 21. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 41. յԲ. է յԳ. 28. Մնացեալք ի նախկին բաժանմանս 7. և Արձակեալք 10:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսմ. Կ.
1 Յակովբ Ճաղարբէկեանց.	Ի Թեմ. հոգ. դպ. Արզնի լեզու. և զկրօն.	գախոյ.	20	500
2 Սերովբէ Բարդուղիմէանց.	Ի Գաւառական դպ. Շաւիսի.	զՌ. լեզու զթուաբան. և զվայելչագրութիւն.	22	300
3 Աթանաս Եգանեանց.	Ի Ժառանգ. ուսումն. Զրուսաղէմի.	զկրօն, զՀ. լեզու, ըզթուաբան. զվայելչագր. զգծագր. զերգեցող.	25	300
4 Տիկին Մարիամ Խալֆայեանց.	յՕր. ուսումն. Շաւիսի.	զԶեռագործութիւն.	6	150
Գումար			73	1250

ԲԱԳՈՒ ԳԱՂԱՔ.

գ. Օրիորդաց երկրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 82. յորոց որդիք հոգեւորականաց են 5. Աստիճանաւորաց 8. Վաճառականաց 43. Արհեստաւորաց 26. Ի սոցանէ թոշակատուք են 57 և ձրիավարժք 31. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 17. յԲ. է յԳ. 16. յԳ. է ի Դ. 12. Մնացեալք ի նախկին բաժանմանս 30. Արձակեալք 7:

ԵՒ

դ. Արական երկրասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 86. յորոց որդիք հոգեւորականի է 1. Աստիճանաւորաց 4. Վաճառականաց 24. Արհեստաւորաց 57. Ի սոցանէ են թոշակատուք 56 և ձրիավարժք 30. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 20. յԲ. է յԳ. 16. յԳ. է ի Դ. 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմանս 25. Արձակեալք 16:

Ուսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս. խօթնեկի.	Տարեկան ուսմ. Կ.
1 Եղիշէ քհն. Գեղամեանց.	Ի Խալիբ. ուսումն.	զկրօն.	12	400
2 Աւետիս Դաւթեանց.	Յուսուցչ. դպ. Անդր. զՌ. լեզու, զգծագրութիւն.	թիւն.	23	700
3 Դաւիթ Ներսիսեանց.	Ի Պետր. ճեմարանի Մոսկուայի.	զթուաբանութիւն.	22	700
4 Մակար Վարդիկեանց.	Ի Ներսիսեան հոգ. դպ. Տիխիսոյ.	զՎայելչագր. և զերգեցողութիւն.	25	400
5 Տիկին Թամարա Ներսիսեանց.	Ի Գայիանեան օր. միջ. զՌ. լեզու զթուաբանագր. զպիտան գիմնազ. ինչն քաղաքի.	նութիւն և զձեռագործութիւն.	16	700
6 Հայրապետ Ղուկասեանց.	Ի Գաւառ. դպ. Շաւիսի.	զՀոյոց լեզու.	24	1000
7 Աստուածատուր Գալստեանց.	Ի Ներսիսեան հոգ. դպ. և յուսուցչ. ճեմ. Ս. Պետրբուրգայ.	զՀ. և Ռ. լեզու.	12	1000
Գումար			134	4900

ԲԱԳՈՒԱՐՆԱԿ ՇԱՄԱԻԵՑԻԱՑ.

Ե. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 12. յորոց որդիք Վաճառականաց են 6. Արհեստաւորաց 6. Ի սոցանէ են թոշակատուք 6 և ձրիավարժք 6. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 9. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 3:

ԵԻ

Զ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 37. յորոց որդիք Վաճառականաց են 7. Արհեստաւորաց 25. Երկրագործաց 5. Ի սոցանէ են թոշակատուք 24 և ձրիավարժք 13. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 22. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 10. Արձակեալք 5:

Աւսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս-թիւ օթիկի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Աղէքսանդր Գեարդու-հանց.	Ի Ներսիսեան Հոգ. դպ. Տփլիսոյ.	ՂԲՈՐ առարկայս.	17	800
2 Օր. Սօփիա Գեարդու-հանց.	Ի Մարիամեան Եղիշ. ԶԲՈՐ առարկայս.	Նեան Հոգ. դպ. Տփլիսոյ.	17	800
Գումար			34	1600

ԳԱՐԱՆԳ.

Ե. Օրիորդաց միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտուհեաց են 21. յորոց որդիք հոգևորականաց են 2. Աղևառականաց 2. Աստվածաւորաց 5. Վաճառականաց 2. Արհեստաւորաց 5. Երկրագործաց 5. Ի սոցանէ են թոշակատուք 16 և ձրիավարժք 5. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 6. յԳ. 7. Աւարտեալք 2. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 6:

ԵԻ

Զ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 20. յորոց որդիք Աղևառականաց են 3. Աստվածաւորի 1. Վաճառականաց 9. Արհեստաւորաց 2. Երկրագործաց 5. Ի սոցանէ են թոշակատուք 14 և ձրիավարժք 6. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 8. յԳ. 6. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 6:

Աւսուցիչք և ուսուցչուհիք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս-թիւ օթիկի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Արրահամ քհ. Սպան-դուհանց.	Ի Գաւառ. դպ. Գեղ. ՂԵՂՈՒ.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	4	ձրի.
2 Յակովբ Մէլիք Բախ-տամեանց.	Ի Ներսիսեան Հոգ. դպ. Տփլիսոյ.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	28	400
3 Պօղոս Տարեկանեանց.	Ի Ռէալ. դպ. Զուրաբի.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	24	300
4 Օր. Մարիամ Մակարեանց.	Ի Մարիամեան օր. դպ. Գեղ. Գեղեցիկ.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	4	120
Գումար			60	820

ՂՈՒԲԱՑ.

Զ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 43. յորոց որդիք Վաճառականաց են 15. Արհեստաւորաց 24. Երկրագործաց 4. Ի սոցանէ են թոշակատուք 23 և ձրիավարժք 20. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 19. յԳ. 10. յԴ. 4. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 5. Արձակեալք 5:

Աւսուցիչք.	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Թիւ դաս-թիւ օթիկի.	Տարեկան ուսճիւղ.
1 Աւագ քհ. Աւարտեանց.	Առ մասնաւոր անձինս.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	6	12
2 Աղէքսանդր տէր Ստեփանեանց.	Ի Գաղ. դպ. Նոր-Նախիջևանի.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	30	200
3 Խաչատուր Փանեանց.	Ի Թեմ. Հոգ. դպ. Արցախոյ.	ՂԵՂՈՒ. ՂԹՈՒԱՐԱՆ.	30	450
Գումար			66	770

ՄԱՏՐԱՍ.

Զ. Արական միդասեան ուսումնարան: Թիւ ի սմին համօրէն աշակերտաց են 102. յորոց որդիք հոգևորականաց են 3. Աղևառականաց 4. Երկրագործաց 95. Ի սոցանէ են թոշակատուք 89 և ձրիավարժք 13. Փոխադրեալք յԱ. բաժանմանէ յԲ. 47. յԳ. 22. Մնացեալք ի նախկին բաժանմունս 22. Արձակեալք 11:

Ուսուցիչը	Ո՛ւր են ուսեալք.	Զո՞ր առարկայ ուսուցանեն.	Քիչ քան լեթերէն	Տարեկան ուսճիկ
1 Յովհաննէս Միրզաբեգեանց.	Ի Թեմ. Հոգ. դպ. Արցախի	ՀՀ. լեզու, զմ. լեզու, զթուարանութիւն.	24	450
2 Իսաղան տէր Յովհաննիսեանց.	Ի Նոյն դպ.	ՀՀ. լեզու, զթուար, զվայելչագր. և զեր. գեցողութիւն.	24	125
3 Սողոմոն տէր Բարսիլոսեանց.	Ի Գաւառ. դպ. Հալաբի.	ՀՀ. լեզու, զվայելչագր. և զգծագրութիւն.	24	50
		Գումար.	72	625

Ուսումնարանը և Հագարարձուք նոցին.	Արդիւնք պահպանութեան ուսումնարանաց:	Մ ու թ	Ծ ա խ ք.			
		Մ ու թ	Ռ ո ճ ի կ ք ու ս ու ը չ ա կ եւ ու ս ու ը չ ու չ ե ա կ	Զ ու մ ու չ ի տ ք	Գ ու մ ա ր.	
		Ռ. Կ.	Ռ. Կ.	Ռ. Կ.	Ռ. Կ.	
ՇԱՄԱԽԻ.						
Ա. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒ ՍՈՒՄԵԱՐԱՆ.	Եկեղեցական արդամբք.					
Բ. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ. ՆԱՐԱՆ.	Հայրապետ բէգ Մարգանեանց. Ստեփան բէգ Գեղջեանց. Աղէքսանդր Զաքարեանց. Հաճնշահ Վլասեանց. Յովհաննէս Խալափեանց.	7100	50	1250	4566	92 5816 92
ԲԱԳՈՒ.						
Գ. ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒ ՍՈՒՄԵԱՐԱՆ.	»					
Դ. ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ. ՆԱՐԱՆ.	Քրիստափոր Սարգսեան Անտոնեանց. Մկրտիչ տէր Յովհաննիսեան Կարապետեանց. Պետրոս տէր Բաղդասարեանց տէր Մարկոսեանց. Աւետիս Բալայեան Ղուկասեանց.	7656	76	4900	2563	64 7463 64
ԲԱԳՈՒԱՐՆԱԿ ՇԱՄԱԽԵՅԻՈՅ. *)						
Ե. ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄ. ՆԱՐԱՆ.	Համբարձում բէգ Լղրաշեանց. Մովսէս բէգ Սարումեանց. Հայրապետ Բոչարեանց.					

(*) Զմեից և զծախուց սոցին չեն հաշորդեալք:

ԴԱՐՔԱՆԴ.					
7.	ՕՐԻՒՈՐԴԱՅ ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.				
	ԵՐ				
8.	ԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԻԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	3428	58	820	295 1150
	Իսահակ Բարայեանց.				
	Յովսէփ Ավարեանց.				
	Մկրտիչ Պապոյեանց.				
	Աստուածատուր Աղապեանց.				
9.	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	8947	71	770	566 31 1336 31
	Աղլ. Բիգիստ. Ահարոն բէգ.				
	Յովհաննէս Բէգեան Ղասապեանց.				
	Աղլ. Աստ. Բաղիշ բէգ. Խոսրովբէգեան Մարգանեանց.				
	Յարութիւն տէր Գրիգորեան Մելիք Դադայեանց.				
	Նիկողայոս Բարայեան Բահաթրեանց.				
10.	ԱՐԱԿԱՆ ՄԻԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ.	850	625	100	725
	Յարութիւն քչ. Բարվերտեանց.				
	Երեցի. Աղասի Գրիգորեան Ազրիեանց.				
	Սամուէլ Մարութեան Դօնդարեանց.				

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

Եկեղեցական—Ծիսական ուսումնարանաց փճակացն Հայոց Տփլիսոյ, Երեւանայ, Աստրախանայ, Արցախոյ եւ Շամախոյ՝ բացեցոց յընթացս 18⁸⁶/₈₇ ուսումնական տնի:

[illegible]

Պ Ա Տ Ճ Է Ն Ք

Կոնդակի Անհատական Հայրապետի Ազգիս և այլ և այլ գլխաւոր կարգադրութեանց՝ վերաբերելոց բարեոք կառավարութեան եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց, որք սրարեալք են ի կողմանէ նորին Սրբութեան յընթացս 18⁸⁶/₈₇ ուսումնական ամի և շրջա-րերական հրամանագրութեամբք Սինդի հաղորդեալք են թեմակալ Առաջնորդաց վիճակացն Հայոց Ռուսաստանի՝ ի հրահանգութիւն:

Կ Ն Է +

ՄԱԿԱՐ ԾԱՌԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻ ԿԱՄՈՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ ԱԹՈՌՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲՈՅ ԷԶՄԻԱԾՆԻ,

Բարեջան Առաջնորդաց վիճակաց Հայոց Ռուսաստանի ծանուցանեմք, զի կանոնք՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆՍ հաստատեալք ի 16 Փետրվարի 1884 ամի՝ վասն եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց Կովկասու՝ թէպէտ ի պատճառս ինչ ինչ տարակուսանաց առիթս ետուն փակման դրանց ուսումնարանաց մերոց, որով և բազմաթիւ մանկունք հայազգի ժողովրդոց մերոց առ ժամանակ մի զրկեցան յուսմանց և ի բարոյական դաստիարակութեանց, սակայն ողորմութեամբն Աստուծոյ և շնորհիւ ԱՄԵՆՈՂՈՐՄԱԾ ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՅՍԵՐՆ ամենայն Ռուսաց յուսաբանեցան այնորիկ տարակուսանք մերովս միջնորդութեամբ, որով և ընդարձակեցան մեզ իրաւունք վերստին բանալոյ զգրուեալ նոցա ի կրթութիւն ուսումնաճարաւ մանկանց՝ յօգուտ և ի շինութիւն եկեղեցւոյ մերոյ օրբոյ և Ազգիս սիրեցելոյ:

Եւ արդ՝ առաքելով ընդ սմին առ Սրբազնութիւնս Ձեր զթարգմանութիւն վերոյգրեալ կանոնաց՝ ի լոյս ընծայելոց ի 16 Փետրվարի 1884 ամի՝ յազգս եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց մերոց, հրաւիրեմք զԴերապատուութիւնսդ դարձուցանել զուշադրութիւնս Ձեր ի վերայ այնոցիկ բացատրութեանց, որք ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆՍ հաստատեցան ի հետեւումն միջնորդութեան մերոյ:

Բացատրութիւն առաջին յօդուածոյ յիշեալ կանոնաց իմանալի է այսպէս-բառիւքս Դ կամ երկուսեան չէ պարտ իմանալ զմիամեայ կամ զերկամեայ տեղութիւն դասընթացի, այլ տեղութիւն դասընթացի ի միդասեան ուսումնարանս պարտի լինիլ առ նուազն եռամեայ միջոցաւ, իսկ յերկուսեանս՝ հնգամեայ: Բաց յայսցանէ՝ շնորհեալ է մեզ իրաւունք, զի յորժամ զգալի լինիցի կարեւորութիւն բացման լրացուցիչ դասարանաց յեկեղեցական-ծխական ուսումնարանս միամեայ դասընթացիւք, կարեւր միջնորդել սահմանեալն կարգաւ առ բացումն այնպիսեաց: Այլ և բացատրութեամբ ութերորդ յօդուածոյ՝ արտօնեալ է մեզ՝ յերեւել կարեւորութեանց՝ միջնորդել և վասն բացման ուսումնարանաց՝ առաւել բազմաթիւ դասարանօք՝ քան զերկուսեանս. ուստի՝ և պատուիրեմք Սրբազնութեանց Ձերոց, նախ՝ գուցէ գործել գտանել զմիջոցս և առնել զկարեւոր կարգադրութիւնս, զի որքան հնար լիցի՝ այժմէն իսկ բացցին բազմաթիւ երկդասեան ուսումնարանք երկուց սեռից ամբողջ հնգամեայ դասընթացիւք. երկրորդ՝ յետ բանալոյ զերկուսեան ուսումնարանս երկուց սեռից՝ յայտ առնել մեզ թէ՝ քանի՞ աշակերտք և աշակերտուհիք աւարտեալ գուլով ի նախկին ուսումնարանս մեր զդասընթացսն ներկայ երկդասեան ուսումնարանաց՝ այժմ՝ զուրկ մնան յուսումնաւթեան և կարօտին բացման միջնակարգ ուսումնարանաց, որպէս զի՝ մեզ հարկ և կարեւորութիւն լինիցի միջնորդել առ որ արժանն է՝ վասն ստանալոյ զարտօնութիւն բանալոյ և զլրացուցիչ դասարանս երկդասեան ուսումնարանաց՝ և զմիջնակարգս:

Թէպէտեւ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ բացատրութեամբ կանոնաց ի 16 Փետրվարի 1884 ամի արտօնութիւն է մեր կարգել ի պաշտօն ուսուցչի և վարժուհւոյ զյարմարագոյն անձինս ի մանկավարժական գործունէութեան ըստ մերումն նկատողութեան, բայց և այնպէս՝ յանձն առնեմք Ձեզ զընտրութիւն դասատուաց առնել՝ յորոց աւարտեալ են զընթացս ուսմանց ի ձեմարանի Մայր Աթոռոյս և ի Հոգեւոր դպրոցս մեր՝ կամ ի Պետական Բարձրագոյն և միջնակարգ ուսումնարանս. իսկ վասն այնոցիկ՝ որք չունին զվկայական ուսման և յարմարք են ի դասատուութիւն, խնդրել ի մէնջ զթոյլտուութիւն ուսուցչութեան կամ առաջարկել այնպիսեաց՝ յօժարիլ տալ զընտրութիւն ի ձեմարանի Մայր Աթոռոյս և ստանալ զվկայական ուսուցչութեան:

Համաձայն կանոնաց ի 16 Փետրվարի 1884 ամի՝ Պետական ուսումնարանական Վարչութեան պարտք են հսկել դասաւանդութեանց յեկեղեցական ուսումնարանս մեր. ուստի՝ պատուիրեմք Ձեզ՝ ամենայն յարգանք և իմաստուն խոհականութեամբ վարիլ ընդ պաշտօնեայս Նորին, տալով նոցա միջոցս կատարելոյ զպարտաւորութիւնս իւրեանց:

Որովհետեւ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ բացատրութեամբ երրորդ յօդուածոյ կանոնաց ի 16 Փետրվարի 1884 ամի բացումն հայ ուսումնարանաց որպէս և ամենայն կարգադրութիւնք վասն նոցա՝ առանձնապէս Հայրապետի ամեն-

նայն Հայոց է արտօնեալ, ուստի՝ և զամենայն տարակուսանս յուսումնարանական գործս և ի պաշտօնական յարաբերութիւնս՝ դիմեալք առ մեզ. նաև՝ զամենայն հաշիւս ուսումնարանականս ճշտիւ ի ժամանակի իւրում առաքեսցիք ի պարտուպատշաճ անօրէնութիւն մեր:

Այլ արդ՝ ընդ սմին առաքեալ հրահանգսն և զծրագիրս վասն եկեղեցական-ուսումնարանաց մերոց՝ գործադրեսցիք այսպէս. ի միդասեան ծխական-ուսումնարանս՝ միմիայն զծրագիր տեղութեան դասընթացի առաջին երկից ամաց, իսկ յերկուսեանս՝ զամբողջ ծրագիրն գործադրել:

Այլ և՝ ընդարձակեմք Ձեզ իրաւունս զգասագիրս ուսանելի առարկայից ընտրել առ այժմ՝ զորս յարմար դատեսցիք՝ բացի դասագրոց լեզուին Ռուսաց և պատմութեան և աշխարհագրութեան Ռուսաստանի, զորս ընտրել պարտք յայնպիսեացն՝ որք արդէն գտեալ են զհաւանութիւն նախարարի Ազգային լուսաւորութեան՝ կամ զՀոգաբարձուին ուսումնարանական շրջանին Կովկասու:

Ընդ սմին առաքելով առ Սրբազնութիւնս Ձեր ի ձեռնարկութիւն զտնտրակս աստէն պատրաստեալ և տպագրեալ կանոնաց և ծրագրոց՝ վասն միդասեան և երկդասեան ծխական-եկեղեցական ուսումնարանաց մերոց, պատուիրեմք փոյթ կաշնուլ այժմէն իսկ առնել զնախընթաց կարգադրութիւնս վասն բացման միդասեան և երկդասեան ուսումնարանաց ի թեմսդ, տալ ընտրել զՀոգաբարձուս ի կառավարութիւն այնոցիկ և իւրաքանչիւրում՝ վարչութեան բաժանել զմի մի օրինակ ի տնտրակացս յայսցանէ ի հրահանգութիւն նոցա:

Ըստ օրինակաց գտանեցելոց ի յիշեալ տնտրակի կանոնաց և ծրագրոց առաքեսցին առ Ձեզ ի ժամանակին և հաշուեմատեանք և կարեւոր ցուցակք տպագրեալք ի տպարանի Մայր Աթոռոյս, յորոց զմի մի օրինակ՝ բաժանեսցիք վարչութեանց ուսումնարանացն՝ գտանեցելոց ի թեմսդ՝ ի գործադրութիւն:

Հուսկ ամենայնի՝ յորդորեմք զՍրբազնութիւնս Ձեր՝ յայժմ՝ հետէ առաւել ևս արիանալ և անդուլ եռանդեամբ գործել յասպարիզի մտաւոր և բարոյական կրթութեան մանկանց բանաւոր հօտի Ձերոյ. գուցէ գործեսցիք անդադար քարոզութեամբ խելամուտս առնել զնոսա բազմադիմի օգտից և արդեանց ուսման և դաստիարակութեան, վառելով ի սիրտս նոցա զխանդ ուսումնասիրութեան:

Եւ մեք՝ յամենայն ժամ աղօթս առնեմք առ Ամենաբարձրեալն Աստուած, զի նա ինքն օրհնեսցէ զառաջիկայ ձեռնարկս և զգործս մեր և Ձեր ազգօգուտս և օժանդակութեամբ ամենաբաւական շնորհաց Հոգւոյն Սրբոյ՝ կարողացուցէ զՁեզ և զամենայն զհաւատարիմ՝ պաշտօնեայս եկեղեցւոյ մերոյ սրբոյ՝ առ ի կարող լինիլ ամենայն սրբութեամբ և ար-

դիւնաւորութեամբ զպարտաւորութիւնս Զերկատարիւ և կալ մնալ պար-
զերես առաջի Աստուծոյ և լրութեան Ազգիս մերոյ սիրեցելոյ, սրոյ վասն
եմ միշտ՝

ամենաջերմեանդն աղօթարար

ի վերայ իսկականին ստորագրեալ է

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ:

Ի 28 Մարտի 1887 ամի Փրկչական

եւ ի թուականութեան մերում ՌՅԼԵ.

Ի Սուրբ Էջմիածին.

Թարգմանութիւն կանոնաց՝ ի լոյս ընծայելոց

ի 16 Փետրվարի 1884 ամի՝ վասն եկեղեցական

ծխական ուսումնարանաց Հայոց ի Կովկաս:

1. Հայոց լուսաւորչական եկեղեցական ուսումնարանք անուանին ա-
մենայն հանրակրթական, տարրական (սկզբնական) և երկրասեան սւ-
սումնարանական հաստատութիւնք, որք գտանին առ եկեղեցեօք և վանօ-
րէիւք Հայոց այսր դաւանութեան և պաշպանին կամ բացառապէս ի հա-
շիւ եկեղեցական և վանական գումարաց, կամ օժանդակութեամբ ծխա-
կան ժողովրդոց այնոցիկ:

2. Ի վերայ հիման 975 յօդ. ԺԱ. հատ. 1 Մ. օրինաց Հայ լուսաւոր-
չական թեմակալ առաջնորդաց տուեալ լինին իրաւունք կառավարելոյ զե-
կեղեցական ուսումնարանս, նշանակեալս ի նախորդ յօդուածի:

3. Եկեղեցական ուսումնարանք բացեալ լինին թողութեամբ Հո-
գեւոր իշխանութեան Հայոց լուսաւորչական դաւանութեան, որ պարտ է
զբացմանէ իւրաքանչիւր ուսումնարանի հաղորդել Հոգաբարձուի Կովկա-
սեան ուսումնարանական շրջանի, ցուցանելով զտեղին, ուր գտանի ու-
սումնարանն, զմիջոցս յականէ յանուանէ՝ որովք պաշպանել ունի զայն,
նաեւ զծրագիրս ուսման ըստ դաստանդութեան Ռուսաց լեզուի, Ռուսաց
պատմութեան և աշխարհագրութեան և զթիւ նշանակեալ վասն այսոցիկ
առարկայից շաբաթական դասուց: Նոյնպէս պարտաւորութիւն դնի ի վե-
րայ յիշեալ հոգեւոր իշխանութեան՝ հաղորդել Հոգաբարձուի զիականէ իւ-
րաքանչիւր ուսումնարանի, և զկարգմանէ և զարձակմանէ ուսուցչաց և
վարժուհեաց, նաեւ զկարեւոր տեղեկութիւնս՝ վասն վիճակագրական հա-
շուոց ի մասին լուսաւորութեան կողմանցս:

4. Յամենայն եկեղեցական ուսումնարանս դասատուութիւն Ռուսաց
լեզուի պարտաւորական է, իսկ յայնոսիկ ուսումնարանս, յորս աւանդին
ընդհանուր պատմութիւն և աշխարհագրութիւն, պարտին աւանդեալ լի-
նիլ պատմութիւն և աշխարհագրութիւն Ռուսաց ի Ռուս լեզու:

5. Ծաւալ դասատուութեան լեզուի Ռուսաց սահմանեալ լինի հա-
մաձայնութեամբ ընդ ուսումնարանական վարչութեան ի սահմանս դպրո-
ցական ծրագրի՝ հաստատելոյ ի նախկին Փոխարքայէ Կովկասու վասն զըպ-
րացաց Ռուսաց, որք գտանին ի միջի բնիկ ազգաբնակութեան և համապա-
տասխան տեղական պայմանաց և միջոցաց ուսումնարանաց: Պատմութիւնն
Ռուսաց և աշխարհագրութիւնն աւանդեալ լինին յայնոսիկ ուսումնարանս
ի դպրոցաց, յորս մուծեալ է դասատուութիւն ընդհանուր պատմութեան և
աշխարհագրութեան ի ծաւալի՝ սահմանելոյ վասն երկդասարան շինական
ուսումնարանաց նախարարութեան Ազգային լուսաւորութեան: Ի ժամ
դասաւանդութեան այսոցիկ առարկայից՝ պէտք են գործադրել միայն զայ-
նոսիկ ձեռնարկս (դասագիրք), որք արդէն գտեալ են զհաւանութիւն նա-
խարարութեան Ազգային լուսաւորութեան՝ կամ ի Հոգաբարձութենէ ու-
սումնարանական շրջանի Կովկասու:

6. Պարտաւորութիւն դնի ի վերայ Հոգեւոր իշխանութեան, որպէս
զի յեկեղեցական դպրոցս, որք ունին բանիլ ի վերայ հիման 975 յօդ. Ա.
Մ. ԺԱ հատ. օրինաց, մուծեալ լինիցի կարգ դասաւանդութեան՝ համա-
ձայն այսոցիկ կանոնաց:

7. Պարտաւորութիւն դնի ի վերայ Պետական ուսումնարանական
վարչութեան հսկել ի վերայ դասաւանդութեան ամենայն առարկայից յե-
կեղեցական ուսումնարանս՝ բաց ի կրօնագիտութենէ: Ընդ սմին Հոգաբար-
ձուի ուսումնարանական շրջանի իրաւունք են, ի դէպս գտանելոյ զս և
է յուսուցչաց կամ ի վարժուհեաց անհամապատասխան իւրում կոչման,
դիմել ի Հոգեւոր իշխանութիւնն յաղագս անյապաղ հեռացուցանելոյ զայն-
պիսին ի պաշտօնէ և ի տեղի նոցա զայլս կարգելոյ: Ի չկատարելն Հոգեւոր
իշխանութեան այսր պահանջի, Հոգաբարձուն յայտարարէ զայսմանէ նա-
խարարութեան Ազգային լուսաւորութեան, իսկ առանձնապէս՝ ի կարեւոր
դէպս յայտ առնէ Կառավարչապետին քաղաքական մասին Կովկասու, որ
ըստ իւր յատուկ նկատողութեան զպատշաճաւոր միջոցս ի ձեռս առնու
և զարարեալ տնօրէնութեանց իւրոց հասուցանէ ի տեղեկութիւն նախա-
րարի Ազգային լուսաւորութեան:

8. Եկեղեցական ուսումնարանք, որք ըստ դասընթացից իւրեանց ե-
լանեն արտաքոյ քան զսահմանս տարրական դպրոցաց, և ըստ կազմու-
թեան ունին առաւել քան զերկուս դասարանս կամ միմեանց յաջորդող
բաժանմունս, ենթադրին հսկողութեան Պետական ուսումնարանական վար-
չութեան ըստ օրինակի մասնաւոր ուսումնարանական հաստատութեանց:

9. Վիճակաւոր Առաջնորդն ունի իրաւունս, եթէ ցանկանայցէ՝ յան-
ձըն առնել զհսկողութիւն ի վերայ եկեղեցական ուսումնարանաց միում
ամենայնուսալի հոգեւոր պաշտօնէից իւրոյ վիճակի՝ տեսչական պաշտամամբ
համաձայն 973 յօդ. Ա. Մ. ԺԱ. հատ օրինաց:

10. Զկարգմանէ և զարձակմանէ թեմական Տեսչի Վիճակաւոր Առաջնորդն յիւրաքանչիւր նուազս հասուցանէ ի տեղեկութիւն Կառավարչապետի քաղաքական մասին Կովկասու և Հոգաբարձուի Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի:

11. Իրաւունք Կառավարչապետի քաղաքական մասին Կովկասու և Հոգաբարձուի Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի ըստ հսկողութեան ի վերայ ուսուցչաց և վարժուհեաց, որք ցուցեալ են յ7 յօդ. տարածանին և ի վերայ թեմական Տեսչաց:

12. Ուսումնարանք, որք ունին նպատակ պատրաստելոյ զպաշտօնեայս Հայ լուսուորչեան եկեղեցւոյս՝ այսինքն ձեմարանն Ս. Էջմիածնի և թեմական դպրոցք՝ ոչ ենթարկին ընդ հսկողութեամբ Պետական ուսումնարանական Վարչութեան և նման ըստ առաջնոյն ընդ տեսչութեամբ Նախարարի ներքին գործոց:

Հաւան գտեալ ընդ կանոնադրութիւն և ընդ ծրագիրն վասն ծխական երկսեռից միդասեան և երկդասեան ուսումնարանաց Հայոց՝ հաստատեմք:

Ի վերայ իրականին ստորագրեալ է

ՄԱԿԱՐ

ԿԱԹՈՒՂՈՒԿԱՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Կ Ա Ն Ո Ն Ք .

ԵՅԵՂԵՑԱԿԱՆ-ԾԽԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ ՀԱՅՈՑ .

Ա. ՀԱՆՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՔ

1. Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք Հայոց կարգեալ են առ եկեղեցւոր և վանօրէիւք ի տալ մանկանց երկուց սեռից քաղաքաց և գիւղօրէից զսկզբնական կրթութիւն և զուսումն կարեւորագոյն գիտելեաց:

2. Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք բացեալ լինին հրամանաւ Վեհափառ Հայրապետի Ազգիս և կառավարին ընդ ձեռն թեմակալ Առաջնորդաց առանձինն հրահանգաւ, սահմանելով ի նորին Վեհափառութենէ:

3. Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք բաժանին յերկուս կարգս՝ միդասեան և երկդասեան:

4. Ժամանակ ուսման աշակերտաց և աշակերտուհեաց սահմանի՝ վասն առաջնոյ կարգին՝ ոչ պակաս քան զերիս ամս, իսկ վասն երկրորդին՝ ամս հինգ:

5. Եկեղեցի, որ սղութեամբ արդեանցն անձեռնհաս լիցի պահել զառանձինն Ուսումնարան, ըստ կարգադրութեան Առաջնորդի՝ կարէ օժանդակել պահպանութեան այլում՝ Ուսումնարանի:

6. Միմեանց մերձաւոր գիւղօրայք, գումարելով ի մի զեկեղեցական և զժողովրդական գումարս իւրեանց, կարեն պահել զմի կենտրոնական Ուսումնարան, զորոյ զտեղին ընտրեսցէ Առաջնորդն:

7. Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք տղայոց և օրիորդաց պարտին լինել ամենայն ուրեք որիչք ի միմեանց՝ ըստ ամենայն պարագայից, թէպէտ և երկուքին ևս գտանիցին ի նմին գաւթի եկեղեցւոյ:

8. Ամենայն Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարան պարտի ունիլ զինիք ըստ որոշեալ ձեռոյ:

Բ. ՅԱՂԱԳՍ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՅ .

9. Առաջնորդք վիճակաց ի խնդրել ի Վեհափառ Հայրապետէն զիրաւունս բանալոյ զեկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանս՝ պարտին յայտնել նորին Սրբութեան թէ՛ յորում տեղւոջ և որպիսի ուսումնարան կամիցին բանալ և որով արդեամբ պահպանեսցի այն:

10. Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք պահպանին ըստ կարգադրութեան Առաջնորդաց՝ եկեղեցական արդեամբք, թոշակօք աշակերտաց և աշակերտուհեաց և կամաւոր նուիրանօք ժողովրդեան:

11. Առաջնորդք տան հրաման առնուլ զմասն ինչ յեկեղեցական արդեանց՝ սահմանելով զայն ըստ չափու արդեանց եկեղեցւոյն և ժողովուրդն օրինաւոր խոստմամբ յանձն առնուլ լրացուցանել զգումարն, որ պիտոյ իցէ ի պահպանութիւն Ուսումնարանին:

12. Առաջնորդք փոյթ կալցին, զի Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանք պահպանեսցին անխափան, իսկ եթէ դիպեսցին պատճառք արդելու ռիթք պահպանութեան միոյ իրիք յՈւսումնարանաց, նոքա՝ յետ զամենայն հնարս ի դործ դնելոյ առ ի զառաջն առնուլ փակմանն, փակին զայնպիսին և անյապաղ յայտնեն Վեհափառ Կաթողիկոսին, ցուցանելով զմանրամասն հանգամանս գործոցն:

13. Առաջնորդք առաջի առնեն զհոգաբարձուս ի հաստատութիւն Վեհափառ Կաթողիկոսի:

14. Առաջնորդք զկարգմանէ և զարձակմանէ ուսուցչաց և վարժուհեաց յայտնեն անյապաղ Վեհափառ Կաթողիկոսին:

15. Առաջնորդք զգաւառական ծխական ուսումնարանս կառավարեն ընդ ձեռն Յաջորդաց, իսկ ուր չիցեն յաջորդք՝ ընդ ձեռն գործակալ քահանայից:

Ծանօթութիւն: Գործակալ քահանայք վերաբերութեամբ ուսումնարանական գործոց՝ ունին զնոյն իրաւունս և պարտաւորութիւնս, որք յատկացեալ են Յաջորդաց:

16. Թեմակալ առաջնորդ-ը յաւարտ ուսումնական տարւոյ զամենայն տեղեկագիրս վերաբերեալս համընդ ուսումնարանաց վիճակին՝ մատուցանեն Վեհափառ Հայրապետին:

Գ. ՅԱՂԱԳՍ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԱՅ:

17. Իւրաքանչիւր Ուսումնարան ունի Հոգաբարձու, թիւ որոց ի քաղաքս որոշի ի Թեմակալ Առաջնորդաց՝ ըստ հանգամանաց տեղւոյն՝ իսկ ի գիւղօրայս թիւ Հոգաբարձուաց պարտի լինիլ երեք, յորոց մինն է տեղական քահանայն, ըստ որոշման Առաջնորդի, միւսն է երեսփոխան եկեղեցւոյն և երրորդն ընտրի ի հասարակութենէ գեղջն եռամեայ ժամանակաւ:

18. Յաւարտ ուսումնական տարւոյ՝ Հոգաբարձուք մատուցանեն Առաջնորդաց ընդ ձեռն յաջորդաց կամ գործակալաց զտարեկան հաշիւս մոից և ծախսոց, ևս և զընդարձակ գրաւոր տեղեկութիւնս զընթացից և զյառաջագիմութենէ Ուսումնարանին, զոր պատրաստելոց է Տեսուչն կամ Աւագ ուսուցիչն, յաւելլով առ այն զկարեւոր վիճակագրական տեղեկութիւնս ըստ սահմանեալ ձեռք, նաև զհանգամանս պաշտօնավարութեան ուսուցչաց և վարժուհեաց:

19. Ռոճիկ համընդ պաշտօնէից սահմանի ի Հոգաբարձուաց ըստ հանգամանաց տեղեացն և անձանց՝ հայելով ի գրամական կարողութիւն Ուսումնարանին:

20. Հոգաբարձութիւն Ուսումնարանին փոյթ ունի, զի ըստ չափու կարողութեան յՈւսումնարանի գտանիցին գրադարան և զանազան ուսումնական և դասական պիտոյք:

21. Հոգաբարձութիւնն ստանայ յԱռաջնորդէ զերկուս ժապաւինեալ մատենաս, յորոց ի միում ցուցակագրին ամենայն կահք և կարասիք Ուսումնարանին, ևս և գրեան և այլ ուսումնական պիտոյք, իսկ յերկրորդում նշանակին մուտք և ծախք Ուսումնարանին:

Գ. ՅԱՂԱԳՍ ՈՒՍՈՒՅՁԱՅ.

22 Տեսուչք, ուսուցիչք և վարժուհիք ընտրին ի Հոգաբարձութենէ և հաստատին յԱռաջնորդաց:

23. Ի պաշտօն ուսուցչութեան հրաւիրին անձինք, որք յաջողութեամբ աւարտեալ իցեն զընթացս ուսման ի Թեմական Դպրոցս Հայոց և յԱրքուշի միջնակարգ ուսումնարանս, իսկ վարժուհիք ընտրին յայնպիսեաց, որք վկայեալ իցեն բարի վարուք և մանկավարժական հմտութեամբ իւրեանց:

Ծանօթութիւն: Եթէ Առաջնորդ-ը հարկ համարիցին կարգել յուսուցչութիւն զանձինս, որք թէև չունին զպահանջեալն վկայագիր, բայց յայտ-

նիք են բազմամեայ փորձառութեամբ իւրեանց յասպարիզի մանկավարժութեան, պարտին յիւրաքանչիւրում նուագի առանձինն թոյլտուութիւն հայցել վասն այնպիսեացն ի Վեհափառ Կաթողիկոսէն:

24. Կառավարութիւն միոյ միոյ ուսումնարանի՝ ըստ ուսումնական մասին յանձնեալ լինի ի Հոգաբարձութենէ Տեսչի կամ աւագ ուսուցչի, որք և պատասխանատու են վասն կանոնաւոր և արդիւնաւէտ դասաւանդութեան, վասն բարեկարգութեան ուսումնարանաց և առհասարակ վասն ճիշտ կատարման ամենայն պարտաւորութեանց՝ վերաբերելոց տեսչութեան ուսումնարանաց:

25. Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն պահէ զցուցակ աշակերտաց կամ աշակերտուհեաց և հսկէ, զի ուսուցիչք և վարժուհիք ճշտիւ և անթերի կատարեսցեն զպաշտօնս իւրեանց:

26. Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն պարտի առաջի առնել Հոգաբարձութեան զկիսամեայ համառօտ տեղեկագիր ի Յունվար ամսեան և զտարեկան մանրամասն տեղեկագիր ի Յունիս ամսեան:

27. Ամենայն ուսուցիչ և վարժուհի պարտի նշանակել ի մատենի զանուանս բացակայ աշակերտաց և աշակերտուհեաց, ևս և զառարկայս ուսման իւրաքանչիւր աւուր:

28. Տեսչին կամ աւագ ուսուցչին պարտք են ի կիւրակէս և ի տօնական աւուրս խմբովին տանել զաշակերտս և զաշակերտուհիս ի ժամ Ս. Պատարագի յեկեղեցի, նախապէս բացատրելով նոցա զխորհուրդ տօնին:

Ծանօթութիւն: Ուսուցիչք և վարժուհիք միշտ պարտին ընդ մանկուոյն գնալ յեկեղեցի:

Ե. ՅԱՂԱԳՍ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՅ.

29. Թիւ աշակերտաց կամ աշակերտուհեաց յիւրաքանչիւրում բաժանման չպարտի լինիլ աւելի քան զվաթսուն, իսկ եթէ ըստ պիտոյից տեղւոյն հարկ լիցի միաւորել ի միում սենեկի զերկուս կամ նաև զերիս բաժանմունս, յայն դէպս իսկ՝ թիւ աշակերտաց կամ աշակերտուհեաց ոչ կարէ առաւելուլ քան զվերոյգրեալ թիւս:

30. Ի պահանջել հարկին մարթ է բանալ առ միում միում բաժանման մէն մի զուգընթաց բաժանմունն հանդերձ առանձինն ուսուցչօք կամ վարժուհեօք:

31. Յառաջին բաժանումն առաջնոյ դասարանի Եկեղեցական-Մխական Ուսումնարանաց ընկալեալ լինին մանկուհիք, որոց հասակ չիցէ պակաս քան զութ ամ և ոչ աւելի քան զտասն և ըստ այսմ համեմատութեան ի յաջորդ բաժանմունս:

32. Յանկացողք մտանել յուսումնարան մատուցանեն ընդ խնդրագրոց զվկայական ծննդեան:

33. Ժամանակ ընդունելութեան աշակերտաց և աշակերտուհեաց է երկիցս ի տարւոջ, այսինքն ի սկիզբն տարեկան ուսմանց և ի Յունվարի:

Մանուկները: Աշակերտը կամ աշակերտուհիք, որը մտանիցեն ի Յունվար ամսեանն, պարտին պատրաստ լինիլ տալ քննութիւն յընթացից առաջին կիսամեկի:

34. Աշակերտը և աշակերտուհիք ընդ ուսուցչաց և վարժուհեաց իւրեանց հաղորդին ս. Խորհրդոյ երկիցս ի տարւոջ՝ յաւուրս Ս. Մենդեան և Յարութեան Տեառն:

35. Իւրաքանչիւր աշակերտ կամ աշակերտուհի՝ բացի վկայեալ չբաւորաց՝ հատուցանէ զնշանակեալ ի Հոգաբարձութենէ գումար ինչ յաղագս ուսման և դասական պիտոյից:

2. ՅԱՂԱԳՄ ՈՒՍՄԱՆ.

36. Առարկայք ուսման Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանացն սահմանին առանձին ծրագրաւ:

37. Դասաւանդութիւն առարկայից լինի Հայ լեզուաւ, բացի Ռուսաց լեզուէ, ի Ռուսաց պատմութենէ և յաշխարհագրութենէ Ռուսաստանի, որը աւանդին Ռուս լեզուաւ:

38. Յաւարտ ընթացից ուսման աշակերտաց և աշակերտուհեաց լինի հարցաքննութիւն առաջի Հոգաբարձուաց և ծնողաց աշակերտելոցն:

39. Մանկունք՝ որք յառաջագոյն երեւեցին ի հարցաքննութիւնս, տեղափոխեցին ի յաջորդ բաժանմունս և աւարտողքն ընդունին զվկայական ուսման:

40. Աշակերտը և աշակերտուհիք, որք ոչ յառաջագոյնմեցեն, կարեն մնալ ամ մի ևս ի նմին բաժանման:

41. Յաւարտ հարցաքննութեան կազմի արձանագրութիւն ստորագրութեամբ Հոգաբարձուաց, ուսուցչաց և վարժուհեաց, յորում նշանակին արդիւնք հարցաքննութեան և անուանք աշակերտաց և աշակերտուհեաց, որք արժանաւոր իցեն փոխադրութեան կամ վկայագրոյ. ևս և անուանք աշակերտաց և աշակերտուհեաց մնացելոց ի նոյն բաժանմունս, կամ իսպառ արձակելոց յուսումնարանէն, և արձանագրութիւնն այն առաքի ի հաստատութիւն Առաջնորդի ի ձեռն յաջորդաց կամ գործակալ քահանայից, որ վաւերացուցեալ զայն՝ յետոյ դարձուցանէ ի գործադրութիւն և ի պահպանութիւն յուսումնարանին:

42. Տեառն կամ աւագ ուսուցիչն պատրաստէ վկայագիրս ստորագրութեամբ Հոգաբարձուաց և իւր ինքեան՝ և անցուցեալ զայնս յառանձին մատեան Ուսումնարանին, տայ ծնողաց մանկուղին կամ խնամակալաց նոցա, ընդունելով ի նոցանէ ստորագրութիւն ի մատենին:

43. Ժամանակ ամարային արձակուրդի որոշի ի քաղաքս ի 15էն Յունիսի ց25 Օգոստոսի, իսկ ի գիւղօրայս սահմանի ըստ տեղական հանգամանաց, այն է՝ ի Ժամանակի հնձոց, այգեկիթից ևլն. ըստ որոշման Հոգաբարձութեան, զոր միանգամ ընդ միշտ հաստատէ Առաջնորդն, իսկ ուր գոյ Յաջորդ՝ Յաջորդն:

44. Աշակերտը և աշակերտուհիք Եկեղեցական-Ծխական Ուսումնարանաց արձակին յաւուրս կիւրակէից և տօնից՝ նշանակելոց յառանձին ցուցակի:

ԹԻՒ ԴԱՍՈՒՑ ՅԵՕԹՆԵԿԻ.

ՅԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆՍ

ՏՂԱՅՈՑ

Դ Ա Ս Ա Ր Ա Ն Բ	Ա.				Գումար
	...	Բ.	Գ.	Դ.	
Բ Ա Ժ Ա Ն Մ Ո Ւ Ն Բ	...	Բ.	Գ.	Դ.	Դասուց
Առարկայք					
Կրօն	2	2	2	4	14
Հայոց լեզու	6	6	6	5	28
Ռուսաց լեզու	6(*)	6	6	5	22/6(*)
Թուաբանութիւն	4	5	5	3	20
Պատմութիւն Հայոց և Աշխարհագրութիւն Հայաստանի	»	»	»	3	6
Պատմութիւն Ռուսաց և Աշխարհագրութիւն Ռուսաստանի	»	»	»	3	6
Ընդհանուր Աշխարհագրութիւն	»	»	»	2	4
Բնական Պատմութիւն	»	»	»	2	4
Երգեցողութիւն	2	2	2	2	10
Վայելչագրութիւն	2	3	3	1	10
Գծագրութիւն	2	2	2	»	6
Գումար	18/6(*)	26	26	30	130/6(*)

Մանուկները. (*) 6 կէս ժամք յերկրորդում կիսամեկի:

ԹԻԻ ԴԱՍՈՒՅՑ ՅԵՕԹՆԵԿԻ

ՅԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆՍ

ՕՐԻՈՐԴԱՑ

Դ Ա Ս Ո Ւ Յ Ց	Ա.			Բ.			Գումար
	...	...	...	...	...	...	
Բ Ա Ժ Ա Ն Մ Ո Ւ Ն Բ	...	...	...	...	...	...	Գումար
Առաքելայք՝							
Կրօն	2	2	2	3	4		13
Հայոց լեզու	6	6	6	5	5		28
Ռուսաց լեզու	6(*)	6	6	5	5		22/6(*)
Թուրքանութիւն	4	4	4	3	2		17
Պատմութիւն Հայոց և աշխարհագրութիւն Հայաստանի	»	»	»	3	3		6
Պատմութիւն Ռուսաց և Աշխարհագրութիւն Ռուսաստանի	»	»	»	3	3		6
Ընդհանուր Աշխարհագրութիւն	»	»	»	2	2		4
Բնական պատմութիւն	»	»	»	2	2		4
Նրբեցողութիւն	2	2	2	»	»		6
Վայելչագրութիւն	1	2	2	1	1		7
Գծագրութիւն	1	2	2	»	»		5
Ձեռագործ	2	2	2	3	3		12
Գումար	18/6(*)	26	26	30	30		130/6 (*)

Հրահանգ եւ ծրագիր ուսման Կրօնագիտութեան վաստն Եկեղեցական-Միական միջառնան եւ երկրասեան ուսումնարանաց Հայոց:

Կարեւորագոյն քան զամենայն ուսմունս աւանդելիս յԵկեղեցական Միական Ուսումնարանս պարտի լինիլ ուսումն կրօնի՝ ըստ դաւանութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, իբրեւ ուսումն այնպիսի, որով անդամք եկեղեցւոյ ի տղայ տիոց անտի դաստիարակին ի քրիստոնէական բարեպաշտութեան, այսինքն է՝ յուսմունս գերագոյն հաւատալեաց և յուսմունս պարտուց մարդկան առ Աստուած, առ ընկերս և առ անձինս իւրեանց,

Ուսումն կրօնի առ հասարակ բաժանի ի քանի ինչ մասունս, յորոց կարեւորքն են՝ Աղօթք, Պատմութիւն Ս. Գրոց, Քրիստոնէական վարդապետութիւն, ծանօթութիւն զԺիսից և զարարողութեանց եկեղեցւոյ, Պատմութիւն քրիստոնէական եկեղեցւոյ: Այսոքիկ ամենեքեան աւանդին յայլ և այլ չափս և ուսմունս և յայլ և այլ եղանակս յուրոյն ուսումնարանս՝ ըստ դասակարգութեանցն. ըստ այսմ՝ և ի ծխական եկեղեցական ուսումնարանս. այլ զի անհնարին է և անպատեհ առ տեղեալս ճառել զայնցանէ ամենեցուն՝ յիշեսցուք համառօտակի զքանի ինչ պայմանս կարեւորս վասն արդիւնաւորութեան կրօնական ուսմանցն:

Նախ՝ յուսուցման աղօթից փոյթ ունիցի ուսուցիչն այնպէս տպաւորել ի սիրտս մանկանց զաղօթս բարեպաշտութեան, զի նոքա ոչ միայն կրկնեսցեն զբառս սերտ ի բերան ուսեալս, այլ գիտակցութեամբ և բոլորով սրտիւ ուղղեսցեն զմիտս առ Աստուած և զաղօթսն կարգասցեն երկիւղածութեամբ իմն և պարկեշտութեամբ և խոնարհութեամբ: Առ ի տրամադրելոյ յայս զմանկունս՝ ոչինչ են պիտոյ հարկադրանք և հրամանք, այլ զի ուսուցիչն յառաջ քան զամենայն ջերմեռանդն բանիւր և համազական քաղցրութեամբ զարթուցէ ի սիրտս մանկանց սէր անկեղծ՝ առ Հայրն երկնաւոր, Արարիչն և Նախախնամողն, որում փառս տամք և գոհութիւն վասն անհուն բարեացն և մարդասիրութեան և առ որ զիմեմք խնդրաւածութեամբ յամենայն գործս մեր: Առ այս յոյժ օգտակար է, յորժամ ուսուցիչն ինքնին ի սկզբան անդ դասատուութեան աղօթս արասցէ սրտառուչ բանիւր և անկեղծութեամբ առաջի մանկանց և լուռ մասնակցութեամբ նոցա՝ զոր օրինակ՝ վասն հիւանդ ընկերի ուրուք առողջութեան, վասն միսիթարութեան ի Հոգւոյն սրբոյ վշտացելոյ ուրումն բարեկամի, վասն անփորձութեամբ անցուցանելոյ զգիշերն և վերստին արժանանալոյ ի տեսութիւն իրերաց, վասն առողջութեան և յաջողութեան կենաց ծնողացն, բարերարաց, խնամակալաց ևւն: Եւն: Այսօրինակ Նախակրթանք յաղօթս՝ պատրաստեսցեն զմանկունս յայն, զի յառաջնոց իսկ աւուրց ուսմանն հա-

Մանօրինակն (*) 6 կէս ժամ յերկրորդում կիսամեկի:

յեսցին նորա յաղօթս, որպէս ի յաւելուած և ի բղխուած սրտից իւրեանց և յապագայս յառնելն զեկեղեցական աղօթս՝ կրկնեցեն զիմաստս նոցին իբրև յանձանց ինչ ինչ ասացեալս, և արասցեն ի նոսա ըստ գիպաց և ըստ պատշաճից, յաւելուածս և անձնական խնդրուածս:

Յետ այսր նախապատրաստութեան՝ կրօնուսոյցն ուսուցէ զհակիրճ մաղթանս և զաղօթս, ապա զընդարձակսն, քաղելով զայն ի ժամագրոց եկեղեցւոյս Հայոց: Ամենայն մաղթանք և աղօթք բացատրեցին նախ յաշխարհիկ լեզու և յորժամ՝ կատարելապէս ըմբռնեալ իցէ մանկանց զիմաստս նոցին՝ պահանջեցի և բերանացի սերտումն ի գրոց լեզու:

Յուսուցման Սրբազան Պատմութեան Հնոյ և նորոյ կտակարանաց մեծապէս օգտակար է, եթէ ուսուցիչն յետ պատմելոյ զգասն՝ ընթերցցի և բացատրեցէ աշակերտաց հատուածս ի Ս. Գրոց, վերաբերեալս նիւթոյ դասին: Կարևոր է նմանապէս խելամուտ առնել զմանկունս բարոյական և կրթական իմաստից պատմութեանն, տալով նոցա զգալ զազգեցութիւն աստուածային ուսմանց ի հոգիս իւրեանց, զի մի լինիցի դաս կրօնագիտութեան լոկ մեքենայական կրկնութիւն սերտեալ բառից: Զնոյն՝ և ի դասս քրիստոնէական վարդապետութեան և ի բացատրութիւնս եկեղեցական տօնից:

Ի զարգացումն կրօնական կենաց մանկանց՝ հարկ անհրաժեշտ է, զի նորա: մանաւանդ ի կիւրակէս և ի հանդիսաւոր աւուրս յաճախեցեն յեկեղեցի՝ մասնակցելով ըստ կարողութեանցն յերգեցողութեան և սպասաւորելով: Մեծ լիցի յոյժ օգուտն, եթէ ուսուցիչն կրօնի ինքնին ածիցէ զաշակերտս իւր յեկեղեցի, առաջնորդ կալով նոցա և աստ իբրև օրինակ կենդանի: Չէ ինչ տարազէս յիշել աստէն անցողաբար զի ի տիս մանկութեան, յորժամ առաւել զգայուն են սիրտքն՝ հակամէտ են մանկունք ընդունել օրինակ անձանց զամենայն, զոր տեսանեն ի վարս՝ մանաւանդ առաջնորդաց իւրեանց և դաստիարակաց: սմին իրի պարտ է ուսուցչին կրօնագիտութեան կշռել զանձն իւր և պատրաստել օրինակ կենդանի վասն մանկանց յամենայն ինչ, յորս կամի առաջնորդել, ունելով օրինակ զմեծագոյն Վարդապետն աստուածային ուսմանց, որ նախ առնէր միշտ և ապա ուսուցանէր: Ոչ կարէ ուսուցիչ որ պատուաստել ի սիրտս և ի հոգիս աշակերտելոցն՝ զորս ոչ կրէ ի սրտի իւրում և ի հոգւով, և ոչ ուղղել ի վարս առաքինականս, եթէ ինքնին չունիցի զայնպիսի ուղղութիւն ի վարս իւրում: Այս առաջին պահանջք են յուսուցչէն, զորովք եթէ զանց առնիցէ՝ ոչ կարէ տպաւորել ի սիրտս մանկանց զուսմունս քրիստոնէական հաւատոյ, իբրև զպէտս հոգւոր կենաց և պատրաստել զայնս աղբիւր առաքինական վարուց և անկեղծ բարեպաշտութեան:

Ա. Գ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ.

Ա. ՏԱՐԻ.

Նախապատրաստութիւն աղօթից.—Տէրունական աղօթք. «Առաջնորդեա մեզ Տէր, Աստուած մեր» . «Անկեալ առաջի քո» . «Տէր մի դարձուցաներ զերեսս քո՝ յինէն» . «Պահպանեա զմեզ, Քրիստոս Աստուած» . «Զառաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս» . «Տէր Աստուած մեր, Գուպահեա զմեզ ի գիշերիս յայսմիկ» :

Մանր պատմութիւնք բարոյակրթականք՝ քաղեալք ի Ս. Գրոց և յայլուստ՝ ըստ չափու հասկացողութեան մանկանց և ըստ հանգամանաց առօրեայ կենացն, բերանացի աւանդամբ յաշխարհիկ լեզու:

Բ. ՏԱՐԻ.

«Գոհանամք զՔէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր» . «Լուր ձայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր» . «Աչք ամենեցուն ի Քեզ, Տէր, յուսան» . «Փառք Քեզ, Տէր, փառք Քեզ, թագաւոր փառաց» . «Յիշեա, Տէր, զպաշտօնեայս Քո, զծնողն մեր» . «Խաչ Քո եղիցի մեզ ապաւէն» :

Համառօտ պատմութիւնք նորոյ Կտակարանի, որք բացատրեն զխորհուրդս տօնից Ծննդեան, Զրօրհնէից, Ընծայման ի տաճարն, Յարութեան, Համբարձման, Հոգեգալստեան, Աւետման Աստուածածնայ. ծանօթութիւն զտօնից Խաչվերացի և Գիւտոյ խաչին:

Գ. ՏԱՐԻ:

«Քեզ երկիրպագանելով, Տէր Աստուած մեր» . «Հայր գթած բարեխնամող» . «Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա՛ զանձինս մեր» . «Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր» . «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ» . Հանգանակն հաւատոյ:

Նարունակութիւն բացատրութեան եկեղեցական նշանաւոր տօնից, որպիսիք են՝ Վարդափառին, Լուսաւորչին, Թագէոսի և Բարգուղիմէոսի առաքելոցն, սրբոց թարգմանչացն, Մեծին Ներսիսի, սրբոց Վարդանանցն և Ատուկմեանց, Հռիփսիմեանցն, Էջմիածնի, Երևմանն Խաչին, Վարդայ Խաչին, և այլոցն:

Խորհուրդք մասանց շինուածոյ եկեղեցւոյ և բացատրութիւն գլխաւոր քարոզաց և աղօթից Ս. Պատարագի:

Բ. Դ Ե Մ Ն Ո Ս Զ Պ Ր Ն.

Դ. Տ Ա Ր Ի.

Սրբազան պատմութիւն հնոյ Կտակարանի:

Քրիստոնէական Վարդապետութիւն, — Մեկնութիւն Տէրունական աղօթիցն: մեկնութիւն Հանգանակին հաւատոյ և բացատրութիւն եօթն Խորհրդոց եկեղեցւոյ՝ ըստ դաւանութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ:

Ե. Տ Ա Ր Ի.

Սրբազան պատմութիւն նորոյ Կտակարանի: Շարունակութիւն Քրիստոնէական Վարդապետութեան. — Մեկնութիւն Տառնաբանեայ պատգամաց՝ յորս բացատրին յարաբերութիւնք մարդոյ ընդ Աստուծոյ և ընդ ընկերին: Կարգ Աստուածպաշտութեան ըստ կանոնաց եկեղեցւոյ Հայոց:

Հրահանգ եւ ծրագիր ուսման Հայ լեզուի վասն Եկեղեցական—Մխական միդասեան եւ երկդասեան ուսումնարանաց Հայոց:

Սկիզբն ուսման մայրենի լեզուի յառաջնում ամի լինի բերանացի վարժութեամբք, որոց նպատակ է նախապատրաստել զնորեկ մանկունս ի համակարգեալ ուսումն գրագիտութեան: Վարժութիւնքդ այդոքիկ լինին դիւրընտել զրուցատրութեամբք ուսուցչին ընդ մանկունս: Նիւթք զընդատրութեանցն կարեն լինիլ այլ և այլ առարկայք զննելիք, առակք, մանրալէսք, առածք և նմանք սոցին, որք ամենայնիւ դիւրահասք լիցին մանկանց՝ ըստ լեզուին և ըստ բովանդակութեան: Փոյթ լիցի ուսուցչին, զի ի վարժութիւնս՝ աշակերտ ոք՝ յորժամ խօսիցի, կամ պատմիցէ և կամ նկարագրիցէ զառարկայ ինչ՝ արտասանութիւն նորա լիցի պարզ և լիահնչիւն, ձեւ արտայայտութեանն՝ կանոնաւոր, իմաստքն՝ մեկինք և գիտակցականք և նկարագրութիւն զննելի առարկային՝ կատարեալ՝ ըստ չափու կարողութեանն, Բերանացի նախակրթանքն այսոքիկ՝ յոյժ կարեւորք վասն արդիւնաւէտ ընթացից ուսուցման լեզուի, կարեն տեւել ի սկզբան անդ տարւոյն եօթնակս երկուս կամ երիս:

Յետ այսորիկ՝ ուսուցիչն մատիցէ յուսուցումն գրագիտութեան հնչական եղանակաւ, ծանօթս տալով մանկանց նախ՝ զէութենէ մարդկային խօսից հատուածով իրիք ի նիւթոց անտի անցեալ զրուցատրութեանց. ապա վերջոյն՝ զհատուածն զայն ի նախադասութիւնս, և զնախադասութիւնսն վերլուծեսցէ ի բառս, զորս՝ ապա ի վանկս, և զայսոսիկ՝ ի տառս: Յորժամ

աշակերտք այսու բնական և դիւրիմանալի եղանակաւ գիտացեն զնշանակութիւն տառիցն ի խօսս և զկիրառութիւն նոցին, ապա պարտ է անդրադարձաբար Բազմաբանութեամբ զուգապատշաճ տառից կազմել զվանկս, զբառս և զնախադասութիւնս, ձեւակերպելով միանգամայն ի գիր զամենայն, զոր ուսցին մանկունք: Յոյժ օգտակար լիցի, եթէ աշակերտք, որչափ ինչ հնար իցէ, ինքնին կատարեսցեն զվերտողեալ կրթութիւնսն, իսկ ուսուցիչն առաջնորդեսցէ միայն նոցա, և ի տկարանալ և եթ նոցին՝ ցուցցէ զգիւրին և զկարգաւոր եղանակն:

Ձկնի նախապատրաստութեանցս պարտ է տալ ապա ի ձեռս աշակերտաց զյարմարաւոր դասագիրս ընթերցանութեան:

Ի ժամ ընթերցանութեան հարկ անհրաժեշտ է ուսուցչին ուշադիր լինիլ, զի աշակերտք ընթերցցին մոռառութեամբ, ճշգրիտ և պարզ առգանութեամբ և անսայթաք վերծանութեամբ: Առ այս կարեւոր է, զի ուսուցիչն ինքնին յառաջագոյն միանգամ և երկիցս ընթերցցի զգասն ի լուր աշակերտաց, ապա տացէ նոցա կրկնել զնոյն ի ներկայութեան իւրում, ուղղելով զթերութիւնսն և հոսկ յետոյ՝ տացէ զայն դաս ի սերտումն ըստ աւանդեալ կարգին: Ընդ սմին փոյթ կալցի ուսուցիչն՝ տալ յընթերցումն աշակերտաց միշտ գրուածս դիւրահաս և համապատասխանս չափու զարգացման նոցա՝ ըստ լեզուին և ըստ իմաստիցն: Սոյնպէս միտ դիցէ, զի վերծանութիւն աշակերտաց լիցի բնական ձայնիւ և պատշաճաւոր տրոհութեամբք բանից, որպէս խօսին մարդիկ ի հասարակի ընդ միմեանս, քանզի ոչ այլ ինչ է գիրն, եթէ ոչ պատկեր մարդկային խօսից: Մեծապէս վնասակար է, յորժամ թոյլատրենն մանկանց ընթեռնուլ եղանակաւոր իմն կերպիւ, իբրեւ թէ՛ յեկեղեցւոյ՝ և անտեղի ձայնարկութեամբք:

Եւ զուղղագրութենէ լեզուին պարտի հոգ տանել ուսուցիչն: Ոչ եթէ յետաձգել պիտոյ իցէ զկրթութիւն ի կանոնս ուղղագրութեան ցուսումն քերականութեան, յորժամ մանրամասնօրէն և համակարգութեամբ աւանդելի են կանոնքն այնոքիկ, այլ անգստին իսկզբանէ գրավարժութեանն՝ հարկ է կրթել զմանկունս նաեւ յուղղագրութեան: Առ այս բազումս նըպատէ հնչական եղանակ դասաւանդութեանն, քանզի անդէն իսկ ի վերլուծելն և ի բաղադրելն զբառս, յորժամ զուտ հնչումն և եթ տառին լսի՝ առանց աւելորդ ձայնից, լսելիք ուսանելեաց ընտելանան ճշգրիտ արտասանութեան, ապա ուրեմն և ձեւակերպութեան մեն մի գրոյ: Հոսկ ուրեմն ի վարժութիւն ուղղագրական կանոնաց պիտեսցի և յաճախակի արտագրութիւն ընտրեալ և նշանակեալ հատուածոց՝ ճշտիւ և մոտադրութեամբ, և ապա գրութիւն ի լրոյ պարզ թելագրութեամբ ուսուցչին, և միւս ևս կազմելն խմբից ուղղագրելի բառից: Այս ամենայն գործնական վարժութիւնք դիւրաւ տպաւորեն ի յիշողութեան մանկանց զգլխաւորս յուղղագրական կանոնաց, չեւ ևս միեալ ի տեսութիւնս քերականականս,

թիւնս և յայլ տեսակս հանապազօրեայ գրադրութեանց: Չափածոյ բանաստեղծութիւնք յաշխարհիկ լեզու և ի գրոցն:

Ե. Տ Ա Ր Ի:

Ընթերցանութիւն և գրաւոր աշխատութիւն ըստ նախընթացին, յաւելլելով յաւելտ զլրացուցիչ կրթութիւնս՝ առ ի քաջավարժս առնելոյ զմանկունս ի կատարեալ ընթերցանութեան և ի գրութեան: Թարգմանութիւն գիւրին բանից յաշխարհաբառէ ի գրաբառն: Ստուգաբանական մասն քերականութեան գրոց լեզուի և լրացումն թերութեանց քերականութեան աշխարհաբառին՝ բաղդատութեամբ օրինաց փոփոխման երկոցունցն՝ ըստ չափու հասկացողութեան աշակերտելոց: Վերլուծութիւն նախադասութեանց ի գրոց լեզու: Ընտիր բանաստեղծութիւնք ի բերան:

Ծրագիր ուսման Ռուսաց լեզուի յեկեղեցական ծխական միդասեան եւ երկդասեան ուսումնարանս Հայոց:

Ա. Դ Խ Կ Ը Թ Զ:

Ա. Տ Ա Ր Ի:

Ուսումն Ռուս լեզուի սկսանի յերկրորդ կիսամեկէ առաջնոյ տարւոյն, նուիրելով այնմ կէս ժամ յաւուրն: Կէտ նպատակի դասատուութեան պարտի լինիլ ծանօթս առնել զմանկունս խօսուն բարբառոյ Ռուսաց, քաջ միտ եղեալ զի հատուածքն այնորիկ բովանդակութեամբ իւրեանց ըստ կարի պատշաճ իցեն նիւթոյն՝ զոր կանխաւ ուսեալ է մանկանց ի մայրենի բարբառ իւրեանց:

Բ. Տ Ա Ր Ի:

Զկնի բաւականապէս ընտելացուցանելոյ զլսելիս մանկանց յըմբռնումն անսովոր ձայնից և կապակցութեանց նոցին, մարթ է սկիզբն առնել յաշխարհութեամբ ուսուցանելոյ աշակերտաց զգրագիտութիւն՝ այն է զընթերցանութիւն և զգրութիւն Ռուս լեզուի: Ի նկատ առեալ զի նախ հանապազօրեայ կիսաժամ զբաղմունք յընթացս երկրորդ կիսամեկի առաջնոյ տարւոյն չկարեն հաստատուն ինչ արդիւնս տալ ի կրթութեան խօսուն բարբառոյ Ռուսաց, և երկրորդ՝ զի ուսումն երկուց տարբեր լեզուաց ի միում ժամանակի անյարմար իմն է յայնպիսում շրջանի յորում պահանջի ի մանկանց լարել զամենայն մոտաւոր զօրութիւնս իւրեանց, որպիսի ինչ համարելի է շրջանն յորում զկնի մեքենական ընթերցանութեան մայրենի բար-

բառոյ՝ ուսելոյ յընթացս առաջնոյ ամի, անցանն յանայթաք և յիմաստալից վերծանութիւն, վասն այսորիկ օգտակարագոյն լիցի յառաջնում կիսամեկի չսկսել տակաւին զուսումն Ռուս գրագիտութեան, այլ շարունակել զվերոյգրեալ բերանացի կրթութիւնս և միայն յերկրորդ կիսամեկէ երկրորդ տարւոյ սկիզբն առնել հիմնաւորապէս ուսուցանելոյ զգրագիտութիւն Ռուս լեզուի, նշանակելով վասն զբաղմանցս ժամ մի յաւուրն՝ ողջոյն տարւոյ:

Յերկրորդ կիսամեկէ սկսանի և տեւէ ցվախճան տարւոյն ուսումն գրագիտութեան՝ այն է ընթերցանութիւն և գրութիւն, զնիւթ զբաղմանցս հիմնելով ի վերայ հատուածոց, որոց աշակերտեալքն հմտացեալ են բանաւոր կրթութեամբք յընթացս երկուց նախորդ կիսամեկաց: Միանգամայն պարտ է խորշիլ ի սովորական ընթերցմանէ հեզենայիւք, վասն զի մանկունք քաջ ուրեմն ընտելացեալ են ողջ ածել զսիւղղորայս ի մայրենի լեզուի իւրեանց. դարձեալ հարկ ի վերայ է ուսուցչին ի դասատուութեան Ռուս գրութեան օգտիլ ի ծանօթութենէ տարբրաց գրոց մայրենի բարբառոյն:

Որ ինչ հայի յեղանակ դասատուութեան Ռուս լեզուի, ուսուցչին չպարտի ընթերցանութեամբ և եթ հատուածոցն շատանալ, այլ փափագելի է՝ զի ազգի ազգի հրահանգօք կրթեսցէ զմանկունս և տացէ սեպհականել զամենայն նիւթն, այն է ի բերան ուսանիլ կանոնաւոր արտաբերութեամբ և իմաստալից ընթերցմամբ, հասու լինիլ բովանդակ իմաստից ընթերցուածոցն, պատմել զնոյն՝ որչափ հնար իցէ՝ Ռուսերէն, և ընդարձակագոյն ևս Հայերէն՝ յորժամ հարկն պահանջիցէ, գրել անսխալ զուսեալն՝ ծանօթանալով կանոնաց ուղիղ գրութեան և գործածութեան կէտից՝ ըստ չափու նիւթոցն ուսելոց:

Գ. Տ Ա Ր Ի:

Ննթագրելով՝ զի ի վերջ կոյս երկրորդ ամի մանկունք բաւականապէս ուսեալ են զգրագիտութիւն՝ թէ և ի վերայ չափաւոր հատուածոց՝ թէ՛ ըստ բովանդակութեանն և թէ՛ ըստ ընդարձակութեան նիւթոցն, ի սկիզբն երրորդ տարւոյ պարտ է զբաղիլ յուսումն ընդարձակագոյն հատուածոց արձակ և չափածոյ բանից, նովին կարգաւ՝ որպէս ցուցաւ ի վերոյ: Ի վերջ կոյս տարւոյն ի հատուածոց՝ ընթերցելոց պարտ է հանել կանոնս քերական և մանաւանդ ուղղագրականս: Յայս վայր աշակերտեալք պարտին գիտել զլեզու Ռուսաց այնչափ՝ որչափ ինչ մատակարարեալ են նոցա հատուածքն՝ ընթերցեալք յընթացս տարւոյն, այլ և հեշտութեամբ ընթերուուլ զյօդուածս գիւրմբռնելիս, զորս չեւ ևս իցէ ընթերցեալ նոցա:

Բ. ԱՇԽԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ.

(յերկրորդ դասարանի).

Ծանօթութիւն երկրին Ռուսաց ի վերայ քարտիզի սահմանք, ծովք, լիճք, գետք: Ընդհանուր ձև մակերևութի երկրին, լերինք: Բաժանումն Ռուսաստանի յեւրոպական և յԱսիական մասունս, ևս և ի նահանգս և ի գաւառս (առանց անուանելոյ զայնս): Կովկաս: Մայրաքաղաքը Ռուսիոյ և նշանաւոր քաղաքը նորին: Երկաթուղիք Ռուսաց: Տարածութիւն Ռուսիոյ, թիւ բնակչաց և ցեղք նոցին:

Աւուրք եկեղեցական եւ կայսերական տօնից, յորս պարտին աշակերտուհիք եւ աշակերտք դպրոցաց Հայոց ազատս լինիլ ի պարապմանց դասուց եւ յաճախել յեկեղեցիս:

ՏՕՆՔ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ

Ա, 5, 6, 7, և 13 Յունվարի տօնք Ծննդեան, Յայտնութեան և Անուանակոչութեան Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի:

Բ. Փետրվարի 14 Տօն Քառասնօրեայ Գալստեան Տեառն ի Տաճարն:

Գ. Տօն Սրբոց Վարդանանց զօրավարացն Հայոց:

Դ. Ապրիլի 7. տօն Աւետեաց Ս. Աստուածածնի:

Ե. Տօն մօին ի վիրապն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին:

Զ. Տօն ելիցն ի վիրապէ Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի:

Է. Տօն գիւտի նշխարաց Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի:

Ը. Տօն սրբոց Թարգմանչացն Սահակայ և Մեսրոպայ Հայրապետացն:

Թ. Տօն սրբազան Առաքելոյն Թադէոսի և Սրբուհւոյ Սանդիսոյ կուսին:

Ժ. Տօն սրբոց նախկին Լուսաւորչացն Հայաստանի Սրբազան Առաքելոցն Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի:

ԺԱ. Սեպտ. 8. տօն Ծննդեան Ս. Աստուածածնի ի յԱննայէ:

ԺԲ. Նոյեմբ. 21. տօն Ընծայման Ս. Աստուածածնի ի տաճարն:

ԺԳ. Տօն Յղութեան Ս. Աստուածածնի ի յԱննայէ:

Տօն անուանակոչութեան Վեհափառ Հայրապետի ամենայն Հայոց Տ. Տ. ՄԱԿԱՐԱՅ, որ կատարի ի տօնի Սրբոց Հարցն եգիպտացւոց Պօղոս Մակարայ եւլն:

ԺԵ. Նոյեմբ. 10. Տօն տարեգարձի օծման Վեհափառ Հայրապետի ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մակարայ:

ՏՕՆՔ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՔ.

Ա. Փետրվարի 26. Ծնունդ Ն. Կ. Մ. Աղէքսանդր Աղէքսանդրովչի,

Բ. Մարտի 2. գահակալութիւն Ն. Կ. Մ. Աղէքսանդր Աղէքսանդրովչի:

Գ. Մայիսի 6. Ծնունդ Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Կայսեր Նիկոլայ Աղէքսանդրովչի:

Դ. Մայիս 15. Թագադրութիւն Նոյին Կ. Մեծութեանց Օգոստ. Կայսեր Աղէքսանդր Գ. Աղէքսանդրովչի և Կայսերուհւոյ Մարիայ Ֆեօդորովնայի:

Ե. Յուլիս 22. Անուանակոչութիւն Օգոստափառ Կայսեր Աղէքսանդր Աղէքսանդրովչի:

Է. Նոյեմբ. 14. Ծնունդ Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆեօդորովնայի:

Ը. Դեկտ. 6. Անուանակոչութիւն Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Կայսեր Նիկոլայ Աղէքսանդրովչի:

Ծայրադոյն Պատրիարք Կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց ի յայտարարութեանց թեմակալ Առաջնորդին Հայոց Վրաստանի և Իմերէթի ուրք ի 17 և ի 21 Փետրվարի 1887 ամի ընդ համարօք 66 և 82 տեղեկացեալ, զի վերատեսուչք և տեսուչք արքեւանի Ժողովրդական ուսումնարանաց պահանջեն ի հոգաբարձուաց և յուսուցչաց եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց զվիճակագրական տեղեկութիւնս, բարեհաճեցաւ պատուիրել Սինօգիս՝ խնդրել ի Հոգաբարձուէն Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի՝ հրամայել ստորագրեալ Ինքեան տեսչաց և վերատեսչաց Ժողովրդական արքունի ուսումնարանաց իւրոց՝ չառնել զայդպիսի պահանջմունս ի վարչութեանց եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց, զորս պարտ է տալ Սինօգոս համաձայն Յրդ. յօդ. Բարձրագոյն հաստատեալ կանոնադրութեան վասն եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց ի 16 Փետրվարի 1884 ամի միայն Հոգաբարձուին ուսումնարանական շրջանի:

Սինօգոս կատարելով զհրաման Վեհափառ Հայրապետի Ազգիս գրութեամբ ի 27 Փետրվարի տարւոյս ընդ համարաւ 468՝ խնդրեաց ի Հոգաբարձուէն Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի հրամայել նոցա չառնել զայդպիսի պահանջմունս. ի հետեւումն որոյ՝ Սինօգոս ի 12 Մարտի այսր ամի

ընդ համարաւ 1554՝ ստացաւ գրութիւն ի Հոգաբարձունքն յորմէ երեւի զի նա Պ. Հոգաբարձունքն պատուիրեալ է վերատեսչաց և տեսչաց արքունի ուսումնարանաց՝ չառնել զվիճակագրական պահանջմունս ի հոգաբարձուաց և յուսուցչաց եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց:

Ձայսմանէ Սինօգա ծանուցանէ թեմակալ Առաջնորդացդ Ռուսաստանեայց ի գիտութիւն և ի կարեւորն տնօրէնութիւն:

յՁ Հոկտեմբերի 1886 ամի:

Ի ցուցակաց դասագրոց, զորս ըստ հրամանի Նորին Վեհափառութեան պահանջեալ և ստացեալ է Սինօգա ի վիճակաւոր Առաջնորդաց՝ հաւանութեամբ Նորին Սրբութեան խմբագրեցաւ ցուցակ դասագրոց վասն գործագրութեան յեկեղեցական-ծխական միութեան և երկդասեան երկսեռից ուսումնարանս Հայոց, զորոյ մի մի օրինակն ըստ հրամանի Նորին Վեհափառութեան առաքելով առ իւրաքանչիւր Առաջնորդաց՝ պատուիրէ Սինօգա զայսուսիկ դասագրեանս միայն առնուլ ի գործագրութիւն յամենայն եկեղեցական-ծխական ուսումնարանս Հայոց՝ գտանեցեալս ի վիճակս Զեր, և եթէ անհրաժեշտ համարեսցի յաւելուլ ի սմին ցուցակի զոր և իցէ դասագիր, նախապէս խնդրել զբարեհաճութիւն կամաց Նորին Վեհափառութեան, մատուցանելով ի բարեհայեցողութիւն Նորին զմի օրինակ յիշեալ դասագրոյն:

Ի 13 Յունիսի 1887 ամի:

ՅՈՒՅԱԿ

Դասագրոց գործադրելեաց յեկեղեցական-ծխական եւ երկդասեան երկսեռից ուսումնարանս Հայոց:

Առարկայք ուսման.	Անուն հեղինակի և դասագրոյ.	Բաժանմունք՝ յորս գործադրելոց են դասագրեանքն.
Կրօն	Ժամագիրք	յամենայն բաժանմունքն.
»	Դասաւարտ աղօթից. Տ. Յակովեանի	յԱռաջին երկրորդ և երրորդ.
»	Աղօթատետր Գիւտ քհն. Աղանեանի	յԱռաջին, երկրորդ և երրորդ.
»	Սկզբունք քրիստոնէական հաւատոյ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ.	

Ստեփաննոս ա. քհն. տէր Ստեփաննոսեանի	յԱռաջին երկրորդ և երրորդ.
» Սրբազան պատմութիւն հին և նոր կտակարանի Պ. Սիմէօնեանի	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Սրբազան պատմութիւն հին և նոր կտակարանի Հայոցւոյ	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Հրահանգ քրիստոնէական հաւատոյ. Մսեր Մագիստրոսի	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Դասագիրք կրօնի՝ վասն երկրորդ տարւոյ. Գիւտ քհն. Աղանեան	յերկրորդ.
» Զեռնարկ Կրօնագիտութեան, աղօթքներ և բարոյական պատմութիւններ. Ս. ա. քհն. Աղաջանեանի	յԱռաջին.
Հայոց լեզու	
» Աղգային ընտանեկան աշխարհ. Ս. Մանդինեանի	յԱռաջին.
» Աղգային դիւցազնական աշխարհ. Ս. Մանդինեանի	յերկրորդ.
» Նահապետական և հայրենի աշխարհ. Ս. Մանդինեանի	յերրորդ.
» Ուսումն մայրենի լեզուի Ղ. Աղայեանի (ա. բ. գ. տարի)	յԱռաջին, երկրորդ և երրորդ.
» Մայրենի լեզու. Տ. Ղևոնդեանի (ա. բ. գ. տարի)	յԱռաջին երկրորդ և երրորդ.
» Մայրենի լեզու Տ. Ղևոնդեանի գ. տարի	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Առաջին ընթերցարան. Բահաթրեանի	յԱռաջին.
» Հայոց լեզուի ուսուցիչ. Յ. Նազարեանի (գ. տարի)	յերրորդ.
» Նոյն. (գ. տարի)	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Ընտիր հատուածներ. Նոյն (ա. բ. մասն)	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Նախակրթանք. Գաբրիէլ Եպիսկոպոսի Այվազեան (ա. բ.)	ի Զորրորդ և հինգերորդ.
» Նախաշաւիղ (Կ. Կոստ.)	Զորրորդ և հինգերորդ.
» Մաղկաքաղ ա. մասն (տանեանի)	
» Հիւսուլաճք բանից նախնի պատմագրաց, Կոստանեանի (ա. բ.)	ի Զորրորդ.

»	Եղիշէ և Փարբեցի	ի Զորրորդ.
»	Աւետարան	յամենայն բաժանմունս.
»	Քերականութիւն աշխարհիկ լեզուի. Պալասանեանի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Քերականութիւն աշխարհիկ լեզուի Բաճաթրեանի	ի Զորրորդ.
»	Քերականութիւն գրոց լեզուի. Ղուկասեանի	ի Հինգերորդ.
»	Պալասանեանի	ի Հինգերորդ.
»	Բագրատունւոյ	ի Հինգերորդ.
Ռուսաց լեզու	Материалы къ первоначальному устному усвоению русской рѣчи и съ помощью ея къ изучению русской грамоты (учебное пособие) С. Мандиняна	յԱռաջին և երկրորդ.
»	Русское слово, Т. Давтіана	յԱռաջին, երկրորդ և երրորդ.
»	Учебникъ русскаго языка Т. Аюпянца	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Родина Радонежскаго	
»	Учебникъ русскаго языка Се-литренникова.	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
Թուաբանութիւն	Հենչելի բանաւոր և գրաւոր հաշուելու խնդիրներ. Ս. Մանդինեանի (ա. բ. տարի):	յԱռաջին և երկրորդ.
»	Նոյն. (գ. տարի):	յերրորդ և Հինգերորդ.
»	Կեանքի հանգամանքների թուաբանութիւն. Ս. Մանդինեանի	ի Զորրորդ.
»	Թուաբանական խնդիրների ժողովածու Գէորգբէկեանի և Պանճուլազեանի:	յերրորդ և չորրորդ.
»	Դասագիրք թուաբանութեան, Ս. Սիմէօնեանի.	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Դասագիրք թուաբանութեան վարձելեանի:	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
Պատմութիւն	Պատմ. Հայոց Պալասանեանի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
Հայոց և Աշխարհագրութիւն	» » Աբովեանի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	» » Տ. Աբրահամեանի.	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Աշխարհագրութիւն Հայաստանի Ս. Տէր Յակովբեանի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.

Պատմութիւն	Исторія Россіи для народ. учил.	
Ռուսաց և Աշխարհագրութիւն	Острогорскаго	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Русская исторія для народ. учил. Пуцыковча.	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Краткая отечеств. географія Михайлова	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
Հնգհանուր	Հնգհանուր աշխարհագրութիւն Ս. Սիմէօնեանի	ի Զորրորդ.
Աշխարհագրութիւն	» » Ն. Սիմէօնեանի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
Երգեցողութիւն	Մանկական ձայնագրեալ երգարան. Եղնիկ քահանայի	յԱռաջին, երկրորդ և երրորդ.
»	Դասագիրք հայկական ձայնագրութեան. Եղնիկ քահանայի	ի Զորրորդ և Հինգերորդ.
»	Գնարիկ մանկական. Ղազ. քհնյի. Յովսէփեան	յԱռաջին, երկրորդ և երրորդ.
Գծագրութ.	— Մակար Տ. Սարգսեանի	ի Հինգերորդ.
»	— Յովհաննիսեանի և Յէյալինի	ի Հինգերորդ.
»	Образцы Рисованія Соковниково	յամենայն բաժանմունս.
»	» » Линднера	յամենայն բաժ.
Հայոց վայելչագրութիւն	Գեղագրութեան օրինակներ, Ս. Տ. Սարգսեանի	յամենայն բաժ.
»	» Միանսարեանի	յամենայն բաժ.
»	» Գալֆայեանի	յամենայն բաժ.
Ռուսաց վայելչագրութիւն	Русскія прописи Гербача	յերկրորդ, երրորդ, չորրորդ և ի Հինգերորդ:

Միամեայ փորձն անցեալ 1886/87 ուսումնական ամի եղոյց, զի սկսանիլն զուսումն գրագիրութեան լեզուին ուսաց յերկրորդ կիսամեկէ երկրորդ ամի յեկեղեցական - ծխական երկսեռից ուսումնարանս Հայոց՝ ոչ սակաւ դժուարութեանց լինի առիթ վասն անթերի լրացուցանելոյ զհաստատեալ ծրագիրն լեզուին Ռուսաց. վասն որոյ՝ Սինօզս ըստ հրամանի Նորին Վեհափառութեան՝ պատուիրէ ամենայն վիճակաւոր Առաջնորդացդ՝ զի ի 1^{ին} յառաջիկայ Սեպտեմբերի տալիք սկսանել զուսումն գրագիրութեան լեզուին Ռուսաց յամենայն եկեղեցական - ծխական երկսեռից ուսումնարանս

Հայոց՝ գտանեցեալս ի վիճակս Զեր՝ յառաջին կիսամիջին երկրորդ ամիսն է՝ ի 1^{ին} Սեպտեմբերի՝ առանց փոփոխութիւն ինչ մուծանելոյ ի ծրագրին յիշեալ առարկայի:

13 Յունիսի 1887 ամի.

Ծայրագոյն Պատրիարք Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց ի նկատի առեալ զբազմադիմի անախորժ գրագրութիւնս ծագեալս ի մէջ թեմական Առաջնորդաց և հոգաբարձուաց ծխական-եկեղեցական ուսումնարանաց մերոց՝ յանցելում 18⁸⁶/87 ուսումնական ամի՝ եգիտ, զի ոմանք հոգաբարձուաց յիշեալ ուսումնարանաց առ անգիտութեան ոգւոյ և իմաստից՝ 22-րդ յօդուածոյ կանոնադրութեան ուսումնարանաց մերոց, որով ընտրութիւն տեսչաց, ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց յանձն լինի հոգաբարձուաց, իսկ հաստատութիւնն՝ Առաջնորդաց, երբեմն առաջարկեն Առաջնորդաց առ ի հաստատութիւն ի յիշեալ պաշտամունս զայնպիսի անձինս, զորս Առաջնորդք անհամապատասխանս գտեալ այնոցիկ պաշտամանց՝ չյօժարին հաստատել, յորմէ ծագին ընդ մէջ Հոգաբարձուաց և Առաջնորդաց գծտութիւնք՝ արգելադրութիւն ուսումնական յառաջագիմութեան ուսումնարանաց մերոց:

Վասն որոյ՝ Նորին Վեհափառութիւնն բարեհաճեցաւ հրամայել Սինօգիս ազգ. առնել ամենայն Վարչութեանց ուսումնարանաց ընդ ձեռն թեմական Առաջնորդաց ի բացատրութիւն 22-րդ յօդուածոյ կանոնադրութեան եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց մերոց թէ՛ թեմական Առաջնորդք իբրեւ գլխաւոր պատասխանատու յառաջագիմութեան կամ յետադիմութեան ուսումնարանաց վիճակաց իւրեանց՝ իշխան են ըստ արդար բարենկատողութեան իւրեանց զառաջարկեալս ի հոգաբարձուաց՝ զտեսչոյ, զուսուցչիցս և զուսուցչուհիս հաստատել ի պաշտամունս՝ կամ ոչ ի հակառակ դէպս հոգաբարձուք ինքեանք համարին կանոնադանքը:

յ2 Հոկտ. 1886 ամի.

Ծայրագոյն Պատրիարք Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց ի զանազան գրագրութեանց յանցեալ 18⁸⁶/87 ուսումնական ամի տեղակացաւ զի ոմանք երեցփոխանք, որոց ըստ գորութեան համախօսական վճռոյ ժողովրդոց՝ հրամայեալ է ի Ծայրագոյն Հոգեւոր Իշխանութենէ տալ ամ ըստ ամէ յեկեղեցական արդեանց ի պահպանութիւն եկեղեցական ուսումնարանաց զորոշեալ դրամական նպաստս, նոքա յիւրաքանչիւրում նուազի կատարման այդորիկ հրամանի անբարեմտութեամբ գիմեն ի խորհուրդ ժողովրդոց, դիւմաւ յարուցանելոյ ի նստ զանազան տարաձայնութիւնս:

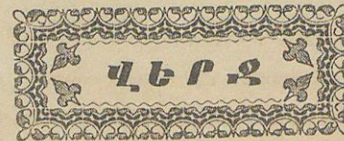
Վասնորոյ՝ Նորին Սրբութիւնն բարեհաճեցաւ հրամայել Սինօգիս՝ հրամանագրել վիճակային Կոնսիստորեայից Հայոց, զի ընդ ձեռն Հոգեւոր Կառավարութեանց և Գործակալաց խստիւ պատուիրեսցեն ամենայն երեցփոխանաց, զի ի սկիզբն բացման ուսումնարանաց՝ որչափ ինչ յեկեղեցական արդեանց յատկացուցեալ է ի նպաստ պահպանութեան ուսումնարանաց, զտուչութիւն այնր նպաստի անշուշտ շարունակեսցեն անխափան ամ ըստ ամէ՝ առանց այլ ևս ի խորհուրդ ժողովրդոց դիմելոյ: Երեցփոխանք հակառակողք այսր կարգադրութեան՝ անկցին ի պաշտօնէ:

յ2 Հոկտեմբերի 1886 ամի.

Ծայրագոյն Պատրիարք Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց ի նկատի առեալ զի հոգաբարձուք ոմանք եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց գիւղօրէից կամ գաւառական քաղաքաց ի պատճառս ծագեալ ի մէջ իւրեանց մասնաւոր և անձնական գծտութեանց՝ ձեռնթափ լինին ի կառավարելոյ զյանձնեալն ինքեանց զուսումնարանս, որով և առիթ լինին յետադիմութեան՝ մինչև անգամ և փակման այնոցիկ:

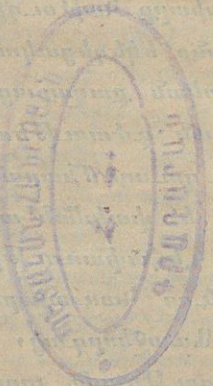
Վասնորոյ՝ Նորին Վեհափառութիւնն բարեհաճեցաւ հրամայել Սինօգիս՝ պատուիրել Հոգեւոր Կառավարութեանց Յաջորդաց և Գործակալաց ընդ ձեռն թեմական Առաջնորդաց, զի յայսպիսի դէպս՝ յետ երիցս անգամ՝ պաշտօնական գրութեամբ յորդորելոյ և զգուշացուցանելոյ զհոգաբարձուս՝ եթէ ոչ յօժարիցեն նոքա օրինաւորապէս վարել զպաշտօն իւրեանց՝ անկցին ի պաշտօնէ և զղեկ կառավարութեան յանձն եղեալ նոցա ուսումնարանաց առցեն ի ձեռս իւրեանց Յաջորդն կամ Գործակալն և Հոգաբարձու քահանայն և հոգացեն օրինաւորապէս զուսումնական և զտնտեսական մասանց այնոցիկ ուսումնարանաց՝ զընտրութիւն նորոց հոգաբարձուաց:

յ2 Հոկտեմբերի 1886 ամի.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some words are faintly visible, such as "I have" and "I am".

Handwritten text in a cursive script, continuing from the top section. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some words are faintly visible, such as "I have" and "I am".

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

485 NL0038729

